

Официален вестник на Европейския съюз

L 107

Издание
на български език

Законодателство

Година 64
26 март 2021 г.

Съдържание

I Законодателни актове

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 година за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021—2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014 ⁽¹⁾ 1
- ★ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 година за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 30

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП.

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшества от звездичка.

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/522 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 24 март 2021 година

за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021—2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 168, параграф 5 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Съгласно член 3, параграф 1 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) една от целите на Съюза е да насърчава благоденствието на своите народи.
- (2) Съгласно членове 9 и 168 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и член 35 от Хартата на основните права на Европейския съюз при определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът трябва да осигурява високо равнище на закрила на човешкото здраве.
- (3) В член 168 от ДФЕС се предвижда, че Съюзът трябва да допълва и подкрепя националните здравни политики, да поощрява сътрудничеството между държавите членки и да насърчава координацията между техните програми, като се съобразява изцяло с отговорностите на държавите членки за определянето на техните здравни политики и за организирането, управлението и предоставянето на здравни услуги и медицински грижи.

⁽¹⁾ ОВ С 429, 11.12.2020 г., стр. 251.

⁽²⁾ ОВ С 440, 18.12.2020 г., стр. 131.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 9 март 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 17 март 2021 г.

- (4) За спазването на изискванията по член 168 от ДФЕС бяха предприети действия по-специално в рамките на предходните програми за действие на Съюза в областта на общественото здраве, а именно тези, предвидени в решения № 1786/2002/ЕО ⁽⁴⁾ и № 1350/2007/ЕО ⁽⁵⁾ на Европейския парламент и на Съвета и в Регламент (ЕО) № 282/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾.
- (5) На 11 март 2020 г. Световната здравна организация (СЗО) обяви избухването на новия коронавирус (COVID-19) за световна пандемия. Тази пандемия причини безпрецедентна здравна криза от световен мащаб със сериозни социално-икономически последици и човешки страдания, които засегнаха в особена степен хората с хронични заболявания. Освен това служителите в здравните заведения, чиято роля е основополагаща по време на кризата във връзка с COVID-19, са изложени на големи рискове за здравето.
- (6) Държавите членки носят отговорност за своите здравни политики, но те следва да опазват общественото здраве в дух на европейска солидарност, както се призовава в съобщението на Комисията от 13 март 2020 г. относно „Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от COVID-19“. Опитът от продължаващата криза във връзка с COVID-19 показва, че са необходими по-нататъшни действия на равнището на Съюза, за да се подпомогнат сътрудничеството и координацията между държавите членки. С това сътрудничество следва да се подобрят подготвеността за разпространението на тежки инфекции и заболявания при хората отвъд граница и неговото предотвратяване и контрол, с цел да се преодолеят други сериозни трансгранични заплахи за здравето и да се опазят и подобрят здравето и благоденствието на всички хора в Съюза. Подготвеността е ключът към подобряване на устойчивостта на бъдещи заплахи. В това отношение на държавите членки следва да се даде възможност да извършват доброволни тестове за устойчивост с цел подобряване на готовността и повишаване на устойчивостта.
- (7) Поради това е целесъобразно да се създаде нова и засилена програма за действие на Съюза в областта на здравето, наречена програма „ЕС в подкрепа на здравето“ (наричана по-нататък „Програмата“) за периода 2021—2027 г. В съответствие с целите на действията на Съюза и компетентността на Съюза в областта на общественото здраве Програмата следва да акцентира върху действията, при които са налице предимства и повишаване на ефективността от съдействие и сътрудничество на равнището на Съюза, както и върху действия с отражение върху вътрешния пазар.
- (8) Програмата следва да бъде средство за насърчаване на действия в области, в които има добавена стойност от Съюза, която може да бъде доказана. Тези действия следва да включват, *inter alia*, засилване на обмена на най-добри практики между държавите членки, подкрепа на мрежите за обмен на знания или взаимно обучение, справяне с трансграничните заплахи за здравето с цел намаляване на рисковете от такива заплахи и смекчаване на последиците от тях, решаване на някои въпроси, свързани с вътрешния пазар, във връзка с които Съюзът може да постигне висококачествени решения за цялата си територия, като по този начин се отключи потенциалът на иновациите в здравеопазването, и подобряване на ефикасността чрез избягване на дублирането на дейности и оптимизиране на използването на финансовите ресурси. Програмата следва също така да подкрепя действия за изграждане на капацитет с цел укрепване на стратегическото планиране, на достъпа до финансиране с множество източници и на капацитета за инвестиране в действията по Програмата и за тяхното изпълнение. В това отношение Програмата следва да предоставя специфична съобразена за всяка държава помощ на държавите членки или на групи от държави членки с най-големи потребности.
- (9) С настоящия регламент се определя финансов пакет за Програмата, който да представлява основната референтна сума по смисъла на точка 18 от Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление, както и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ⁽⁷⁾, за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура. Финансовият пакет включва сумата от 500 000 000 EUR по цени от 2018 г. в съответствие със съвместната декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно укрепването на специфичните програми и адаптирането на основните актове от 22 декември 2020 г. ⁽⁸⁾.

⁽⁴⁾ Решение № 1786/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 г. за приемане на програма за действие на Общността в областта на общественото здраве (2003—2008 г.) (ОВ L 271, 9.10.2002 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Решение № 1350/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. за създаване на втора Програма за действие на Общността в областта на здравето (2008—2013 г.) (ОВ L 301, 20.11.2007 г., стр. 3).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕО) № 282/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Трета програма за действие на Съюза в областта на здравето (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1350/2007/ЕО (ОВ L 86, 21.3.2014 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28.

⁽⁸⁾ ОВ C 444I, 22.12.2020 г., стр. 1.

- (10) За да бъде Програмата балансирана и целенасочена, в настоящия регламент следва да бъдат определени минимални и максимални дялове от общия бюджет за определени области на действие, с цел да се предоставят насоки за разпределението на ресурсите във връзка с изпълнението на Програмата.
- (11) Поради сериозността на трансграничните заплахи за здравето Програмата следва да подкрепя координирани мерки в областта на общественото здраве на равнището на Съюза, за да се преодолеят различни аспекти на тези заплахи. С цел укрепване на капацитета в Съюза за подготовка, реакция и управление на евентуални бъдещи здравни кризи, Програмата следва да предвиди подкрепа за действията, предприети в рамките на механизмите и структурите, установени с Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ^(*), и други механизми и структури от значение, посочени в Съобщението на Комисията от 11 ноември 2020 г., озаглавено „Изграждане на Европейски здравен съюз: подсилване на издръжливостта на ЕС на трансгранични заплахи за здравето“, включително действия, насочени към укрепване на капацитета за планиране на готовността и реагиране на национално равнище и равнището на Съюза, към засилване на ролята на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) и Европейската агенция по лекарствата (EMA) и към създаване на орган за подготвеност и реакция при извънредни здравни ситуации. Тези действия може да включват изграждане на капацитет за реакция при здравни кризи, превантивни мерки, свързани с ваксинацията и имунизацията, и програми за засилен надзор, предоставяне на здравна информация и платформи за споделяне на най-добри практики. В този контекст Програмата следва да насърчава — в обобщено европейски и междусекторен план — капацитета за предотвратяване, подготвеност и надзор при кризи, както и капацитета за управление и за реакция на действащите лица на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки, включително учения за планиране и подготвеност за извънредни ситуации, при спазване на подходите „едно здраве“ и „здраве във всички политики“. Програмата следва да улесни изграждането на рамка за интегрирана хоризонтална комуникация във връзка с рисковете на всички етапи от дадена здравна криза, а именно предотвратяване, подготвеност и реакция.
- (12) С цел укрепване на капацитета в Съюза за предотвратяване, подготовка, реакция и управление на здравни кризи, по Програмата следва да се предоставя подкрепа за действията, предприети в рамките на механизмите и структурите, установени със съответното законодателство на Съюза. Тази подкрепа би могла да включва изграждане на капацитет в отговор на здравни кризи, включително планиране и готовност за действие при извънредни ситуации, превантивни мерки като тези, свързани с ваксинацията и имунизацията, програми за засилен надзор и подобрена координация и сътрудничество.
- (13) В контекста на кризи в областта на общественото здраве клиничните изпитвания и оценката на здравните технологии (ОЗТ) могат да допринесат за ускоряване на развитието и идентифицирането на ефективни ответни медицински мерки. Поради това следва да бъде възможно по Програмата да се предоставя подкрепа с цел улесняване на действията в тези области.
- (14) С цел да бъдат защитени хората в уязвимо положение, включително страдащите от психични заболявания, както и живеещите със или най-тежко засегнатите от заразни или незаразни болести и страдащите от хронични заболявания, с Програмата следва също така да се насърчават действия, насочени към справяне със и предотвратяване на страничните ефекти от здравните кризи върху лицата от тези уязвими групи, включително подобряване на здравната грамотност, както и действия за подобряване на психичното здраве.
- (15) При кризата във връзка с COVID-19 се откритоиха многобройни предизвикателства, включително зависимостта на Съюза от трети държави, при осигуряването на суровини, активни фармацевтични съставки, лекарствени продукти, медицински изделия и лични предпазни средства, необходими в Съюза по време на здравни кризи, и по-специално пандемии. Ето защо по Програмата следва да се предостави подкрепа за действия, насърчаващи производството, възлагането на поръчки и управлението на продукти от особено значение при криза в рамките на Съюза с цел смекчаване на риска от недостиг, като се гарантира взаимно допълване с други инструменти на Съюза.
- (16) С цел да се сведат до минимум последиците за общественото здраве от сериозните трансгранични заплахи за здравето, следва да се осигури възможност действията, подкрепяни по Програмата, да подобрят оперативната съвместимост на здравните системи на държавите членки чрез сътрудничество и обмен на най-добри практики, както и чрез увеличаване на броя на съвместните действия. Тези действия следва да гарантират, че държавите членки са в състояние да реагират при извънредни ситуации, свързани със здравето, включително чрез провеждане на планиране и учения за подготвеност за извънредни ситуации и повишаване на квалификацията на работната сила в областта на здравните грижи и общественото здравеопазване, както и, в съответствие с националните стратегии, установяването на механизми за ефикасен мониторинг и разпространение или разпределение съобразно потребностите на стоки и услуги, необходими по време на криза.

^(*) Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за сериозните трансгранични заплахи за здравето и за отмяна на Решение № 2119/98/ЕО (ОВ L 293, 5.11.2013 г., стр. 1).

- (17) Предоставянето на информация на отделните лица играе важна роля в профилактиката на заболяванията и реакцията при тях. Поради това Програмата следва да подкрепя комуникационни дейности, насочени към широката общественост или конкретни групи лица или специалисти, за насърчаване на профилактиката на заболяванията и здравословния начин на живот, за борба с невярната информация и дезинформацията по отношение на превенцията, причиняването и лечението на заболявания, за преодоляване на колебанията относно ваксинацията и за подкрепа на усилията за засилване на алтруистичното поведение, като например даряването на органи и кръв, по начин, който допълва националните кампании по тези въпроси.
- (18) При полезно взаимодействие с други програми на Съюза, като например програмата „Цифрова Европа“, създадена с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС) 2015/2240, „Хоризонт Европа“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации, създадена с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 („Хоризонт Европа“), Европейския фонд за регионално развитие („ЕФРР“), създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд, Европейския социален фонд плюс+ (ESF+), създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за Европейския социален фонд плюс (ESF+), програмата InvestEU, създадена с Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁰⁾ и Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹¹⁾, действията, които насърчават цифровата трансформация на здравните услуги и увеличават тяхната оперативна съвместимост, включително развитието на европейско пространство на здравни данни, могат да бъдат подкрепени по линия на Програмата.
- (19) Здравото е инвестиция и тази концепция следва да бъде в основата на Програмата. Поддържането на здравето и активността на хората по-дълго време и предоставянето на възможност те да имат активна роля в грижата за собственото си здраве посредством подобряване на здравната им грамотност ще има положително въздействие върху здравето, неравнопоставеността и неравенството в здравеопазването, достъпа до медицински грижи, свързани със сексуалното и репродуктивното здраве, качеството на живот, здравето на работниците, производителността на труда, конкурентоспособността и приобщаването, като същевременно се намали натискът върху националните здравни системи и националните бюджети. Програмата следва също така да подкрепя действия за намаляване на неравенствата в предоставянето на здравни грижи, по-специално в селските и отдалечените райони, включително най-отдалечените региони, за целите на постигането на приобщаващ растеж. Комисията пое ангажимент да помогне на държавите членки да изпълнят целите в областта на устойчивото развитие, заложи в резолюцията на ООН от 25 септември 2015 г., озаглавена „Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие“ („Програмата на ООН до 2030 г.“), и по-специално цел за устойчиво развитие № 3 „Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст“. Поради това Програмата следва да допринесе за действията за постигането на тези цели.
- (20) Незаразните болести често са резултат от комбинацията от генетични и физиологични фактори, фактори на околната среда и поведенчески фактори. Незаразни болести като сърдечно-съдовите заболявания и рака, психичните заболявания, неврологичните разстройства, хроничните респираторни заболявания и диабетът са сред основните причини за увреждания и влошено здраве, пенсиониране по здравословни причини и преждевременна смърт в Съюза и причиняват значителни социални и икономически последици. С цел да се намали въздействието на незаразните болести върху отделните лица и обществото като цяло в Съюза и да се постигне цел № 3 от целите за устойчиво развитие от Програмата на ООН до 2030 г., по-специално, но не само, целева стойност 3.4 от тази цел, а именно до 2030 г. преждевременната смъртност от незаразни болести да се намали с една трета, от съществено значение е да се предостави интегриран отговор, насочен към насърчаване на здравето и профилактиката на заболявания в съответните сектори.
- (21) Поради това Програмата следва да подкрепя насърчаването на здравето и профилактиката на заболявания и да подобрява психичното здраве през целия живот на дадено лице чрез действия по отношение на рисковите фактори за здравето и определящи здравите фактори, което също така би допринесло за постигането на цел № 3 от целите за устойчиво развитие в Програмата на ООН до 2030 г. Поради това Програмата следва да допринесе и за целите, изложени в съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (наричан по-нататък „Европейският зелен пакт“).

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (вж. стр. 30 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

- (22) Програмата следва да продължава да подкрепя действия в областта на намаляването и предотвратяването на обусловени от алкохола вреди, с особен акцент върху защитата на младежта.
- (23) Тежестта на хроничните заболявания е значителна в Съюза. Добре признато е, че профилактиката и ранното откриване са важни в това отношение. Програмата следва да подкрепя действия в тази област и следва да подкрепя разработването на специфични насоки на Съюза за профилактика и управление на заболяванията, като по този начин се цели намаляване на тежестта за държавите членки чрез съвместна работа за постигане на по-добро и по-ефективно управление на хроничните заболявания. Демографските промени, по-специално стареянето на обществото, поставят под въпрос устойчивостта на здравните системи. Обусловените от възрастта заболявания и разстройства, като деменция и свързани с възрастта увреждания, изискват специално внимание.
- (24) Ракът е втората по важност причина за смъртност в държавите членки след сърдечно-съдовите заболявания. Той е и една от незаразните болести, чиито рискови фактори са общи и чиито профилактика и контрол ще бъдат от полза за голяма част от гражданите. Неправилното хранене, липсата на физическа активност, затлъстяването, употребата на тютюн и прекомерната консумация на алкохол са рискови фактори и за други хронични заболявания, като сърдечно-съдовите заболявания, и следователно програмите за профилактика на рака следва да се изпълняват в контекста на един интегриран подход за профилактика на хроничните заболявания. Съответните мерки в „Европейския план за борба с рака“, съдържащ се в съобщението на Комисията от 3 февруари 2021 г. следва да се възползват от Програмата и от мисията за борба с рака на „Хоризонт Европа“ и да допринасят за насърчаването на интегриран подход, който обхваща профилактиката, скрининга, ранната диагностика, наблюдението, лечението и грижите, както и подобряването на качеството на живот на пациентите и преживелите заболяването хора.
- (25) Следва да бъде възможно да се подкрепят изследванията на влиянието на пола върху характеристиките на заболяванията, за да се допринесе за подобряване на знанията и образованието в тази област, като по този начин се подобрят профилактиката, диагностиката, наблюдението и лечението.
- (26) Програмата следва да функционира с полезни взаимодействия със и по начин, който взаимно допълва други политики, програми и фондове на Съюза, като например програма „Цифрова Европа“, „Хоризонт Европа“, резерва rescEU в рамките на Механизма за гражданска защита на Съюза, създаден с Решение (ЕС) 2019/420 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹²⁾ („резерва rescEU“), Инструмента за спешна подкрепа, създаден с Регламент (ЕС) 2016/369 на Съвета ⁽¹³⁾, ЕСФ+, част от който е направление „Заетост и социални иновации“, включително във връзка с полезното взаимодействие в областта на по-доброто опазване на здравето и безопасността на милиони работещи в Съюза, програмата InvestEU, програмата „Единен пазар“, създадена с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, областта на растенията, животните, храните и фуражите, и европейската статистика (Програма „Единен пазар“), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014 и (ЕС) № 652/2014, ЕФРР, Механизма за възстановяване и устойчивост, Еразъм+, създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на „Еразъм+“ — програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013, програмата за Европейския корпус за солидарност, създадена с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Европейски корпус за солидарност“ и за отмяна на регламенти (ЕС) 2018/1475 и (ЕС) № 375/2014,

както и инструментите в областта на външната дейност на Съюза, като например Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество, създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, и за изменение и за отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета и Инструмента за предприемачинителна помощ III, създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за предприемачинителна помощ (IPA III). Когато е целесъобразно, следва да бъдат въведени общи правила с цел да се гарантира последователност и взаимно допълване между политиките, програмите и фондовете на Съюза, като същевременно се гарантира зачитане на специфичните

⁽¹²⁾ Решение (ЕС) 2019/420 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2019 г. за изменение на Решение № 1313/2013/ЕС относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 77 I, 20.3.2019 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) 2016/369 на Съвета от 15 март 2016 г. относно предоставянето на спешна подкрепа в рамките на Съюза (ОВ L 70, 16.3.2016 г., стр. 1).

особености на тези политики, и с оглед на хармонизиране със стратегическите изисквания на тези политики, програми и фондове, като например условията за привеждане в действие по ЕФРР и ЕСФ+. Комисията и държавите членки следва да гарантират, че такива полезни взаимодействия и взаимно допълване са взети предвид при изготвянето на годишните работни програми по настоящия регламент.

- (27) Комисията следва да се консултира с държавите членки посредством Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“, която се създава с настоящия регламент, относно приоритетите и стратегическите насоки на Програмата, за да се гарантира съгласуваност и взаимно допълване между Програмата и други политики, инструменти и действия на Съюза, както и относно изпълнението на Програмата.
- (28) Програмата следва да допринесе за създаването на резерв от важни продукти по време на здравни кризи, при полезно взаимодействие и взаимна допълняемост с резерва rescEU, със спешната подкрепа, създадена с Регламент (ЕС) 2016/369, с Механизма за възстановяване и устойчивост и други политики, програми и фондове на Съюза, и в допълнение към националните запаси на равнището на Съюза, когато е необходимо.
- (29) Предвид нарастващото търсене на здравни грижи здравните системи на държавите членки срещат предизвикателства по отношение на наличността и финансовата достъпност на лекарствени продукти. За да се осигури по-добро опазване на общественото здраве, както и безопасността и разширяването на правата на пациентите в Съюза, от съществено значение е пациентите и здравните системи да имат достъп до устойчиви, ефективни, справедливи, достъпни в ценово отношение и висококачествени лекарствени продукти, включително в трансграничен контекст, и да могат изцяло да се възползват от тези лекарствени продукти въз основа на прозрачна, последователна и ориентирана към пациента медицинска информация.
- (30) С оглед на нарастващото търсене на здравни грижи, *inter alia*, Програмата следва да подкрепя разработването на система на Съюза за мониторинг, докладване и известяване за недостиг на лекарствени продукти и медицински изделия, за избягване на разпокъсване на вътрешния пазар и за осигуряване на по-голяма наличност и ценова достъпност на такива лекарствени продукти и медицински изделия, като същевременно ограничава степента на зависимост на техните вериги на доставка от трети държави. Поради това Програмата следва да насърчава производството на лекарствени продукти и медицински изделия в рамките на Съюза. По-конкретно, за да се посрещнат неудовлетворените медицински нужди, Програмата следва да предоставя подкрепа за създаване на клинични доказателства и доказателства от практиката, които да позволят разработването, разрешаването за употреба, оценката на и достъпа до ефикасни лекарствени продукти, включително генерични и биоподобни лекарства, медицински изделия и лечение, следва да насърчава научните изследвания и разработването по отношение на нови лекарствени продукти, като се обръща особено внимание на антимикробните средства и ваксините за справяне с антимикробната резистентност и с предотвратимите чрез ваксини болести, съответно, следва да насърчава инициативи за повишаване на производствения капацитет за антимикробни средства, персонализирано лечение и ваксиниране и да поощрява цифровата трансформация на здравните продукти и платформите за мониторинг и събиране на информация за лекарствени продукти. Програмата следва също така да укрепи процеса на вземане на решения относно лекарствени продукти чрез предоставяне на възможност за достъп до и анализ на здравни данни от практиката. Програмата следва също така да спомогне за осигуряването на възможно най-доброто използване на резултатите от научните изследвания и да улесни навлизането, прилагането в по-голям мащаб и внедряването на здравни иновации в здравните системи и в клиничната практика.
- (31) Тъй като оптималната доставка и употреба на лекарствени продукти и на антимикробни средства по-специално носи ползи за отделните лица и здравните системи, Програмата следва да насърчава тяхната разумна и ефикасна употреба в съответствие с подхода „едно здраве“, с „Европейския план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (AMR)“, изложен в съобщението на Комисията от 29 юни 2017 г., и със „Стратегическия подход на Европейския съюз към фармацевтичните продукти в околната среда“, изложен в съобщението на Комисията от 11 март 2019 г. Програмата следва също така да насърчава мерки за засилване на оценката и подходящото управление на рисковете за околната среда, свързани с производството, употребата и обезвреждането на лекарствени продукти.
- (32) Законодателството на Съюза в областта на здравеопазването има непосредствено въздействие върху общественото здраве, живота на хората, ефикасността и устойчивостта на здравните системи, както и върху доброто функциониране на вътрешния пазар. Нормативните уредби относно медицинските продукти и технологии, включително лекарствени продукти, медицински изделия и вещества от човешки произход, както и относно тютюна, относно правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване и относно сериозните трансгранични заплахи за здравето са от съществено значение за защитата на здравето в Съюза. Поради това с Програмата следва да се оказва подкрепа за разработването, изпълнението и прилагането на законодателството на Съюза в областта на здравеопазването и,

съвместно с ключови органи като ЕМА и ECDC, следва да се предоставят висококачествени, съпоставими и надеждни данни, включващи и данни от практиката на здравеопазването, в подкрепа при изготвянето и мониторинга на политиките, определянето на цели и разработването на инструменти за измерване на напредъка.

- (33) Създадените по силата на Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁴⁾ Европейски референтни мрежи (ЕРМ) са виртуални мрежи от доставчици на здравно обслужване от цяла Европа. Целта им е да се улеснят обсъжданията по отношение на сложни или редки заболявания, както и със състояния, при които са необходими високоспециализирани лечения и концентриране на знанията и ресурсите. Тъй като ЕРМ могат да подобрят достъпа до диагностика и до предоставяне на висококачествено здравно обслужване на пациенти, чието състояние е рядко срещано, както и да играят ролята на координационни центрове за медицинско обучение и изследвания и за разпространение на информация, Програмата следва да допринесе за разрастване на работата в мрежа чрез ЕРМ и други транснационални мрежи.
- (34) ЕРМ и трансграничното сътрудничество при предоставянето на здравно обслужване на пациенти, които се придвижват между държавите членки, са примери за области, в които интегрираната работа между държавите членки доказва своята висока добавена стойност и потенциал за повишаване на ефикасността на здравните системи, а по този начин и за подобряване на общественото здраве като цяло. Сътрудничеството във връзка с ОЗТ е друга област, която носи добавена стойност за държавите членки. Поради това с Програмата следва да се подкрепят дейности, които позволяват интегрирана и трайна координирана работа, като по този начин служат и за насърчване на прилагането на най-добри практики, насочени към най-ефективно разпределение на наличните ресурси за съответното население и области, така че да се постига максимално въздействие.
- (35) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁵⁾ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) се прилага за настоящата програма. Във Финансовия регламент са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, поръчките, непрякото управление, финансовите инструменти, бюджетните гаранции, финансовата помощ и възстановяването на разходите на външните експерти.
- (36) Видовете финансиране и методите на изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на способността им за постигане на специфичните цели на съответните действия и на конкретни резултати, като се отчетат по-специално разходите за проверки, административната тежест и очакваният риск от несъответствие с изискванията. При този избор следва да се включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, финансиране с фиксирани ставки и единични разходи, както и използването на финансиране, което не е свързано с разходите, както е предвидено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент. Изискванията във връзка с техническите и финансовите доклади на бенефициерите следва да бъдат такива, че да гарантират спазването на приложимите финансови разпоредби, като същевременно се сведе до минимум административната тежест.
- (37) С цел да се оптимизира добавената стойност и въздействието на инвестициите, финансирани изцяло или частично от бюджета на Съюза, следва да се търсят полезни взаимодействия по-специално между Програмата и другите програми на Съюза, включително изпълняваните при споделено управление. За да се извлече максимална полза от тези полезни взаимодействия и да се избегнат дублирания, следва да се осигурят подходящи благоприятстващи ги механизми, включително кумулативно финансиране за дадено действие по Програмата и по друга програма на Съюза, стига това кумулативно финансиране да не превишава общия размер на допустимите разходи за действието. За целта в настоящия регламент следва да се определят подходящи правила, по-специално относно възможността за деклариране — на пропорционална основа — на едни и същи разходи или изразходвани суми както по Програмата, така и по някоя от другите програми на Съюза, с цел да се гарантира подробно и прозрачно отчетане.
- (38) Предвид специфичното естество на целите и действията, обхванати от Програмата, съответните компетентни органи на държавите членки ще бъдат в най-добра позиция да изпълняват в някои случаи действия, свързани с Програмата. Ето защо тези органи, определени от държавите членки, следва да се считат за бенефициери, установени за целите на

⁽¹⁴⁾ Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за упращяване на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 45).

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

член 195 от Финансовия регламент, и поради това следва да бъде възможно на тези органи да бъдат отпуснати безвъзмездни средства без предварително публикуване на покани за представяне на предложения. Инвестициите в рамките на Програмата следва да се осъществяват в тясно сътрудничество с държавите членки.

- (39) Съгласно член 193, параграф 2 от Финансовия регламент безвъзмездни средства могат да бъдат предоставени за действие, което вече е започнало, ако заявителят може да обоснове необходимостта от започване на действието преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства. В такива случаи обаче разходите, извършени преди датата на подаване на заявлението за безвъзмездни средства, не са допустими, освен в надлежно обосновани изключителни случаи. За да се избегне прекъсване в подкрепата от Съюза, което би могло да накърни интересите на Съюза, в решението за финансиране следва да бъде възможно на се предвиди допустимост на дейностите и разходите от началото на финансовата 2021 година за ограничен срок в началото на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. и само в надлежно обосновани случаи, дори ако тези дейности са били изпълнени и тези разходи са били извършени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.
- (40) ЕРМ се одобряват от Съвета на държавите членки на ЕРМ съгласно процедурата за одобрение, определена в Решение за изпълнение 2014/287/ЕС на Комисията ⁽¹⁶⁾. Ето защо ЕРМ следва да се считат за бенефициери, установени за целите на член 195 от Финансовия регламент, и поради това следва на ЕРМ да бъдат отпуснати безвъзмездни средства без предварително публикуване на покани за представяне на предложения. Преки безвъзмездни средства следва да бъдат отпуснати и на други субекти, които са били определени в съответствие с правилата на Съюза, например референтни лаборатории и центрове, центрове за високи постижения и транснационални мрежи.
- (41) Предвид съгласуваните общи ценности за солидарност във връзка със справедливото и всеобщо осигуряване на качествени здравни услуги като основа за политиките на Съюза в тази област и това, че на ЕС се полага да играе централна роля в ускоряването на напредъка, координацията и сътрудничеството в справянето с предизвикателствата пред световното здравеопазване, изложени в заключенията на Съвета от 10 май 2010 г. относно ролята на ЕС в областта на здравеопазването в световен мащаб и посочени в целите за устойчиво развитие в Програмата на ООН до 2030 г., Програмата следва да се засили подкрепата от страна на Съюза към международни и глобални инициативи в областта на здравеопазването, по-специално към инициативи на СЗО, с цел подобряване на здравето, намаляване на неравнопоставеността в здравеопазването и укрепване на защитата срещу глобални заплахи за здравето.
- (42) С цел постигане на максимална ефективност и ефикасност на действията както на равнището на Съюза, така и на международно равнище, при изпълнението на Програмата следва да бъде развивано сътрудничеството със съответните международни организации, като Организацията на обединените нации и Световната банка, както и със Съвета на Европа и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). С цел да се увеличи въздействието следва също така да се търсят полезни взаимодействия с националните организации на държавите членки, които работят в областта на здравеопазването в световен мащаб. В съответствие с Решение 2013/755/ЕС на Съвета ⁽¹⁷⁾ лица и субекти, установени в отвъдморски страни и територии (ОСТ), следва да имат право да получават финансиране по Програмата при спазване на правилата и целите на Програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която са свързани съответните ОСТ.
- (43) Изпълнението на Програмата следва да бъде подкрепено от широкообхватни информационни дейности, за да се гарантира, че възгледите и потребностите на гражданското общество са надлежно представени и взети предвид. За тази цел Комисията следва да търси отзив относно приоритетите и стратегическите насоки на Програмата и относно потребностите, които трябва да бъдат посрещнати чрез действията в нейните рамки, веднъж годишно от съответните заинтересовани страни, включително от представители на гражданското общество и сдруженията на пациентите, академичните среди и организациите на медицинските специалисти. Всяка година преди края на подготвителната работа по работните програми Комисията следва също така да информира Европейския парламент за напредъка на тази подготвителна работа и за резултатите от своите информационни дейности, насочени към заинтересованите страни.

⁽¹⁶⁾ Решение за изпълнение 2014/287/ЕС на Комисията от 10 март 2014 г. за определяне на критерии за създаване и оценка на европейски референтни мрежи и на техните членове и за улесняване на обмена на информация и експертни познания във връзка с изграждането и оценката на тези мрежи (ОВ L 147, 17.5.2014 г., стр. 79).

⁽¹⁷⁾ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

- (44) Трети държави, които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство ⁽¹⁸⁾, което предвижда, че тези програми се изпълняват въз основа на решение, прието съгласно посоченото споразумение. В настоящия регламент следва да бъде въведена специална разпоредба, съдържаща изискването третите държави, които участват в Програмата, да предоставят правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и на Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия.
- (45) Следва да бъде засилено сътрудничеството с трети държави по отношение на обмена на знания и най-добри практики, за да се подобри капацитета на подготвеност и реакция на здравните системи.
- (46) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁹⁾ и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95 ⁽²⁰⁾, (Евратом, ЕО) № 2185/96 ⁽²¹⁾ и (ЕС) 2017/1939 ⁽²²⁾ на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, включително измами, със събирането на изгубени, непължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, с налагането на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013, OLAF има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²³⁾.
- (47) В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.
- (48) Към настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета на основание член 322 от ДФЕС. Тези правила са установени във Финансовия регламент, като с тях по-специално се определя процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, поръчки, награди, непряко изпълнение, финансови инструменти, бюджетни гаранции, финансова помощ и възстановяване на разходите на външните експерти и се предвиждат проверки по отношение на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, включват също така общ режим на обвързване с условия с цел защитата на бюджета на Съюза.
- (49) Като се има предвид значението на борбата срещу изменението на климата в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение, прието съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, и на целите за устойчиво развитие в Програмата на ООН до 2030 г., Програмата следва да допринесе за интегриране на действията в областта на климата в политиките на Съюза и за постигането на общата цел най-малко 30 % от общия размер на разходите от бюджета на Съюза и от инструмента на Европейския съюз за възстановяване, създаден с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета ⁽²⁴⁾, да са в подкрепа на цели в областта на климата. Програмата следва да

⁽¹⁸⁾ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁽²¹⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁽²²⁾ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁽²³⁾ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23).

оказва подкрепа за дейности, които се осъществяват при зачитане на стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и с принципа за ненанасяне на вреди, предвиден в Европейския зелен пакт. Съответните действия следва да бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на Програмата и ще бъдат преразгледани в контекста на нейната междинна оценка.

- (50) Съгласно член 8 от ДФЕС „във всички негови дейности Съюзът полага усилия за премахването на неравенствата и за насърчаване на равенството между мъжете и жените“. Равенството между половете, правата и равните възможности за всички, както и всеобхватното интегриране на тези цели следва да се отчитат и утвърждават през целия процес на оценка, подготовка, изпълнение и мониторинг на Програмата.
- (51) Следва да бъде възможно целите на политиката на Програмата да бъдат преследвани и чрез финансови инструменти и бюджетни гаранции в рамките на фонда InvestEU, създаден с Програмата InvestEU. Финансовата подкрепа следва да се използва за преодоляване на неефективността на пазара и на неоптималните инвестиционни ситуации по пропорционален начин. Действията, финансирани от Програмата, следва да не се дублират с частното финансиране, да не го изместват и да не нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. По принцип действията следва да имат добавена стойност от Съюза.
- (52) Изпълнението на Програмата следва да бъде изцяло съобразено с отговорностите на държавите членки по определянето на техните здравни политики, както и по организирането и предоставянето на здравни услуги и медицински грижи. Следва да се осигури активното участие на държавите членки в управлението и изпълнението на Програмата.
- (53) Като се имат предвид естеството и потенциалният мащаб на трансграничните заплахи за здравето, целите за защита на хората в Съюза от такива заплахи и за укрепване на предотвратяването на здравни кризи и на подготовеността за посрещането им не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, когато те действат поотделно. В съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС, действие на равнището на Съюза може да се предприеме и в подкрепа на усилията на държавите членки за постигане на високо равнище на защита на общественото здраве, за подобряване на наличието, устойчивостта, приемливостта, физическата достъпност, безопасността и финансовата достъпност в Съюза на лекарствени продукти, медицински изделия и други продукти и услуги от особено значение при криза, за оказване на подкрепа за иновациите, на интегрираната и координирана работа и прилагането на най-добри практики в държавите членки, както и за намаляване на неравнопоставеността и неравенството при достъпа до здравеопазване в целия Съюз по начин, при който се създават по-висока ефективност и въздействие с добавена стойност, които не биха могли да се постигнат чрез действие на национално равнище, при същевременно зачитане на компетентността и отговорността на държавите членки в областите, попадащи в обхвата на Програмата. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в посочения член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (54) С цел да се даде възможност за извършване на евентуални корекции, необходими за постигането на целите на Програмата, на Комисията следва да бъде делегирано правомощие да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с преразглеждането, изменението и допълването на показателите, определени в приложение II към настоящия регламент. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽²⁵⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (55) Държавите членки и участващите държави определят национални координационни центрове, които да съдействат на Комисията за популяризиране на Третата програма за действие на Съюза в областта на здравето (2014—2020 г.), създадена с Регламент (ЕС) № 282/2014, и когато е целесъобразно — за разпространение на резултатите от нея и на наличната информация за нейното въздействие в държавите членки и участващите държави. Предвид значимостта на тези дейности е целесъобразно да се оказва подкрепа за такива дейности по Програмата с цел продължаването им.

⁽²⁵⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (56) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема актове за изпълнение, с които се определят годишните работни програми в съответствие с критериите, посочени в настоящия регламент, одобряват се определени допустими действия и се установяват правила относно техническите и административните договорености, необходими за изпълнението на действията по Програмата, и относно единни образци за събирането на данните, необходими за мониторинг на изпълнението на Програмата. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁶⁾. За приемането на посочените актове за изпълнение следва да се използва процедурата по разглеждане, като се има предвид, че те се отнасят до програма със съществени последици.
- (57) Ползата от Програмата и нейното въздействие следва да бъдат подложени на редовен и внимателен мониторинг и оценка. При оценката следва да се акцентира върху целите на Програмата и да се отчита фактът, че за постигането на целите на Програмата може да е необходим период, който е по-дълъг от срока на действие на Програмата. За целта следва да се изготви доклад за междинна оценка, както и доклад за оценка в края на Програмата, за да се оцени изпълнението на приоритетите на Програмата.
- (58) Тъй като Третата програма за действие на Съюза в областта на здравето (2014—2020 г.) приключи, Регламент (ЕС) № 282/2014 става неактуален и следва да бъде отменен.
- (59) За да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в областта на здравето и да се даде възможност изпълнението да започне от началото на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност и да се прилага с обратно действие от 1 януари 2021 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава програма „ЕС в подкрепа на здравето“ (наричана по-нататък „Програмата“) за срока на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. Срокът на действие на Програмата съответства на срока на действие на многогодишната финансова рамка.

С настоящия регламент се определят също така целите на Програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „асоциирана държава“ означава трета държава, която е страна по споразумение със Съюза, което ѝ дава възможност да участва в Програмата в съответствие с член 6;
- 2) „операции за смесено финансиране“ означава действия, подкрепени от бюджета на Съюза, включително в рамките на механизми за смесено финансиране по член 2, точка 6 от Финансовия регламент, при които се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа и/или финансови инструменти от бюджета на Съюза с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и търговски инвеститори;

⁽²⁶⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- 3) „здравна криза“ означава криза или сериозен инцидент, която произтича от заплаха с човешки, животински, растителен, хранителен, биологичен, химичен, екологичен или неизвестен произход, има измерение, свързано с общественото здраве, и изисква спешни действия от страна на органите;
- 4) „продукти от особено значение при криза“ означава продуктите, инструментите и веществата, необходими в контекста на здравна криза за осъществяване на профилактика, диагностика или лечение на заболяване и на последиците от него, или за наблюдението и епидемиологичния надзор на заболяванията и инфекциите, включително, но не само, лекарствени продукти, например ваксини, и техните междинни продукти, активни фармацевтични съставки и суровини, медицински изделия и болнично и медицинско оборудване, като апарати за вентилация, защитно облекло и оборудване, диагностични материали и инструменти, лични предпазни средства, дезинфектанти и техните междинни продукти и суровините, необходими за тяхното производство;
- 5) „подходът „едно здраве““ означава многосекторен подход, при който се признава, че здравето на хората е свързано със здравето на животните и с околната среда, както и че действията, които се предприемат с цел справяне със заплахите за здравето, трябва да отчитат посочените три измерения;
- 6) „Европейски референтни мрежи (ЕРМ)“ означава мрежите, посочени в член 12 от Директива 2011/24/ЕС;
- 7) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното право, правото на Съюза или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения или, както е посочено в член 197, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент — субект, който няма правосубектност;
- 8) „трета държава“ означава държава, която не е държава — членка на Европейския съюз;
- 9) „сериозна трансгранична заплаха за здравето“ означава животозастрашаваща или друга сериозна опасност за здравето с биологичен, химичен, екологичен или неизвестен произход, която се разпространява или е свързана със значителен риск от разпространение отвъд националните граници на държавите членки и която може да налага координация на равнището на Съюза с цел да се гарантира високо равнище на защита на човешкото здраве;
- 10) „здраве във всички политики“ означава подход към разработването, прилагането и преразглеждането на обществените политики, независимо от конкретния сектор, при който се вземат предвид последиците от взетите решения за здравето и който има за цел да се постигнат полезни взаимодействия и да се избегне вредно въздействие на тези политики върху здравето, за да се подобрят здравето на населението и равнопоставеността в областта на здравето;
- 11) „определящи здравето фактори“ означава набор от фактори, които оказват влияние върху здравния статус на дадено лице, например поведенчески, биологични, социално-икономически и екологични фактори;
- 12) „спешна подкрепа“ означава основана на нуждите реакция в извънредни ситуации, която допълва реакцията на засегнатите държави членки и има за цел опазване на човешкия живот, предотвратяване и облекчаване на човешкото страдание и запазване на човешкото достойнство, когато възникне такава необходимост в резултат на сериозните трансгранични заплахи за здравето.

Член 3

Общи цели

Програмата има добавена стойност от Съюза и допълва политиките на държавите членки с цел подобряване на човешкото здраве в целия Съюз и осигуряване на високо равнище на опазване на човешкото здраве във всички политики и дейности на Съюза. Тя цели постигане на посочените по-долу общи цели, като се следва подходът „едно здраве“, когато е приложимо:

- a) подобряване и насърчаване на здравето в Съюза с цел да се намали тежестта, която представляват заразните и незаразните болести, чрез подкрепа на мерки за стимулиране на здравето и за профилактика на заболяванията, като се намалява неравенството в областта на здравето, като се стимулира здравословен начин на живот и като се насърчава достъпът до здравеопазване;
- б) защита на хората в Съюза от сериозни трансгранични заплахи за здравето и укрепване на готовността за реакция на здравните системи, както и координация между държавите членки с цел справяне със сериозни трансгранични заплахи за здравето;
- в) подобряване на наличността и на физическата и финансовата достъпност на лекарствени продукти и на медицински изделия, както и на продукти от особено значение при криза, в рамките на Съюза и оказване на подкрепа за иновациите по отношение на такива продукти;

- г) укрепване на здравните системи чрез повишаване на тяхната устойчивост и ефективно използване на ресурсите, по-специално чрез:
 - i) оказване на подкрепа за интегрираната и координирана работа на държавите членки;
 - ii) насърчаване на прилагането на най-добрите практики и насърчаване на обмена на данни;
 - iii) укрепване на работната сила в областта на здравеопазването;
 - iv) предприемане на мерки за справяне с демографските предизвикателства; и
 - v) постигане на напредък в областта на цифровата трансформация.

Член 4

Специфични цели

Общите цели, посочени в член 3, се осъществяват посредством посочените по-долу специфични цели, като се гарантира висока степен на опазване на човешкото здраве във всички политики и дейности на Съюза и се действа в съответствие с подхода „едно здраве“, когато е приложимо:

- а) като се осигурят полезни взаимодействия с други съответни действия на Съюза, оказване на подкрепа за действия за профилактика на заболяванията, за насърчаване на здравето и за предприемане на мерки във връзка с определящите здравето фактори, включително чрез намаляване на вредите за здравето, причинени от незаконна употреба на наркотици и зависимости, за действия за преодоляване на неравнопоставеността в здравеопазването, подобряване на здравната грамотност, подобряване на правата на пациентите, на безопасността на пациентите, качество на грижите и трансгранично здравно обслужване, както и за действия за подобряване на наблюдението, диагностиката и лечението на заразни и незаразни болести, по-специално рак и педиатрични ракови заболявания, както и за действия за подобряване на психичното здраве, със специално внимание към новите модели за полагане на грижи и свързаните с дългосрочните грижи предизвикателства, с цел да се засили устойчивостта на здравните системи в Съюза;
- б) укрепване на способността на Съюза за предотвратяване, подготвеност и бърза реакция при сериозни трансгранични заплахи за здравето в съответствие с приложимото законодателство на Съюза и подобряване на управлението на здравни кризи, по-специално чрез координиране, предоставяне и разгръщане на капацитет за предлагане на здравни грижи в извънредни ситуации, подкрепа за събирането на данни, обмен на информация, наблюдение и координиране на доброволното тестване за устойчивост на националните системи за здравеопазване, както и разработване на стандарти за качествено здравно обслужване на национално равнище;
- в) оказване на подкрепа за действия за подобряване на наличността и на физическата и финансовата достъпност на лекарствени продукти, медицински изделия и на продукти от особено значение при криза, като насърчават устойчивото производство и вериги на доставки и иновациите в Съюза, като същевременно се оказва подкрепа за внимателното и ефикасно използване на лекарствени продукти, по-специално антимикробни средства, и действия в подкрепа за разработването на лекарствени продукти, които са по-малко вредни за околната среда, както и на щадящото околната среда производство и обезвреждане на лекарствени продукти и медицински изделия;
- г) оказване на подкрепа за действията, допълващи създаването на национален резерв от основни продукти от особено значение при криза, на равнището на Съюза, когато е необходимо, като се осигуряват полезни взаимодействия с други инструменти, програми и фондове на Съюза, без да се засяга компетентността на държавите членки и в тясно сътрудничество със съответните органи на Съюза;
- д) създаване на структура и ресурси за обучение за резерв от медицински, здравен и помощен персонал, разпределен доброволно от държавите членки с цел неговото мобилизиране в случай на здравна криза, като се осигурят полезни взаимодействия с други инструменти, програми и фондове на Съюза, без да се засяга компетентността на държавите членки и в тясно сътрудничество с ECDC;
- е) укрепване на използването и повторното използване на здравни данни за предоставянето на здравно обслужване и за целите на научните изследвания и иновациите, насърчаване на навлизането на цифрови инструменти и услуги, както и цифровата трансформация на системите за здравеопазване, включително чрез подкрепа за създаването на европейско пространство на здравни данни;
- ж) подобряване на достъпа до качествени, съсредоточени върху пациента и основаващи се на постигнатите резултати здравеопазване и свързани с него услуги за полагане на грижи, като целта е да се постигне всеобщо здравно осигуряване;
- з) оказване на подкрепа за разработване, прилагане и гарантиране на изпълнението и, когато е необходимо, преразглеждането на законодателство на Съюза в областта на здравеопазването и оказване на подкрепа за предоставянето на валидни, надеждни и съпоставими висококачествени данни, които да се използват в процеса на вземане на решения въз основа на данни и мониторинга, както и насърчаване на използването на оценки на въздействието на други имащи отношение политики на Съюза;

- и) оказване на подкрепа на интегрираната работа на държавите членки, и по-специално на техните здравни системи, включително прилагането на практики за превенция със значително въздействие, подкрепа на работата по оценка на здравните технологии (ОЗТ), както и укрепване и разрастване на работата в мрежа чрез ЕРМ и други транснационални мрежи, включително във връзка със заболявания, различни от редките заболявания, за да се разшири обхватът по отношение на пациентите и да се подобри реакцията по отношение на слабо разпространени и сложни заразни и незаразни болести;
- й) оказване на подкрепа за глобални ангажменти и инициативи в областта на здравеопазването чрез засилване на подкрепата на Съюза за действия на международни организации, по-специално действията на СЗО, и насърчване на сътрудничеството с трети държави.

Член 5

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на Програмата за периода 2021—2027 г. е 2 446 000 000 евро по текущи цени.
2. В резултат на специфичната за Програмата корекция, предвидена в член 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета ⁽²⁷⁾, сумата, посочена в параграф 1 от настоящия член, се увеличава с допълнителни средства в размер на 2 900 000 000 EUR по цени от 2018 г., както е посочено в приложение II към същия регламент.
3. Сумите, посочени в параграфи 1 и 2, може да бъдат използвани също така за техническа и административна помощ за изпълнението на Програмата, например за подготовителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително корпоративни информационни системи.
4. Разпределението на сумите, посочени в параграфи 1 и 2, се извършва в съответствие със следните условия:
 - а) най-малко 20 % от сумите се заделят за действията за насърчване на здравето и профилактика на заболяванията, посочени в член 4, буква а);
 - б) не повече от 12,5 % от сумите се заделят за мерки за възлагане на поръчки, допълващи създаването на национален резерв от основни продукти от особено значение при криза, на равнището на Съюза, както е посочено в член 4, буква г);
 - в) не повече от 12,5 % от сумите се заделят за оказване на подкрепа за глобални ангажменти и инициативи в областта на здравеопазването, посочени в член 4, буква й);
 - г) не повече от 8 % от сумите се заделят за покриване на административни разходи, както е посочено в параграф 3.
5. Бюджетните кредити, свързани с дейностите по член 9, параграф 1, буква в) от настоящия регламент, представляват целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 3, буква а) и член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.
6. Бюджетните задължения, чиято продължителност превишава една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове.
7. В съответствие с член 193, параграф 2, втора алинея, буква а) от Финансовия регламент, за ограничен период в надлежно обосновани случаи, посочени в решението за финансиране, дейностите, подкрепа съгласно настоящия регламент, и свързаните с тях разходи може да се считат за допустими, считано от 1 януари 2021 г., дори ако тези дейности са били изпълнени и тези разходи са били направени преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.
8. При необходимост в бюджета за периода след 31 декември 2027 г. може да се впишат бюджетни кредити за покриване на посочените в параграф 3 разходи, така че да бъде възможно управлението на действията, които не са приключили към 31 декември 2027 г.

⁽²⁷⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11).

Член 6

Трети държави, асоциирани към Програмата

1. Програмата е отворена за участието на следните трети държави:
 - a) членки на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членки на Европейското икономическо пространство — в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство;
 - b) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални държави кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
 - в) държави в рамките на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
 - г) други трети държави — в съответствие с условията, определени в специално споразумение, обхващащо участието на третата държава в която и да е програма на Съюза, при условие че споразумението:
 - i) гарантира справедлив баланс по отношение на вноските и ползите за третата държава, участваща в програмата на Съюза;
 - ii) определя условията за участие в програмата на Съюза, включително изчисляването на финансовия принос за индивидуалните програми и административните разходи по програмите;
 - iii) не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата на Съюза;
 - iv) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.
2. Приносът, посочен в параграф 1, буква г), подточка ii), представлява целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

ГЛАВА II

Финансиране

Член 7

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от посочения регламент.
2. По Програмата може да се предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени в Финансовия регламент, по-специално под формата на безвъзмездни средства, награди и поръчки.
3. Вноските във взаимозастрахователен механизъм може да покриват риска, свързан със събирането на дължими от получателите средства, и може да се смятат за достатъчна гаранция по Финансовия регламент. Комисията определя специални правила за дейността на механизма.

4. Когато Комисията провежда операции за оказване на спешна подкрепа чрез неправителствена организация, критериите за финансов и оперативен капацитет се считат за изпълнени, когато има действащо рамково споразумение за партньорство между организацията и Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета ⁽²⁸⁾.

Член 8

Безвъзмездни средства

1. Безвъзмездните средства по Програмата се отпускат и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.
2. Безвъзмездни средства могат да се използват в съчетание с финансиране от Европейската инвестиционна банка, от националните насърчителни банки или от други финансови институции в областта на развитието или публични финансови институции, както и в комбинация с финансиране от частни финансови институции и инвеститори от публичния или частния сектор, включително чрез партньорства в рамките на публичния сектор или публично-частни партньорства.
3. Безвъзмездните средства, изплащани от Съюза, не може да надхвърлят 60 % от допустимите разходи за действия, свързани с дадена цел на Програмата, или за функционирането на дадена неправителствена структура. В случай на действия от особена полза финансовото участие на Съюза може да достигне 80 % от допустимите разходи. Счита се, че е постигната особена полза при действията с ясна добавена стойност от Съюза, наред с другото, когато:
 - а) най-малко 30 % от бюджета на предложеното действие се разпределят на държави членки, чийто БНД на глава от населението е под 90 % от средното ниво за Съюза; или
 - б) в действието участват структури от най-малко 14 участващи държави членки, от които най-малко четири са държави членки, чийто БНД на глава от населението е под 90 % от средното ниво за Съюза.
4. В случай на преки безвъзмездни средства, посочени в член 13, параграфи 6 и 7, тези безвъзмездни средства могат да достигнат до 100 % от допустимите разходи.

Член 9

Поръчки при извънредни ситуации, свързани със здравето

1. В случаите, когато за възникването или развитието на сериозна трансгранична заплаха за здравето е бил изпратен сигнал съгласно член 9 от Решение № 1082/2013/ЕС или когато е била призната извънредна ситуация, свързана с общественото здраве, съгласно член 12 от посоченото решение, възлагането на поръчки съгласно настоящия регламент може да се извършва под някоя от следните форми:
 - а) съвместно възлагане на поръчки с държавите членки съгласно член 165, параграф 2 от Финансовия регламент, при което държавите членки могат да закупуват, наемат или получават по договор за лизинг изцяло капацитета, за който поръчката е била възложена съвместно;
 - б) възлагане на поръчки от Комисията от името на държавите членки въз основа на споразумение между Комисията и държавите членки;
 - в) възлагане на поръчки от Комисията, която действа като търговец на едро, като купува, съхранява, препродава или дарява доставки и услуги, като това включва отдаване под наем, в полза на държави членки или партньорски организации, избрани от нея.
2. При използване на процедурата за възлагане на поръчка, посочена в параграф 1, буква б), произтичащите от нея договори се сключват по някой от следните начини:
 - а) от Комисията, при което услугите или стоките се предоставят или доставят на държавите членки или на партньорски организации, избрани от Комисията;
 - б) от участващите държави членки, при което те пряко закупуват, наемат или получават по договор за лизинг капацитета, който Комисията е придобила за тях чрез поръчка.

⁽²⁸⁾ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

3. При използване на процедурите за възлагане на поръчки, посочени в параграф 1, букви б) и в), Комисията спазва разпоредбите на Финансовия регламент по отношение на своите собствени поръчки.

Член 10

Операции за смесено финансиране

Операциите за смесено финансиране по Програмата се изпълняват в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/523 и дял X от Финансовия регламент.

Член 11

Кумулативно финансиране

1. За действие, за което е предоставено финансиране по Програмата, може да бъде предоставено финансиране и по друга програма на Съюза, включително фондове при споделено управление, при условие че финансирането не обхваща едни и същи разходи.
2. Правилата на съответната програма на Съюза се прилагат за съответстващото финансиране на действието.
3. Кумулативното финансиране не надвишава общия размер на допустимите разходи за действието. Подкрепата от различните програми на Съюза може да се изчисли пропорционално в съответствие с документите, определящи условията за подкрепата.

ГЛАВА III

ДЕЙСТВИЯ

Член 12

Допустими действия

Допустими за финансиране са само действията, които са в приложение на целите, изброени в членове 3 и 4, и по-специално действията, определени в приложение I.

Член 13

Допустими правни субекти

1. За да бъдат допустими за финансиране, правните субекти, в допълнение към критериите, определени в член 197 от Финансовия регламент, следва:
 - a) да са установени в някоя от следните:
 - i) държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
 - ii) трета държава, асоциирана към Програмата; или
 - iii) трета държава, посочена в годишната работна програма, установена в съответствие с член 17 („годишна работна програма“), съгласно условията, определени в параграфи 2 и 3; или
 - b) да бъде правен субект, учреден съгласно правото на Съюза, или всяка международна организация.
2. Правни субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към Програмата, може в изключителни случаи да са допустими за участие в Програмата, когато това участие е необходимо за постигането на целите на дадено действие. Оценката на тази необходимост се отразява надлежно в решението за финансиране.
3. Правните субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към Програмата, поемат разходите, свързани с тяхното участие.

4. Физически лица не отговарят на условията за отпускане на безвъзмездни средства по Програмата.
5. По Програмата може да се отпускат преки безвъзмездни средства без покана за представяне на предложения, за да се финансират действия, ако тези безвъзмездни средства са надлежно обосновани, ако имат добавена стойност от Съюза, която е изрично предвидена в годишните работни програми, и ако са съфинансирани от компетентните органи, които отговарят за здравеопазването в държавите членки или в трети държави, асоциирани към Програмата, от имащи отношение международни здравни организации или от органи от публичния сектор или неправителствени органи, които са упълномощени от тези компетентни органи, независимо дали действат индивидуално или в мрежа.
6. По Програмата може да се отпускат преки безвъзмездни средства без покана за представяне на предложения на ЕРМ. Преки безвъзмездни средства може да се отпускат и на други транснационални мрежи, създадени в съответствие с правото на Съюза.
7. По Програмата може да се отпускат безвъзмездни средства без покана за представяне на предложения, за да се финансират действия на СЗО, когато финансовата подкрепа е необходима за изпълнението на една или няколко от специфичните цели на Програмата, които имат добавена стойност от Съюза, изрично предвидена в годишните работни програми.
8. По Програмата може да се отпускат безвъзмездни средства без покана за представяне на предложения, за да се финансира функционирането на неправителствени органи, когато финансовата подкрепа е необходима за изпълнението на една или няколко от специфичните цели на Програмата, които имат добавена стойност от Съюза, изрично предвидена в годишните работни програми, доколкото тези органи отговарят на всички изброени по-долу критерии:
 - а) да са с нестопанска цел и независими от промишлени, търговски, стопански или други конфликтни интереси;
 - б) да извършват дейност в областта на общественото здравеопазване, да се стремят към постигане на най-малко една от специфичните цели на Програмата и да играят реална роля на равнището на Съюза;
 - в) да действат на равнището на Съюза и в най-малко половината от държавите членки, с балансирано географско покритие в Съюза.

Комисията отразява надлежно анализа на спазването на тази критерии в решението за финансиране.

Член 14

Допустими разходи

1. Съгласно член 186 от Финансовия регламент и член 193, параграф 2, втора алинея, буква а), от посочения регламент разходите, направени преди датата на подаване на заявлението за безвъзмездни средства, са допустими за финансиране по отношение на действия:
 - а) с които се постига целта, посочена в член 3, буква б) от настоящия регламент; или
 - б) с които се постигат цели, различни от посочените в настоящия параграф, буква а), в надлежно обосновани извънредни случаи, при условие че тези разходи са пряко свързани с изпълнението на подкрепяните действия и дейности.
2. Разходите, допустими по параграф 1, буква а), които са свързани с мерки с цел реакция при съмнение за поява на болест, която би могла да породи трансгранична заплаха за здравето, са допустими от датата на уведомяване на Комисията за съмнението за поява на тази болест, при условие че тази поява или наличието на тази болест е потвърдено впоследствие.
3. В изключителни случаи по време на здравната криза, причинена от сериозна трансгранична заплаха за здравето съгласно определението в член 3, точка ж) от Решение № 1082/2013/ЕС, разходите, направени от субекти, установени в неасоциирани държави, могат да се считат за допустими, ако тези разходи са надлежно обосновани от съображения, свързани с противодействие на разпространението на риска с цел защитата на здравето на хората в Съюза.

ГЛАВА IV

УПРАВЛЕНИЕ

Член 15

Съвместно изпълнение на политиката

1. Създава се Ръководна група „ЕС в подкрепа на здравето“.
2. Членовете на Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“ са Комисията и държавите членки. Всяка държава членка назначава по един член и един заместник член в Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“. Комисията осигурява секретариата на Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“.
3. Комисията се консултира с Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“:
 - a) относно подготвителната работа на Комисията за годишните работни програми;
 - b) всяка година, най-малко 6 месеца преди представянето на проекта за годишната работна програма пред комитета по Програмата, посочен в член 23, параграф 1, относно приоритетите и стратегическите насоки на годишната работна програма.
4. Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“:
 - a) работи за осигуряване на съгласуваност и взаимно допълване между политиките в областта на здравеопазването на държавите членки, както и между Програмата и другите политики, инструменти и действия на Съюза, включително тези, които са от значение за агенциите на Съюза;
 - b) проследява изпълнението на Програмата и предлага необходими корекции въз основа на оценки;
 - b) приема свой процедурен правилник, който съдържа разпоредби, с които да се гарантира, че групата ще заседава най-малко три пъти годишно, физически когато е целесъобразно, като по този начин се дава възможност за редовен и прозрачен обмен на мнения между държавите членки.

Член 16

Консултации със заинтересованите страни и информирание на Европейския парламент

1. Комисията се консултира със съответните заинтересовани страни, включително с представители на гражданското общество и организациите на пациентите, за да потърси техните мнения относно:
 - a) приоритетите и стратегическите насоки на годишните работни програми;
 - b) потребностите, които трябва да бъдат удовлетворени чрез годишната работна програма и постигнатите чрез нея резултати.
2. За целите на параграф 1 Комисията организира консултации и информирание на заинтересованите страни най-малко веднъж годишно през шестте месеца, предхождащи представянето на проекта за работна програма на комитета, посочен в член 23, параграф 1.
3. Комисията може по всяко време да потърси мненията на съответните децентрализирани агенции и на независими експерти в областта на здравеопазването по технически или научни въпроси от значение за изпълнението на Програмата.
4. Всяка година преди последното заседание на Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“ Комисията представя на Европейския парламент резултатите от работата на Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“ и консултациите със заинтересованите страни, посочени в параграфи 1 и 2.

Член 17

Изпълнение на Програмата

1. Комисията изпълнява Програмата, като съставя годишни работни програми в съответствие с Финансовия регламент.

2. Комисията приема чрез актове за изпълнение:
 - а) годишните работни програми, в които се определят по-специално:
 - i) действията, които трябва да се предприемат, включително индикативното отпускане на финансови ресурси;
 - ii) общата сума, предвидена за операции за смесено финансиране;
 - iii) допустими действия, попадащи в обхвата на член 7, параграфи 3 и 4;
 - iv) допустими действия на правни субекти, посочени в член 13, параграф 1, буква б);
 - v) допустими действия на правни субекти от трета държава, която не е асоциирана към Програмата, но е включена в годишната работна програма, при условията, посочени в член 13, параграфи 2 и 3;
 - б) решения за одобряване на действия на стойност 20 000 000 EUR или повече;
 - в) правила за установяване на:
 - i) техническите и административните договорености, необходими за изпълнението на действията по Програмата;
 - ii) единни образци за събирането на данните, необходими за мониторинг на изпълнението на Програмата.
3. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 23, параграф 2.

Член 18

Защита на данните

При управлението и изпълнението на Програмата Комисията и държавите членки гарантират спазването на всички приложими правни разпоредби за защита на личните данни и когато е необходимо — въвеждането на механизми за осигуряване на поверителността и сигурността на тези данни.

ГЛАВА V

МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

Член 19

Мониторинг и докладване

1. Показателите във връзка с докладването относно напредъка на Програмата към постигане на общите и специфичните цели, определени в членове 3 и 4, се съдържат в приложение II.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 25 за изменение на приложение II по отношение на показателите, когато прецени за необходимо.
3. Системата за докладване във връзка с качеството на изпълнението гарантира ефикасно, ефективно и навременно събиране на данните за целите на мониторинга на изпълнението и резултатите от Програмата. За тази цел Комисията приема актове за изпълнение, чрез които се установяват пропорционални изисквания за докладване за получателите на средства от Съюза и когато е целесъобразно — за държавите членки.

Член 20

Оценка

1. Оценките съгласно член 34, параграф 3 от Финансовия регламент се изготвят от Комисията на достатъчно ранен етап, за да могат да се използват в процеса на вземане на решения.

2. Комисията представя междинна оценка на Програмата не по-късно от 31 декември 2024 г. Междинната оценка е основата за коригиране на изпълнението на Програмата, когато е целесъобразно.
3. Комисията представя окончателна оценка в края на Програмата и не по-късно от четири години след края на периода, посочен в член 1.
4. Комисията публикува и представя заключенията както от междинните, така и от окончателните оценки и своите констатации на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 21

Одити

Одитите на използването на финансовия принос от Съюза, включително от лица или субекти, различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, съставляват основата на общата увереност, посочена в член 127 от Финансовия регламент.

Член 22

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в Програмата въз основа на решение, прието съгласно международно споразумение, или въз основа на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

Член 23

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет по програмата „ЕС в подкрепа на здравето“. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 24

Съгласуваност и взаимно допълване с други политики, инструменти и действия на Съюза

Комисията и държавите членки гарантират общата съгласуваност, полезно взаимодействие и взаимно допълване между Програмата и другите политики, инструменти и действия на Съюза, включително тези, които са от значение за агенции на Съюза, включително посредством общата си работа с Ръководната група „ЕС в подкрепа на здравето“.

Член 25

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 19, параграф 2, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от 26 март 2021 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 19, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 19, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ГЛАВА VI

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 26

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват произхода на средствата и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на Програмата, на действията, предприети по Програмата и на получените резултати.
3. Финансовите ресурси, разпределени на Програмата, допринасят също така за корпоративната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, изброени в членове 3 и 4.

Член 27

Отмяна

Регламент (ЕС) № 282/2014 се отменя от 1 януари 2021 г., без да се засяга член 28 от настоящия регламент.

Член 28

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или промяната на действията, предприети съгласно Регламент (ЕС) № 282/2014, който продължава да се прилага за тези действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за Програмата може да покрива и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между мерките, приети съгласно Регламент (ЕС) № 282/2014, и Програмата.

Член 29

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 24 март 2021 година.

За Европейския парламент

Председател

D. M. SASSOLI

За Съвета

Председател

A.P. ZACARIAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СПИСЪК НА ВЪЗМОЖНИТЕ ДОПУСТИМИ ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДВИДЕНИ В ЧЛЕН 12

1. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква а)
 - а) подкрепа за създаването и изпълнението на програми за подпомагане на държавите членки и подкрепа за действията на държавите членки за подпомагане на насърчаването на здравето и профилактиката на заболявания;
 - б) подкрепа за изпълнението и по-нататъшното развитие на изследвания, проучвания, събиране на съпоставими данни и статистическа информация, по целесъобразност включително дезагрегирани данни по пол и възраст, методологии, класификации, микросимулации, пилотни проучвания, показатели, посредничество при обмен на познания и използване на съпоставителни показатели;
 - в) подкрепа за действията на държавите членки за създаване на здравословна и безопасна градска, работна и училищна среда, която да създаде условия за здравословен начин на живот, да насърчи здравословното хранене и редовната физическа активност съобразно потребностите на уязвимите групи на всеки етап от техния живот с цел насърчаване на здравето през целия живот;
 - г) подкрепа за държавите членки при осигуряването на ефективни ответни мерки по отношение на заразните болести, както и при профилактиката, надзора, диагностиката и лечението на такива болести;
 - д) подкрепа за действията на държавите членки за насърчаване на здравето и профилактика на заболяванията през целия живот на дадено лице и чрез предприемане на мерки по отношение на рисковите фактори за здравето, като затлъстяване, нездравословно хранене и липса на физическа активност;
 - е) подкрепа за действията за подобряване на психичното здраве;
 - ж) подкрепа за действия за допълване на мерките на държавите членки за намаляване на вредите за здравето, причинени от незаконна употреба на наркотици и пристрастяване, включително информация и превенция;
 - з) подкрепа за прилагането на политики и действия за намаляване на неравнопоставеността и неравенствата по отношение на здравеопазването;
 - и) подкрепа за действия за насърчаване на грамотността в областта на здравето;
 - й) подкрепа за популяризирането и прилагането на препоръките на Европейския кодекс за борба с рака и подкрепа за преразглеждането на настоящото издание на посочения кодекс;
 - к) действия за подкрепа на поддържането на регистри за рака във всички държави членки;
 - л) по-нататъшно сътрудничество между съответните национални органи на участващите държави членки с оглед подкрепа за създаването на виртуална европейска мрежа за високи постижения с цел засилване на научните изследвания относно всички видове ракови заболявания, включително ракови заболявания при децата и по-нататъшно събиране и обмен на клинични данни и превръщането на резултатите от научните изследвания в ежедневни грижи и лечение на ракови пациенти;
 - м) подкрепа за действия за подобряване на качеството на грижите за болните от рак, включително по отношение на профилактика, скрининг, ранна диагностика, наблюдение и лечение, поддържащи и палиативни грижи, чрез интегриран и ориентиран към пациента подход и подкрепа за създаването на схеми за осигуряване на качеството за онкологичните центрове или други центрове за лечение на ракови заболявания, включително тези, които лекуват ракови заболявания при децата;
 - н) подкрепа за създаването на схеми за осигуряване на качество за централите, занимаващи се с ракови заболявания, и централите за лечение на пациенти с ракови заболявания;
 - о) подкрепа за механизми за изграждане на капацитет в различните специалности и за непрекъснато обучение, в частност в областта на грижите за болните от рак;
 - п) действия в подкрепа на качеството на живот на преживелите рак хора и лицата, полагащи грижи за тях, включително предоставяне на психологическа подкрепа, овладяване на болката и свързани със здравето аспекти на професионална реинтеграция;
 - р) засилване на сътрудничеството в областта на правата на пациентите, безопасността на пациентите и качеството на грижите;
 - с) подкрепа за действия във връзка с епидемиологичното наблюдение, като по този начин се допринася за оценката на факторите, които оказват влияние върху или определят здравето на хората;

- т) подкрепа, във взаимодействие с други програми, за действия за подобряване на географското разпределение на работната сила в областта на здравеопазването и действия за избягване на т.нар. „медицински пустини“, без да се засягат правомощията на държавите членки;
- у) подкрепа за разработването на насоки за предотвратяването и управлението на заразните и незаразните болести, както и на инструменти и мрежи за обмена на най-добри практики в тази област;
- ф) подкрепа за действията на държавите членки за мерки в областта на определящите здравето фактори, включително намаляване на вредите, свързани с алкохола, и употребата на тютюневи изделия;
- х) подкрепа за инструменти и платформи с цел събиране на реални доказателства относно безопасността, ефективността и въздействието на ваксините след употреба;
- ц) подкрепа за инициативи за подобряване на равнището на ваксинационно покритие в държавите членки;
- ч) комуникационни дейности, насочени към обществеността и заинтересованите страни, за популяризиране на действията на Съюза в областите, посочени в настоящото приложение;
- ш) кампании за повишаване на осведомеността и комуникационни дейности за обществеността като цяло, както и за целеви групи, насочени към предотвратяване и справяне с колебанията относно ваксинацията, невярната информация и дезинформацията по отношение на профилактиката, причините и лечението на заболявания, по начин, който допълва националните кампании и комуникационните дейности по тези въпроси;
- щ) комуникационни дейности, насочени към обществеността относно здравните рискове и определящите здравето фактори;
- ща) подкрепа за действия за намаляване на риска от инфекции, придобити посредством здравни грижи.

2. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква б)

- а) укрепване на критично важната здравна инфраструктура с цел справяне със здравни кризи, чрез подкрепа за установяването на инструменти за наблюдение, моделиране, прогнозиране, предотвратяване и справяне с огнищата;
- б) подкрепа за действия за насърчване — в общоевропейски план — на капацитета за предотвратяване и подготвеност, както и капацитета за управление и капацитета за реакция при здравни кризи на действащи лица на равнището на Съюза и на национално равнище, в т.ч. доброволни тестове за устойчивост, планиране за извънредни ситуации и учения за подготвеност; в подкрепа на разработването на стандарти за качество на здравеопазването на национално равнище, механизми за ефикасната координация на готовността и реагирането и координация на тези действия на равнището на Съюза;
- в) подкрепа за действия за изграждане на рамка за интегрирана хоризонтална комуникация във връзка с рисковете, която да обхваща всички етапи от дадена здравна криза — а именно предотвратяване, подготвеност, реакция и възстановяване;
- г) подкрепа за превантивни действия за защита на уязвимите групи от населението от заплахи за здравето и действия за приспособяване към нуждите на тези уязвими групи на реакцията при здравни кризи и на начините за справяне с тях, например действия за осигуряване на основни грижи за пациентите с хронични или редки заболявания;
- д) подкрепа за действия за справяне с косвените последици за здравето от здравна криза, по-специално последиците за психичното здраве, за пациенти, страдащи от рак, от хронични заболявания, и за други уязвими ситуации, включително хора, които живеят със зависимост, с ХИВ/СПИН, или страдат от хепатит и туберкулоза;
- е) подкрепа, при взаимодействие с други програми, на програми за обучение и образование с цел повишаване на квалификацията на медицински и здравни работници в публичната сфера и програми за временен обмен на персонал, в частност с цел подобряване на техните цифрови умения;
- ж) подкрепа за създаването и координирането на референтни лаборатории, референтни центрове на Съюза, както и центрове за високи постижения;
- з) одит на договореностите по отношение на подготвеността и реакцията на държавите членки, например във връзка с управлението на здравни кризи, антимикробна резистентност, ваксинация;
- и) комуникация в посока към обществеността в контекста на управлението на риска и подготвеността при здравни кризи;

- й) подкрепа за по-голямо сближаване на резултатите на националните системи посредством разработване на показатели в областта на здравето, анализи и посредничество при обмен на познания и организиране на доброволни тестове за устойчивост на националните системи за здравеопазване;
- к) подкрепа на работата по разследване, оценка на риска и управление на риска по отношение на връзката между здравето на животните, факторите на околната среда и болестите при хората, включително по време на здравни кризи.

3. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква в)

- а) подкрепа за действия за укрепване на капацитета на лабораториите и производството, научните изследвания, разработването и внедряването на здравни продукти и на специализирани продукти от особено значение при криза в рамките на Съюза;
- б) подкрепа за действия и оперативно съвместими ИТ инструменти за мониторинг, предотвратяване, управление, докладване и уведомяване за недостиг на лекарствени продукти и медицински изделия, като същевременно се допринася за тяхната финансова достъпност;
- в) подкрепа, при взаимодействие с други програми, за клиничните изпитвания за ускоряване на разработването, разрешаването за пазара и достъпа до иновативни, безопасни и ефективни лекарствени продукти и ваксини;
- г) подкрепа за действия за насърчаване на разработването на иновативни лекарствени продукти и ваксини, за да се отговори на нарастващите предизвикателства в областта на здравеопазването и на потребностите на пациентите, както и на по-малко привлекателни от търговска гледна точка продукти, като например антимикробни средства;
- д) подкрепа за действия за подобряване на екологосъобразното производство и обезвреждане на лекарствени продукти и медицински изделия и действия за подкрепа на разработването на лекарствени продукти, които са по-малко вредни за околната среда;
- е) подкрепа за действия за насърчаване на разумната и ефикасна употреба на лекарствени продукти, в частност на антимикробни средства;
- ж) подкрепа за действия, насочени към стимулиране на увеличаването на производството на основни активни фармацевтични съставки и лекарствени продукти в Съюза, включително чрез диверсифициране на веригата на доставки на активни фармацевтични съставки и генерични лекарствени продукти в рамките на Съюза, за да се намали зависимостта на държавите членки от определени трети държави;
- з) подкрепа за действия за подобряване на наличността, достъпността и ценовата достъпност на лекарствените продукти и медицинските изделия;
- и) подкрепа за действия за насърчаване на иновациите в търсенето на нови предназначения, преформулирането и комбинирането на незаштитени с патент лекарства, при полезно взаимодействие с други програми;
- й) действия за укрепване на оценката на риска за околната среда във връзка с лекарствените продукти;
- к) подкрепа за създаването и управлението на механизъм за междусекторна координация в съответствие с подхода „едно здраве“.

4. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква г)

- а) наблюдение на информацията относно националните дейности по запасяване с основни продукти от особено значение при криза с цел установяване на потенциални нужди от допълнително натрупване на запаси на равнището на Съюза;
- б) осигуряване на съгласувано управление на запасите от основни продукти от особено значение при криза на равнището на Съюза, по начин, който допълва други инструменти, програми и фондове на Съюза и в тясно сътрудничество със съответните органи на Съюза;
- в) подкрепа за действия за възлагане на поръчки и доставка на основни продукти от особено значение при криза, които допринасят за тяхната достъпност, по начин, който допълва действията на държавите членки за натрупване на запаси.

5. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква д)

Подкрепа за действия за подготвителната работа за мобилизиране и обучение на равнището на Съюза на резерв от медицински, здравен и помощен персонал, който да бъде мобилизиран в случай на здравна криза, в тясно сътрудничество с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, при взаимодействие с други институции на Съюза и при пълно зачитане на правомощията на държавите членки; улесняване на обмена на най-добри практики между съществуващите национални резерви от медицински, здравни и помощен персонал.

6. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква е)
- а) подкрепа за уредба на Съюза и съответните оперативни съвместими цифрови инструменти за сътрудничество между държавите членки и сътрудничество в мрежи, включително тези, които са необходими за сътрудничеството в областта на оценката на здравните технологии;
 - б) подкрепа за въвеждането, експлоатацията и поддръжката на завършена, сигурна и оперативни съвместима инфраструктура за цифрови услуги и процеси за осигуряване на качеството на данните за обмен, достъп и използване и повторно използване на данни; подкрепа за трансгранични дейности за изграждане на мрежи, включително чрез използване и оперативна съвместимост на електронни здравни досиета, регистри и други бази данни; разработване на подходящи структури за управление и оперативни съвместими здравни информационни системи;
 - в) подкрепа за цифровата трансформация на здравните грижи и на здравните системи, включително чрез използване на съпоставителни показатели и изграждане на капацитет, за внедряване на иновативни инструменти и технологии като изкуствения интелект, и за подкрепа на повишаване на уменията на здравните специалисти в областта на цифровите технологии;
 - г) подкрепа за оптималното използване на телемедицината и здравните грижи от разстояние, включително чрез сателитна комуникация за отдалечените райони, насърчаване на основаващи се на цифрови технологии организационни иновации в здравните заведения и популяризиране на цифрови инструменти за разширяване на правата на пациентите и за ориентирани към пациента грижи;
 - д) подкрепа за разработването, боравенето със и поддръжката на бази данни и цифрови инструменти и тяхната оперативна съвместимост, включително вече установени проекти, когато е целесъобразно, с други технологии за наблюдение от разстояние, като например космически технологии и свързани с изкуствен интелект технологии;
 - е) подкрепа за действия за укрепване на достъпа и контрола на гражданите върху техните здравни данни;
 - ж) подкрепа за въвеждането и оперативната съвместимост на цифрови инструменти и инфраструктура в рамките на държавите членки и между тях и с институциите, агенциите и органите на Съюза;
 - з) подкрепа за подготвителни дейности и проекти за европейското пространство на здравни данни;
 - и) действия за подкрепа на електронното здравеопазване, като например прехода към телемедицина и медикаментозно лечение в домашни условия;
 - й) подкрепа за създаването на оперативни съвместими електронни здравни досиета, в съответствие с европейския формат за обмен на електронни здравни досиета с цел увеличаване на използването на електронното здравеопазване и подобряване на устойчивостта и издръжливостта на здравните системи;
7. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква ж)
- а) действия за насърчаване на достъпа до здравни услуги и свързаните с тях заведения и грижите за хора с увреждания;
 - б) подкрепа за укрепването на първичното здравно обслужване и за засилване на интеграцията на здравните грижи с оглед на постигане всеобщо здравно осигуряване и равен достъп до здравеопазване с добро качество;
 - в) подкрепа за действията на държавите членки за насърчаване на достъпа до сексуално и репродуктивно здравеопазване и подкрепа за интегрирани и междусекторни подходи към профилактиката, диагностиката, лечението и грижите.
8. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква з)
- а) подкрепа за създаването и управлението на инфраструктура за информираността и познанията в областта на здравеопазването;
 - б) подкрепа за прилагането, правоприлагането и мониторинга на законодателството и действията на Съюза в областта на здравеопазването; и оказване на техническа подкрепа за прилагането на правните изисквания;
 - в) подкрепа за проучвания и анализи, оценка на въздействието върху здравето на други действия от политиката на Съюза и предоставяне на научни консултации в подкрепа на основаното на факти създаване на политики;
 - г) подкрепа за експертни групи и комисии, предоставящи консултации, данни и информация в подкрепа на разработването и прилагането на здравната политика, включително последващи оценки на прилагането на здравните политики;

- д) подкрепа за националните звена за контакт и координационни центрове в предоставянето на насоки, информация и помощ, свързани с популяризирането и прилагането на законодателството на Съюза в областта на здравеопазването и на Програмата;
 - е) одит и оценка в съответствие със законодателството на Съюза, по целесъобразност;
 - ж) подкрепа за прилагането и по-нататъшното развитие на политиката и законодателството на Съюза за контрол на тютюна;
 - з) подкрепа за националните системи във връзка с прилагането на законодателството относно веществата от човешки произход и във връзка с насърчаването на устойчивото и безопасно снабдяване с такива вещества чрез дейности в мрежи;
 - и) подкрепа за държавите членки за укрепване на административния капацитет на техните здравни системи чрез сътрудничество и обмен на най-добри практики;
 - й) подкрепа за действия по трансфер на знания и сътрудничество на равнището на Съюза за подпомагане на процесите на национални реформи с цел подобряване на ефективността, достъпността, устойчивостта и гъвкавостта на здравните системи, свързано с наличното финансиране от Съюза;
 - к) подкрепа за изграждането на капацитет за инвестиране в реформи на здравната система и за тяхното изпълнение, включително стратегическо планиране и достъп до финансиране от множество източници.
9. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква и)
- а) подкрепа за трансфера, адаптирането и въвеждането в държавите членки на най-добри практики и новаторски решения с установена добавена стойност на равнището на Съюза и в частност предоставяне на конкретно подпомагане за отделните държави или групи от държави членки, които имат най-големи потребности от нея, чрез финансиране на конкретни проекти, включително туининг, експертни консултации и партньорска подкрепа;
 - б) подкрепа за трансгранично сътрудничество и партньорства, включително в трансграничните региони, с оглед на обмена и по-мощното внедряване на новаторските решения;
 - в) засилване на междусекторното сътрудничество и координация;
 - г) подкрепа за работата на ЕРМ и за създаването и управлението на нови транснационални мрежи, както е предвидено в законодателството на Съюза в областта на здравеопазването, и за подпомагане на действията на държавите членки за координиране на дейностите на тези мрежи с работата на националните здравни системи;
 - д) подкрепа по-нататък за прилагането на ЕРМ в държавите членки и насърчаването на тяхното укрепване, наред с другото чрез непрекъснато оценяване, мониторинг, оценка и подобряване;
 - е) подкрепа за създаването на нови ЕРМ с цел обхващане на редки сложни и слабо разпространени заболявания, по целесъобразност и подкрепа за сътрудничеството между ЕРМ за посрещане на мултисистемните нужди, произтичащи от слабо разпространени заболявания и редки заболявания, и за улесняване на диагоналното свързване в мрежа между различните специалности и дисциплини;
 - ж) подкрепа за държавите членки за подобряване и по-нататъшно развитие и въвеждане на регистрите на ЕРМ;
 - з) консултации със заинтересованите страни.
10. Действия, които изпълняват целта, установена в член 4, буква й)
- а) подкрепа за действия, допринасящи за постигането на целите на Програмата, представени от СЗО в качеството ѝ на ръководен и координиращ орган по въпросите на здравето в рамките на Организацията на обединените нации;
 - б) подкрепа за сътрудничеството между институциите на Съюза, агенциите на Съюза и международните организации и мрежи, както и подкрепа за приноса на Съюза към глобалните инициативи;
 - в) подкрепа за сътрудничеството с трети държави по отношение на областите, обхванати от Програмата;
 - г) подкрепа за действия за насърчаване на международното регулаторно съответствие по отношение на лекарствените продукти и медицинските изделия.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА

Показатели по Програмата:

1. Подготвеност и реакция на Съюза и на държавите членки за сериозни трансгранични заплахи за здравето
 2. Достъп до лекарствени продукти, разрешени централизирано, които да удовлетворят съответните потребности, например брой на съществуващите и новите разрешения за лекарства сираци, лекарствени продукти за модерна терапия, лекарствени продукти за педиатрична употреба или ваксини
 3. Брой на действията, допринасящи за намаляване на предотвратимата смъртност в областта на незаразните болести и рисковите фактори
 4. Брой на държавите членки, които прилагат най-добри практики по отношение на насърчаването на здравето, профилактиката на заболяванията и справянето с неравнопоставеността в здравеопазването
 5. Брой на държавите членки, които участват в европейското пространство за здравни данни
 6. Брой на държавите членки с по-добра подготвеност и планиране на ответни действия
 7. Обхват на ваксинацията по възраст за болести, предотвратими чрез ваксинация, като морбили, грип, HPV и COVID-19
 8. Индекс на лабораторния капацитет на ЕС (EULabCap)
 9. Нетен процент на излекуваните от педиатричен рак за период от пет години, стандартизирано по вид рак, възраст, пол и държава членка (доколкото е наличен)
 10. Покритие на скрининга за програмите за скрининг за рак на гърдата, рак на маточната шийка и рак на дебелото черво, по вид, целеви групи от населението и държава членка
 11. Процент на населението, обхванато от регистрите на раковите заболявания и броя на държавите членки, които съобщават информация за стадия на заболяването в момента на диагнозата по отношение на рака на маточната шийка, рака на гърдата, рака на дебелото черво и педиатричния рак.
 12. Брой на действията, насочени към преоляване на разпространението на основни хронични заболявания по държави членки, по заболяване, пол и възраст
 13. Брой на действията, насочени към разпространението по възраст на тютюнопушенето, по възможност диференцирано по пол
 14. Брой на действията, насочени към разпространението на вредната употреба на алкохол, по възможност диференцирано по пол и възраст
 15. Брой на лекарствените продукти, за които има недостиг в държавите членки съобразно докладваното посредством мрежата при единните звена за контакт.
 16. Брой на действията, насочени към повишаване на сигурността и непрекъснатостта на световните вериги на доставки и преоляване на зависимостта от вноса от трети държави за производството на основни активни фармацевтични съставки и лекарствени продукти в Съюза
 17. Брой на одитите, извършени в Съюза и в трети държави, за гарантиране на добри производствени и клинични практики (контрол от страна на Съюза)
 18. Консумация на антимикробни средства за системна употреба АТС (група J01) по държави членки
 19. Брой на здравните отделения, участващи в ЕРМ, и брой на пациентите, диагностицирани и лекувани в членовете на ЕРМ
 20. Брой на съвместните доклади за ОЗТ
 21. Брой на оценките на въздействието върху здравето на политиките на Съюза
 22. Брой на действията, насочени към борба със заразните болести
 23. Брой на действията, насочени към рисковите фактори в околната среда за здравето
-

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/523 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 24 март 2021 година
за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173 и член 175, трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Пандемията от COVID-19 е голямо сътресение за световната икономика и за икономиката на Съюза и има значително социално и икономическо въздействие във всички държави членки и региони. Поради необходимите противоепидемични мерки икономическата дейност в Съюза намаля значително. Свиването на brutния вътрешен продукт (БВП) на Съюза през 2020 г. се очаква да бъде около 7,4% — много повече, отколкото по време на финансовата криза през 2009 г. Инвестиционната дейност спадна значително. Необходимо е да бъдат преодолените определени слабости като прекомерното разчитане на недиверсифицирани външни източници на доставки и липсата на критична инфраструктура, особено за малките и средните предприятия (МСП), включително за микропредприятията, например чрез диверсифициране и укрепване на стратегическите вериги за създаване на стойност, за да се подобри реакцията на Съюза при извънредни ситуации, както и устойчивостта на цялата икономика, като същевременно се запазят нейната откритост за конкуренцията и търговията в съответствие с нейните правила. Дори преди пандемията, въпреки че в Съюза се наблюдаваше възстановяване на съотношението на инвестициите към БВП, то остана под нивото, което можеше да се очаква в период на стабилно възстановяване, и не беше достатъчно, за да компенсира годините на недостатъчно инвестиране след кризата от 2009 г. Още по-важно е, че настоящите равнища на инвестиции и прогнозите не покриват нуждите на Съюза от структурни инвестиции за възобновяване и поддръжане на растежа в дългосрочен план в контекста на технологични промени и глобална конкурентоспособност, включително за иновациите, уменията, инфраструктурата, МСП и необходимостта да се отговори на основните предизвикателства пред обществото, като устойчивостта и застаряването на населението. Следователно, за да се постигнат целите на политиката на Съюза и да се подкрепи бързото, устойчиво, приобщаващо, трайно и жизнеспособно икономическо възстановяване, е необходима подкрепа за преодоляването на проявите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации и за намаляването на недостига на инвестиции в целеви сектори.
- (2) В оценките се подчертава, че многообразието от финансови инструменти по многогодишната финансова рамка за периода 2014 — 2020 г. е довело до известно припокриване на тяхното приложно поле. Освен това многообразието е довело до усложнения за посредниците и крайните получатели, които са се сблъскали с различни правила във връзка с допустимостта и докладването. Липсата на съвместими правила също така е попречила на комбинирането на различни фондове на Съюза, въпреки че такова комбиниране би било от полза за подпомагането на проекти, които се нуждаят от различни видове финансиране. Ето защо следва да се създаде единен фонд — фондът InvestEU — като се използва опитът от Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), създаден в рамките на Плана за инвестиции за Европа, за да се предоставя на крайните получатели по-ефикасно функционираща подкрепа, като предлаганото финансиране в рамките на единна схема за бюджетна гаранция бъде интегрирано и опростено, подобрявайки по този начин въздействието на подкрепата от Съюза и същевременно намалявайки разходите на Съюза, които се плащат от бюджета.

⁽¹⁾ ОВ С 364, 28.10.2020 г., стр. 139.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 9 март 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 17 март 2021 г.

- (3) През последните години Съюзът прие амбициозни стратегии за завършване на вътрешния пазар и за стимулиране на устойчив и приобщаващ растеж и работни места. Тези стратегии включват „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ от 3 март 2010 г., „План за действие за изграждане на съюз на капиталовите пазари“ от 30 септември 2015 г., „Затваряне на цикъла — план за действие на ЕС за кръговата икономика“ от 2 декември 2015 г., „Европейска стратегия за мобилност с ниски емисии“ от 20 юли 2016 г., „Космическа стратегия за Европа“ от 26 октомври 2016 г., „Чиста енергия за всички европейци“ от 30 ноември 2016 г., „Европейски план за действие в областта на отбраната“ от 30 ноември 2016 г., „Начало на дейността на Европейския фонд за отбрана“ от 7 юни 2017 г., Междунституционалната прокламация относно Европейския стълб на социалните права от 13 декември 2017 г., „Нова европейска програма за култура“ от 22 май 2018 г., „Европейски зелен пакт“ от 11 декември 2019 г., Плана за инвестиции във връзка с Европейския зелен пакт от 14 януари 2020 г., „Силна социална Европа за справедливи промени“ от 14 януари 2020 г., стратегията за „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“, „Европейска стратегия за данните“ и „Бяла книга за изкуствения интелект — Европа в търсене на високи постижения и атмосфера на доверие“ от 19 февруари 2020 г., „Нова промишлена стратегия за Европа“ от 10 март 2020 г. и „Стратегия за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа“ от 10 март 2020 г. Фондът InvestEU следва да използва и засилва полезните взаимодействия между тези взаимно подсилващи се стратегии чрез предоставяне на подкрепа за инвестициите и достъп до финансиране. Освен това Съюзът прие Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.
- (4) На равнището на Съюза европейският семеѝтер за координация на икономическите политики е рамката, чрез която се определят националните приоритети в областта на реформите и се наблюдава тяхното изпълнение. Държавите членки, в сътрудничество, по целесъобразност, с местните и регионалните органи, разработват свои собствени национални многогодишни инвестиционни стратегии в подкрепа на тези приоритети за реформа. Тези стратегии следва да бъдат представени заедно с годишните национални програми за реформи като начин да се опишат и координират приоритетните инвестиционни проекти, които да бъдат подкрепени с финансиране на национално равнище, на равнището на Съюза или и на двете. Освен това те следва да използват финансирането от Съюза по последователен начин и за постигане на максимална добавена стойност от финансовата подкрепа, която ще бъде получена по-специално от европейските структурни и инвестиционни фондове, Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, и програмата InvestEU.
- (5) Фондът InvestEU следва да допринесе за повишаване на конкурентоспособността и за социално-икономическа конвергенция и сближаване в Съюза, включително в областта на иновациите и цифровизацията, за ефикасно използване на ресурсите в съответствие с кръговата икономика, за устойчивостта и приобщаващия характер на икономическия растеж на Съюза и за социална устойчивост и интеграция на капиталовите пазари в Съюза, включително чрез решения за преодоляване на разпокъсаността на капиталовите пазари в Съюза и за диверсифициране на източниците на финансиране за предприятията от Съюза. За тази цел фондът InvestEU следва да подкрепя проекти, които са технически и икономически жизнеспособни, като предоставя рамка за използването на дългови, капиталови и квазикапиталови инструменти и инструменти за споделяне на риска, подкрепени от гаранция от бюджета на Съюза и от финансовия принос от партньорите по изпълнението, когато е целесъобразно. Фондът InvestEU следва се основава на търсенето, като едновременно с това бъде фокусиран върху предоставянето на стратегически, дългосрочни ползи във връзка с ключови области на политиката на Съюза, които иначе не биха били финансирани или не биха получили достатъчно финансиране, като по този начин допринася за постигането на целите на политиката на Съюза. Подкрепата по линия на фонда InvestEU следва да обхваща широк кръг от сектори и региони, но също така да избягва прекомерната концентрация на секторен или географски принцип, и следва да улеснява достъпа до финансиране на проекти, съставени от партньорски субекти в множество региони на територията на Съюза, включително проекти, които насърчават развитието на мрежи, кълъстери и цифрови иновационни центрове.
- (6) Секторите на културата и творчеството са ключови, както и бързо развиващи се сектори в Съюза, които могат да играят важна роля за осигуряването на устойчиво възстановяване и които генерират както икономическа, така и културна стойност, произтичащи от интелектуалната собственост и индивидуалното творчество. Ограниченията на социалните контакти, въведени по време на кризата във връзка с COVID-19, имаха обаче значително отрицателно икономическо въздействие върху тези сектори. Освен това нематериалният характер на активите в тези сектори ограничава достъпа на МСП и на организациите от тези сектори до частно финансиране, което е от съществено значение за инвестирането, разрастването и конкуренцията на международно равнище. Програмата InvestEU следва

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

да продължи да улеснява достъпа до финансиране за МСП и за организациите от тези сектори. Секторите на културата и творчеството, аудио-визуалният сектор и медиите са от съществено значение за свободата на словото и културното многообразие и за изграждането на демократични и сплотени общества в ерата на цифровите технологии, както и съществена част от нашия суверенитет и независимост, Инвестициите в тези сектори ще определят конкурентоспособността им и тяхната способност в дългосрочен план за създаване и разпространение на висококачествено съдържание за широка публика отвъд националните граници.

- (7) С цел стимулиране на устойчив и приобщаващ растеж, на инвестициите и на заетостта, допринасяйки по този начин за подобряване на благосъстоянието, за по-справедливо разпределение на доходите и за по-голямо икономическо, социално и териториално сближаване в Съюза, фондът InvestEU следва да подкрепя инвестициите в материални и нематериални активи, включително в културно наследство. Проектите, финансирани по линия на фонда InvestEU, следва да отговарят на екологичните и социалните стандарти на Съюза, включително стандартите в областта на трудовите права. Намесата чрез фонда InvestEU следва да допълва подкрепата от Съюза, предоставяна чрез безвъзмездни средства.
- (8) Съюзът подкрепи целите, определени в Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие (наричана по-нататък „Програмата до 2030 г.“), нейните цели за устойчиво развитие (ЦУР) и Парижкото споразумение, прието по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата ⁽⁵⁾ (наричано по-нататък „Парижкото споразумение“), както и Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия за периода 2015 — 2030 г. За постигането на тези цели, както и на целите, предвидени в политиките на Съюза в областта на околната среда, действието за устойчиво развитие трябва значително да се засили. Поради това принципите на устойчиво развитие следва да заемат централно място при създаването на фонда InvestEU.
- (9) Програмата InvestEU следва да допринесе за изграждането на устойчива финансова система в Съюза, която подкрепя преориентирането на частния капитал към устойчиви инвестиции в съответствие с целите, посочени в съобщението на Комисията от 8 март 2018 г., озаглавено „План за действие: Финансиране за устойчив растеж“, и в съобщението на Комисията от 14 януари 2020 г. относно Плана за инвестиции във връзка с Европейския зелен пакт.
- (10) Отразявайки значението на борбата срещу изменението на климата съгласно ангажиментите на Съюза за прилагане на Парижкото споразумение и ангажимента по отношение на целите на ООН за устойчиво развитие, както и по отношение на целта за постигане на неутралност на Съюза по отношение на климата до 2050 г. и новите цели на Съюза за 2030 г. в областта на климата, действията съгласно настоящия регламент следва да допринасят за постигането на целта 30% от общия размер на разходите по многогодишната финансова рамка да бъдат за интегриране на целите в областта на климата и амбицията през 2024 г. 7,5% от бюджета да отразяват разходи, свързани с биологичното разнообразие, а през 2026 и 2027 г. този дял да бъде 10%, като едновременно с това бъдат взети под внимание съществуващите припокривания между целите в областта на климата и биологичното разнообразие. Действията по програмата InvestEU се очаква да допринесат най-малко с 30% от общия финансов пакет на програмата InvestEU за целите в областта на климата.
- (11) За да се определи дали дадена икономическа дейност е устойчива по отношение на околната среда, приносът на фонда InvestEU за постигането на целта в областта на климата ще се проследява чрез система на Съюза за проследяване в областта на климата, която ще бъде разработена от Комисията в сътрудничество с потенциалните партньори по изпълнението чрез подходящо използване на критериите, установени в Регламент (ЕС) 2020/852. Програмата InvestEU следва да допринесе и за приввеждането в действие на други измерения на ЦУР.
- (12) Според Доклада за глобалните рискове от 2018 г., публикуван от Световния икономически форум, пет от десетте най-големи риска, които застрашават световната икономика, се отнасят до околната среда. Тези рискове включват замърсяването на въздуха, почвата, вътрешните води и океаните, екстремните метеорологични събития, загубата на биологично разнообразие и неуспехите в областта на смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него. Екологичните принципи са здраво залегнали в Договорите и в много от политиките на Съюза. Ето защо интегрирането на екологичните цели следва да бъде насърчавано в операциите, свързани с фонда InvestEU. Опазването на околната среда и предотвратяването и управлението на свързаните рискове следва да бъдат

⁽⁵⁾ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

интегрирани в подготовката и осъществяването на инвестициите. Съюзът следва също така да следи своите разходи, свързани с биологичното разнообразие и контрола върху замърсяването на въздуха, за да изпълни задълженията си за докладване съгласно Конвенцията за биологичното разнообразие ⁽⁶⁾ и Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾. Следователно инвестициите в цели, свързани с устойчивостта на околната среда, следва да бъдат проследявани, като се използват общи методики, съгласувани с методиките, разработени по линия на други програми на Съюза, които се прилагат за климата, биологичното разнообразие и управлението на замърсяването на въздуха, за да може да се оценява индивидуалното и комбинираното въздействие на инвестициите върху основни компоненти на природния капитал, а именно въздуха, водата, почвата и биологичното разнообразие.

- (13) Инвестиционните проекти, които получават значителна подкрепа от Съюза, по-специално в областта на инфраструктурата, следва да бъдат проверявани от партньора по изпълнението, за да се определи дали оказват въздействие върху околната среда, климата или обществото. Инвестиционните проекти, които имат такова въздействие, следва да подлежат на проверка на устойчивостта в съответствие с насоките, които следва да бъдат разработени от Комисията в тясно сътрудничество с потенциални партньори по изпълнението в рамките на програмата InvestEU. Тези насоки следва да използват по подходящ начин критериите, установени в Регламент (ЕС) 2020/852, за да се определи дали дадена икономическа дейност е устойчива по отношение на околната среда, включително принципа на ненанасяне на значителни вреди, и дали тя е съгласувана с насоките, разработени за други програми на Съюза. В съответствие с принципа на пропорционалност въпросните насоки следва да включват подходящи разпоредби, за да се избегне ненужната административна тежест, а проектите под определен размер, такъв, какъвто бъде определен в насоките, следва бъдат изключени от проверката на устойчивостта. Когато партньорът по изпълнението заключи, че не е нужно да се предприема проверка на устойчивостта, той следва да представи обосновка пред инвестиционния комитет, създаден за фонда InvestEU (наричан по-нататък „инвестиционният комитет“). Операции, които са несъвместими с постигането на целите в областта на климата, не следва да бъдат допустими за предоставяне на подкрепа по линия на настоящия регламент.
- (14) Ниските нива на инвестициите в инфраструктура в Съюза по време на финансовата криза и отново по време на кризата във връзка с COVID-19 подкопаха способността на Съюза да стимулира устойчивия растеж, усилията му за постигане на неутралност по отношение на климата, неговата конкурентоспособност и конвергенция и създаването на работни места. Това също така създава риск от консолидиране на неравновесията, различията и неравенствата във и между държавите членки, като оказва въздействие върху развитието в дългосрочен план на равнището на Съюза, на национално или регионално равнище. Значителните инвестиции в инфраструктура на Съюза, по-специално по отношение на взаимосвързаността и енергийната ефективност, както и за създаването на единно европейско транспортно пространство, са от съществено значение за постигането на целите на Съюза за устойчивост, включително ангажиментите на Съюза за постигане на ЦУР и на целите в областта на енергетиката и климата за 2030 г. Подкрепата от фонда InvestEU следва да бъде насочена съответно към инвестиции в областта на транспорта, енергетиката, включително енергийната ефективност и възобновяемите източници на енергия, и други безопасни и устойчиви енергийни източници с ниски емисии, екологична инфраструктура, инфраструктура, свързана с действия в областта на климата, морска инфраструктура и цифрова инфраструктура, включително бърза и свръхбърза широколентова свързаност в целия Съюз, за да се ускори цифровата трансформация на икономиката на Съюза. С програмата InvestEU следва да се дава приоритет на областите, в които не се инвестира достатъчно и които изискват допълнителни инвестиции. За да се увеличи максимално въздействието и добавената стойност на финансовата подкрепа от Съюза, е целесъобразно да се насърчава рационализирането на инвестиционния процес, което осигурява видимост на проектите и увеличава максимално полезните взаимодействия между съответните програми на Съюза в области като транспорта, енергетиката и цифровизацията.

Като се имат предвид заплахите за безопасността и сигурността, инвестиционните проекти, получаващи подкрепа от Съюза, следва да включват мерки за устойчивост на инфраструктурата, включително нейната поддръжка и безопасност, и следва да вземат предвид принципите за защита на гражданите в общественото пространство. Това следва да допълва усилията, полагани по линия на други фондове на Съюза, които предоставят подкрепа за компонентите за сигурност на инвестициите в обществените пространства, транспорта, енергетиката и други критични инфраструктури, като Европейския фонд за регионално развитие.

⁽⁶⁾ ОВ L 309, 13.12.1993 г., стр. 3.

⁽⁷⁾ Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1).

- (15) Когато е целесъобразно, програмата InvestEU следва да допринася за постигането на целите на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ и на Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾, както и да насърчава енергийната ефективност при вземането на инвестиционни решения.
- (16) Истинската мултимодалност е възможност за създаване на ефикасна и екологосъобразна транспортна мрежа, която използва максималния потенциал на всички видове транспорт и генерира полезни взаимодействия между тях. Програмата InvestEU следва да подкрепя инвестициите в мултимодални транспортни центрове, които - независимо от значителния си икономически потенциал и от стопанското си значение - представляват значителен риск за частните инвеститори. Програмата InvestEU следва също така да допринася за разработването и внедряването на интелигентните транспортни системи (ИТС). Програмата InvestEU следва да даде тласък на усилията за проектиране и прилагане на технологии, които помагат за подобряване на безопасността на превозните средства и на пътната инфраструктура.
- (17) Програмата InvestEU следва да допринася за политиките на Съюза по отношение на моретата и океаните чрез разработването на проекти и предприятия в областта на „синята“ икономика и за прилагането на принципите на финансиране за устойчива „синя“ икономика. Това може да включва интервенции в областта на морското предприемачество и промишленост, иновативна и конкурентоспособна морска промишленост, както и енергия от възобновяеми морски източници и кръгова икономика.
- (18) Въпреки че равнището на общите инвестиции в Съюза се беше увеличило преди кризата във връзка с COVID-19, инвестициите в по-високорисковите дейности, като научните изследвания и иновациите, все още не бяха достатъчни и сега се предполага, че те са били засегнати сериозно от кризата. Научните изследвания и иновациите имат решаваща роля за преодоляване на кризата, за укрепване на издръжливостта на Съюза с цел справяне с бъдещи предизвикателства и за създаване на необходимите технологии за осъществяване на политиките на Съюза и за постигане на неговите цели. Фондът InvestEU следва да допринесе за постигането на общата цел да се инвестират най-малко 3% от БВП на Съюза в научни изследвания и иновации. За постигането на тази цел ще е необходимо държавите членки и частният сектор да предприемат собствени и засилени инвестиционни действия в научноизследователска и развойна дейност и иновации, за да се избегне недостиг на инвестиции в научни изследвания и иновации, което е в ущърб на индустриалната и икономическата конкурентоспособност на Съюза и на качеството на живот на неговите граждани. Фондът InvestEU следва да предоставя подходящи финансови продукти, които да обхващат различни етапи от иновационния цикъл и широк кръг от заинтересовани страни, по-специално за да даде възможност за развитие и внедряване на решения от търговски мащаб в Съюза, така че тези решения да станат конкурентоспособни на световните пазари, и да насърчава върховите научни постижения на Съюза в световен мащаб в областта на устойчивите технологии, в условия на полезно взаимодействие с програмата „Хоризонт Европа“, която ще бъде създадена с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (наричан по-нататък „Регламент за програма „Хоризонт Европа“), включително с Европейския съвет по иновациите. В това отношение опитът, придобит от финансовите инструменти, като „InnovFin — Финансиране от ЕС за новатори“, използван в рамките на „Хоризонт 2020“ за улесняване и ускоряване на достъпа до финансиране за иновативни предприятия, следва да служи като солидна основа за предоставянето на тази целева подкрепа.
- (19) Туризмът, включително секторът на хотелиерството и ресторантьорството, е област от голямо значение за икономиката на Съюза и понастоящем търпи особено голям спад в резултат на пандемията от COVID-19. Това свиване засяга особено силно МСП и семейните предприятия и стана причина за широкомащабна безработица. Програмата InvestEU следва да допринесе за укрепването на възстановяването, дългосрочната конкурентоспособност и устойчивостта на сектора и на неговите вериги за създаване на стойност чрез действия, стимулиращи устойчивия, иновативен и цифров туризъм, включително иновативни мерки за намаляване на въздействието на сектора върху климата и околната среда.

⁽⁸⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

- (20) Спешно са необходими значителни усилия за инвестиране в цифровата трансформация, за стимулиране на тази цифрова трансформация и за разпространяване на ползите от нея до всички граждани и предприятия в Съюза. Силната политическа рамка на стратегията за цифров единен пазар сега следва да бъде придружена от еднакво амбициозни инвестиции, включително в областта на изкуствения интелект, в съответствие с програмата „Цифрова Европа“, която ще бъде създадена с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС) 2015/2240.
- (21) МСП представляват над 99% от предприятията в Съюза и тяхната икономическа стойност е значителна и критично важна. Те обаче се сблъскват с трудности при достъпа до финансиране поради това, че са възприемани като високорискови и поради липсата на достатъчно обезпечение. Допълнителни предизвикателства произтичат от необходимостта МСП и предприятията от социалната икономика да останат конкурентоспособни, като предприемат действия за цифровизация, интернационализация, трансформация съобразно логиката на кръговата икономика и иновации и като повишават квалификацията на своята работна сила. МСП бяха засегнати особено тежко от кризата във връзка с COVID-19. Освен това МСП и предприятията от социалната икономика имат достъп до по-ограничен набор от източници на финансиране, отколкото по-големите предприятия, тъй като обикновено не емитират облигации и имат само ограничен достъп до фондови борси и до големи институционални инвеститори. Иновативните решения, като придобиването на предприятие от служителите или участието им в капитала на предприятие, също са все по-често срещано решение от страна на МСП и на предприятията от социалната икономика. Трудностите при достъпа до финансиране са още по-големи за МСП, чиито дейности са съсредоточени върху нематериални активи. МСП в Съюза разчитат в голяма степен на банките и на дългово финансиране под формата на банкови овърдрафти, банкови заеми или лизинг. Подкрепата за МСП, които са изправени пред горепосочените предизвикателства, чрез съдействие за получаване на достъп до финансови средства и чрез предоставяне на по-разнообразни източници на финансиране, е необходима, за да се подобри способността на МСП да финансират своето учредяване, растеж, иновации и устойчиво развитие, да се гарантира тяхната конкурентоспособност и способността им да устояват на икономически сътресения с цел подобряване на устойчивостта на икономиката и на финансовата система по време на икономически спадове и поддържане на способността на МСП да създават работни места и социално благополучие. Настоящият регламент допълва вече предприетите инициативи в рамките на съюза на капиталовите пазари.

Поради това фондът InvestEU следва да се основава на успешни програми на Съюза, като Програмата за конкурентоспособност на предприятията и МСП (COSME); да предоставя подкрепа на стартиращи предприятия в областта на цифровите технологии и на иновативни МСП, за да могат те да бъдат по-конкурентоспособни и да се развият по-добре; да осигурява работен капитал и инвестиции през целия жизнен цикъл на предприятието; да предоставя финансиране за лизингови сделки; и да предоставя възможност за насочване към конкретни, по-целенасочени финансови продукти. Той следва също така да увеличи максимално капацитета на публичните/частните фондове за финансиране, като Фонда за първично публично предлагане за МСП, като се стреми да подкрепя МСП чрез насочване на повече частни и публични капитали.

- (22) Както е посочено в документа за размисъл на Комисията от 26 април 2017 г. относно социалното измерение на Европа, Съобщението относно европейския стълб на социалните права, рамката на Съюза за Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и Съобщението „Силна социална Европа за справедливи промени“ от 14 януари 2020 г., изграждането на по-приобщаващ и справедлив Съюз е ключов приоритет за Съюза за справяне с неравенството и за насърчаване на политиките за социално приобщаване в Европа. Неравенството на възможностите засяга най-вече достъпа до образование, обучение, култура, заетост, здравеопазване и социални услуги. Инвестициите в икономика, основана на социалните ценности, уменията и човешкия капитал, както и в интегрирането на уязвимите групи от населението в обществото, могат да подобрят икономическите възможности, особено ако се координират на равнището на Съюза. Кризата във връзка с COVID-19 разкри значителна потребност от инвестиции в социална инфраструктура. Фондът InvestEU следва да се използва за подкрепа на инвестициите в образование и обучение, включително преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците, *inter alia* в регионите, зависещи от въглеродно интензивна икономика и засегнати от структурния преход към нисковъглеродна икономика. Той следва да се използва за подкрепа на проекти, които генерират положително социално въздействие и засилват социалното приобщаване, като спомагат за увеличаване на заетостта във всички региони, особено сред неквалифицираните работници и трайно безработните, и подобряват положението по отношение на равенството между половете, равните възможности, недискриминацията, достъпността, солидарността между поколенията, сектора на здравеопазването и социалните услуги, социалното жилищно настаняване, бездомничеството, цифровото приобщаване, развитието на общностите, ролята и мястото на младите хора в обществото, както и уязвимите лица, включително гражданите на трети държави. Програмата InvestEU следва също така да подкрепя европейската култура и творчество, които имат социална цел.

- (23) Кризата във връзка с COVID-19 оказва особено сериозно въздействие върху жените, както от социална, така и от икономическа гледна точка. Като се има предвид това, програмата InvestEU следва да допринася за изпълнението на политиките на Съюза в областта на равенството между жените и мъжете, *inter alia* чрез действия за преодоляване на неравенството между тях по отношение на цифровите технологии и чрез подпомагане на насърчаването на творческия и предприемаческия потенциал на жените.
- (24) За да се противодейства на отрицателните последици от дълбоките промени на обществата в Съюза и на пазара на труда през следващото десетилетие, е необходимо да се инвестира в човешкия капитал, социалната инфраструктура, микрофинансирането, етичното финансиране и финансирането за социални предприятия и новите бизнес модели на социалната икономика, включително инвестициите със социално въздействие и договорите със социални резултати. Програмата InvestEU следва да укрепи възникващата социална пазарна екосистема, за да увеличи предлагането и достъпа до финансиране за микропредприятия и социални предприятия и институциите за социална солидарност, така че да се отговори на търсенето от страна на онези, които най-много се нуждаят от финансиране. В доклада на Работната група на високо равнище относно инвестирането в социална инфраструктура в Европа от януари 2018 г., озаглавен „Насърчаване на инвестициите в социална инфраструктура в Европа“, се посочва общ недостиг на инвестиции в социална инфраструктура и услуги в размер на най-малко 1,5 трилиона евро за периода 2018 — 2030 г., включително образование, обучение, здравеопазване и жилищно настаняване. Това изисква подкрепа, включително на равнището на Съюза. Ето защо колективната власт на обществените, търговските и филантропичните капитали, както и на подпомагането от фондации и от алтернативни видове доставчици на финансиране, например етични, социални и устойчиви участници, следва да бъде използвана в подкрепа на развитието на веригата за създаване на стойност на социалния пазар и за по-голяма устойчивост на Съюза.
- (25) В условията на икономическата криза, причинена от пандемията от COVID-19, разпределянето на ресурсите на пазара не е напълно ефикасно и усещането за риск възпрепятства значително потока на частните инвестиции. При тези обстоятелства най-важната характеристика на фонда InvestEU, а именно намаляване на риска с оглед на привличането на частно финансиране за икономически жизнеспособни проекти, е особено ценна, между другото с цел да се противодейства на риска от асиметрично възстановяване. Програмата InvestEU следва да може да предоставя решаваща подкрепа на предприятията по време на фазата на възстановяване, включително капиталова подкрепа за МСП, които са били неблагоприятно засегнати от кризата във връзка с COVID-19 и които не са били в затруднение от гледна точка на държавните помощи още в края на 2019 г., и в същото време да гарантира силен акцент на инвеститорите върху средносрочните и дългосрочните политически приоритети на Съюза, като Европейския зелен пакт, Плана за инвестиции във връзка с Европейския зелен пакт, Стратегията за изграждане на цифровото бъдеще на Европа, новата промишлена стратегия за Европа и инициативите за силна социална Европа за справедливи промени, като се отчита принципът на ненанасяне на значителни вреди. Тя следва значително да увеличи капацитета за поемане на риск на групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), на националните насърчителни банки и институции и на други партньори по изпълнението в подкрепа на икономическото възстановяване.
- (26) Сериозното свиване на БВП на Съюза в резултат от кризата във връзка с COVID-19 прави отрицателните социални последици неизбежни. Пандемията от COVID-19 показва, че е необходимо незабавно и ефективно да се обърне внимание на стратегическата уязвимост, за да се подобри реакцията на Съюза при извънредни ситуации, както и издръжливостта и устойчивостта на цялата икономика. Само издръжлива, устойчива, приобщаваща и интегрирана икономика на Съюза може да запази целостта на вътрешния пазар и еднаквите условия на конкуренция в полза на най-тежко засегнатите държави членки и региони.
- (27) Фондът InvestEU следва да функционира чрез четири компонента на политиката, които отразяват основните приоритети на политиката на Съюза, а именно: устойчива инфраструктура; научни изследвания, иновации и цифровизация; МСП; и социални инвестиции и умения.
- (28) Въпреки че основно компонентът на политиката за МСП следва да бъде предназначен за подпомагане на МСП, малките дружества със средна пазарна капитализация следва също да бъдат допустими в рамките на този компонент. Дружествата със средна пазарна капитализация следва да бъдат допустими за подпомагане по другите три компонента на политиката.
- (29) Както е посочено в Европейския зелен пакт и в Плана за инвестиции във връзка с Европейския зелен пакт, трябва да се създаде механизъм за справедлив преход с цел справяне със социалните и икономическите последици и с последиците за околната среда, свързани с постигането на целта на Съюза в областта на климата за 2030 г. и на целта му за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Този механизъм ще се състои от три стълба, а именно Фонд за справедлив преход, който ще бъде създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Фонда за справедлив преход (наричан по-нататък „Регламент за Фонда за справедлив преход“) (стълб 1), специална схема за справедлив преход в рамките на програмата InvestEU (стълб 2) и механизъм за отпускане на заеми за публичния сектор, който ще бъде създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета относно механизма за

отпускане на заеми в публичния сектор в рамките на Механизма за справедлив преход (наричан по-нататък „Регламент относно механизма за отпускане на заеми в публичния сектор“) (стълб 3). Този механизъм следва да се съсредоточи върху регионите, които са най-силно засегнати от прехода, като се има предвид тяхната зависимост от изкопаеми горива, включително въглища, торф и битуминозни шисти, или от промишлени процеси с висок интензитет на емисиите на парникови газове, и които имат по-малък капацитет за финансиране на необходимите инвестиции. Схемата за справедлив преход следва също така да предоставя подкрепа за финансиране с цел генериране на инвестиции в полза на териториите в процес на справедлив преход. Консултантският център InvestEU следва да осигури възможност съответните територии да се възползват от техническа помощ.

- (30) В рамките на програмата InvestEU следва да се създаде специална схема за справедлив преход, обхващаща всички компоненти на политиката, с цел изпълнението на стълб 2 в рамките на механизма за справедлив преход, която да подкрепя допълнителните инвестиции в полза на териториите, определени в териториалните планове за справедлив преход, изготвени в съответствие с Регламента за Фонда за справедлив преход. Схемата следва да дава възможност за инвестиции в широк кръг от проекти в съответствие с критериите за допустимост на програмата InvestEU. От схемата може да се възползват проекти, осъществявани в определените в териториалните планове за справедлив преход територии, или проекти, които носят ползи за прехода на тези територии, дори да не се осъществяват в тях, но само когато финансирането извън териториите, които са в процес на справедлив преход, е от ключово значение за прехода в тях.
- (31) Следва да бъде възможно да се подкрепят стратегически инвестиции, включително важни проекти от общоевропейски интерес, по всеки компонент на политиката, по-специално с оглед на екологичния и цифровия преход, и необходимостта от повишена конкурентоспособност и устойчивост, насърчаването на предприемачеството и създаването на работни места, както и укрепването на стратегическите вериги за създаване на стойност.
- (32) Всеки компонент на политиката следва да включва два раздела, а именно раздел „ЕС“ и раздел „Държави членки“. Разделът „ЕС“ следва да бъде насочен по пропорционален начин към конкретни прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, които засягат целия Съюз или конкретна държава членка. Подпомаганите операции следва да имат ясна добавена стойност от Съюза. Разделът „Държави членки“ следва да дава възможност на държавите членки, както и на регионалните органи чрез тяхната държава членка, да предоставят част от своите ресурси от фондовете при споделено управление за провизиране на гаранцията от ЕС и да я използват за операции по финансиране или инвестиране с цел преодоляване на конкретни прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации на своя територия, включително в уязвими и отдалечени райони, като най-отдалечените региони на Съюза, както е предвидено в споразумението за финансов принос, за да се постигнат целите на фондовете при споделено управление. Разделът „Държави членки“ следва също така да дава възможност на държавите членки за предоставяне на други допълнителни суми, включително сумите, предоставени съгласно Регламент (ЕС) 2021/241, за провизиране на гаранцията от ЕС и за използването ѝ за операции по финансиране или инвестиране за целите, определени в споразумението за финансов принос, които следва да включват, когато е приложимо, целите на мерките в рамките на план за възстановяване и устойчивост. Това следва, *inter alia*, да дава възможност за предоставяне на капиталова подкрепа за МСП, които са били неблагоприятно засегнати от кризата във връзка с COVID-19 и които не са били в затруднение от гледна точка на държавните помощи още в края на 2019 г. Операциите, подкрепяни от фонда InvestEU чрез разделите „ЕС“ или „Държави членки“, не следва да дублират, нито да изместват частното финансиране или да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар.
- (33) Разделът „Държави членки“ следва да бъде специално проектиран, за да позволява използването на фондовете при споделено управление или на допълнителните суми, внесени от държавите членки, включително предоставените съгласно Регламент (ЕС) 2021/241, за провизиране на гаранция, издадена от Съюза. Тази възможност ще увеличи добавената стойност на гаранцията от ЕС чрез предоставяне на подкрепа по нейна линия на по-широк кръг от крайни получатели и проекти и чрез разнообразяване на средствата за постигане на целите на фондовете при споделено управление или на плановете за възстановяване и устойчивост, като същевременно се гарантира последователно управление на риска на условните задължения чрез прилагане на гаранцията от ЕС при непряко управление. Съюзът следва да гарантира операциите по финансиране и инвестиране, предвидени в гаранционните споразумения, сключени между Комисията и партньорите по изпълнението в рамките на раздел „Държави членки“.

Фондовете при споделено управление или другите допълнителни суми, внесени от държавите членки, включително предоставените съгласно Регламент (ЕС) 2021/241, следва да осигуряват провизиране на гаранцията съгласно процент на провизиране, определен от Комисията и посочен в споразумението за финансов принос, сключено с държавата членка, въз основа на естеството на операциите и произтичащите от тях очаквани загуби. Държавата членка поема загубите, надхвърлящи очакваните загуби, като издава насрещна гаранция в полза на Съюза, която остава валидна, докато се осъществяват операции по финансиране и инвестиране в рамките на раздела за съответната държава членка. Такива договорености следва да се сключат в рамките на едно споразумение за финансов принос с всяка държава членка, която избира доброволно тази възможност.

Споразумението за финансов принос следва да обхваща едно или повече конкретни гаранционни споразумения, които да бъдат изпълнени в рамките на съответната държава членка въз основа на правилата на фонда InvestEU и на всички обособени средства на регионално равнище. Определянето на процента на провизиране за всеки отделен случай изисква дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁰⁾ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“). Тази схема осигурява също единен набор от правила за бюджетните гаранции, подкрепени от средства, които се управляват централно, или от фондове при споделено управление, което ще улесни комбинирането им. Провизирането на гаранция от ЕС във връзка с раздел за държава членка, заедно с другите допълнителни суми, внесени от държавите членки, включително предоставените съгласно Регламент (ЕС) 2021/241, следва да представлява външен целеви приход.

- (34) Следва да се създаде партньорство между Комисията и групата на ЕИБ, като се извличат ползи от съответните силни страни на всеки партньор, за да се гарантира максимално въздействие на политиката, ефикасност на разгръщането и подходящ надзор над бюджета и управлението на риска, като това партньорство следва да подкрепя ефективен и приобщаващ пряк достъп до гаранцията от ЕС.
- (35) Съюзът, представяван от Комисията, следва да бъде в състояние да участва в увеличение на капитала на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), за да може ЕИФ да продължи да подкрепя европейската икономика и нейното възстановяване. Основната цел на увеличението е да се осигури възможност ЕИФ да допринесе за изпълнението на програмата InvestEU. Съюзът следва да може да запази общия си дял от капитала на ЕИФ. За тази цел в многогодишната финансова рамка за периода 2021 — 2027 г. следва да се предвиди достатъчен финансов пакет. На 3 декември 2020 г. Съветът на директорите на ЕИФ реши да се предложи на акционерите увеличение на уставния капитал на ЕИФ, в резултат на което да се осигурят парични средства в размер на 1 250 000 000 EUR. Цената на новите акции се основава на формулата за нетната стойност на активите, договорена между акционерите на ЕИФ, и се състои от внесена част и премията от емисията на акциите. В съответствие с член 7 от Устава на ЕИФ за всяка записана акция трябва да се платят 20% от номиналната ѝ стойност.
- (36) Комисията следва да потърси мнението на други потенциални партньори по изпълнението, заедно с това на групата на ЕИБ, относно инвестиционните насоки, системата за проследяване в областта на климата, насоките за проверка на устойчивостта и общите методики, по целесъобразност, с цел да се гарантира приобщаване и оперативност, докато бъдат създадени органите на управление, след което участието на партньорите по изпълнението следва да се осъществява в рамките на консултативния съвет и на управителния съвет на програмата InvestEU.
- (37) Фондът InvestEU следва да бъде отворен за принос от трети държави, които са членки на Европейската асоциация за свободна търговия, държави в процес на присъединяване, държави кандидатки и потенциални кандидатки, държави, обхванати от европейската политика за съседство, и други държави, в съответствие с условията, договорени между Съюза и тези държави, особено с оглед на положителното въздействие на тази отвореност върху икономиките на държавите членки. Това следва да позволи продължаването на сътрудничеството със съответните държави, където това е целесъобразно, по-специално в областта на научните изследвания и иновациите, както и на МСП.
- (38) С настоящия регламент се определя финансов пакет за други мерки на програмата InvestEU, освен провизирането на гаранцията от ЕС, който представлява основната референтна сума по смисъла на точка 18 от Междуйнституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ⁽¹¹⁾, за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.

- (39) 2 672 292 573 EUR по текущи цени от гаранцията от ЕС следва да бъдат провизирани чрез ресурси от допълнително разпределените средства, осигурени в съответствие с член 5 от приложение II към Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета ⁽¹²⁾, съответстващи на сума в размер на 1 000 000 000 EUR по цени от 2018 г. От тази сума следва да бъде осигурена сума в размер на 63 800 000 EUR по текущи цени от средствата с общ размер от 430 000 000 EUR по текущи цени, разпределени за консултантския център InvestEU.
- (40) Гаранцията от ЕС в размер на 26 152 310 073 EUR по текущи цени за раздел „ЕС“ се очаква да мобилизира над 372 000 000 000 EUR допълнителни инвестиции в целия Съюз и следва да бъде разпределена ориентировъчно между компонентите на политиката.
- (41) На 18 април 2019 г. Комисията обяви, че „[б]ез да се засягат прерогативите на Съвета при прилагането на Пакта за стабилност и растеж (ПСР), еднократни вноски от държавите членки — от държава членка или от националните насърчителни банки, класифицирани в общия сектор „Държавно управление“ или действащи от името на държава членка — в тематични или многонационални инвестиционни платформи, следва по принцип да се определят като еднократни мерки по смисъла на член 5, параграф 1 и член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета ⁽¹³⁾ и на член 3, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета ⁽¹⁴⁾. В допълнение към това, без да се засягат прерогативите на Съвета при изпълнението на ПСР, Комисията ще разгледа до каква степен еднаквото третиране с ЕФСИ, в контекста на съобщението на Комисията относно гъвкавостта, може да се прилага за InvestEU като приемник на ЕФСИ по отношение на еднократните вноски, предоставяни от държавите членки в парични средства, за финансиране на допълнителна сума от гаранцията от ЕС за целите на раздел „Държави членки“.
- (42) Гаранцията от ЕС, която е в основата на фонда InvestEU, следва да се изпълнява непряко от Комисията, като се разчита на партньорите по изпълнението с участието на финансови посредници, когато е приложимо, и на крайни получатели. Подборът на партньорите по изпълнението следва да бъде прозрачен и да не бъде засегнат от конфликт на интереси. Комисията следва да сключи с всеки партньор по изпълнението гаранционно споразумение, с което се разпределя гаранционният капацитет от фонда InvestEU, за да се подкрепят неговите операции по финансиране и инвестиране, които отговарят на критериите за допустимост на фонда InvestEU и допринасят за постигането на неговите цели. Управлението на риска, свързан с гаранцията от ЕС, не следва да възпрепятства прекия достъп до нея от страна на партньорите по изпълнението. След като гаранцията от ЕС бъде предоставена в рамките на раздел „ЕС“ на партньорите по изпълнението, те следва да носят пълна отговорност за целия инвестиционен процес и за надлежната проверка, свързана с операциите по финансиране и инвестиране. Фондът InvestEU следва да подкрепя проекти, които обикновено имат по-висок рисков профил от проектите, подпомагани по линия на обичайните операции на партньорите по изпълнението, и които не са могли да бъдат осъществени през периода, през който е можело да бъде използвана гаранцията от ЕС, или чието осъществяване не е било възможно в същата степен, от други публични или частни източници без подкрепа от фонда InvestEU.
- (43) Фондът InvestEU следва да разполага със структура за управление, чието функциониране следва да е съизмеримо с единствената цел на програмата, която е гарантиране на подходящо използване на гаранцията от ЕС в съответствие с осигуряването на политическа независимост на инвестиционните решения. Тази структура за управление следва да се състои от консултативен съвет, управителен съвет и напълно независим инвестиционен комитет. Целият състав на управленската структура следва да се стреми да постигне баланс между половете. Структурата за управление не следва да засяга или да се намесва в процеса на вземане на решения на групата на ЕИБ или на други партньори по изпълнението и не следва да замества съответните им управляващи органи.

⁽¹¹⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1).

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

- (44) Консултативният съвет, съставен от представители на партньорите по изпълнението, представители на държавите членки, един експерт, назначен от Европейския икономически и социален комитет, и един експерт, назначен от Комитета на регионите, следва да бъде създаден с цел обмен на информация и обмен на мнения относно усвояването на финансовите продукти, въведени по линия на фонда InvestEU, и обсъждане на променящите се потребности и новите продукти, включително специфични териториални пазарни пропуски.
- (45) За да може да учреди консултативния съвет от самото начало, Комисията следва да назначи представителите на потенциалните партньори по изпълнението за срок от една година. След това партньорите по изпълнението, които са подписали гаранционни споразумения, ще поемат тази отговорност.
- (46) Управителният съвет, съставен от представители на Комисията, представители на партньорите по изпълнението и един експерт без право на глас, назначен от Европейския парламент, следва да определя стратегическите и оперативните насоки за фонда InvestEU.
- (47) Комисията следва да оценява съвместимостта на операциите по финансиране и инвестиране, представени от партньорите по изпълнението, с цялото право на Съюза и с всичките му политики. Решенията относно операциите по финансиране и инвестиране в крайна сметка следва да се вземат от партньор по изпълнението.
- (48) Инвестиционният комитет, съставен от независими експерти, следва да достигне до заключение относно предоставянето на подкрепа от гаранцията от ЕС за операции по финансиране и инвестиране, които отговарят на критериите на фонда InvestEU за допустимост, като по този начин се предоставя външна експертна помощ при оценките на инвестициите във връзка с проекти. Инвестиционният комитет следва да разполага с различни конфигурации, за да обхване различни области на политиката и сектори по възможно най-добрия начин.
- (49) Независим секретариат, който се управлява от Комисията и се отчита пред председателя на инвестиционния комитет, следва да подпомага инвестиционния комитет.
- (50) При подбора на партньорите по изпълнението за разгръщането на фонда InvestEU Комисията следва да отчита способността им да изпълняват целите на фонд InvestEU и да допринасят със собствени ресурси, за да се гарантира подходящо географско покритие и диверсификация, да се привличат частни инвеститори и да се осигури достатъчна диверсификация на риска и решения за преодоляване на проявите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации. С оглед на нейната роля съгласно Договорите, способността ѝ да действа във всички държави членки и съществуващият опит в рамките на действащите финансови инструменти и ЕФСИ, групата на ЕИБ следва да остане привилегирован партньор по изпълнението в рамките на раздел „ЕС“ на фонда InvestEU. В допълнение към групата на ЕИБ, националните насърчителни банки и институции следва да могат да предлагат допълнителен набор от финансови продукти, като се има предвид, че техният опит и техните способности на национално и регионално равнище биха могли да бъдат от полза за постигането на максимално въздействие на публичните средства върху цялата територия на Съюза и за осигуряването на справедлив географски баланс на проектите. Програмата InvestEU следва да се прилага по такъв начин, че да насърчава еднаквите условия на конкуренция за по-малките и по-младите насърчителни банки и институции. Освен това следва да е възможно други международни финансови институции да станат партньори по изпълнението, по-специално когато те представят сравнително предимство по отношение на специфични експертни познания и опит в някои държави членки и когато мажоритарно акционерите им са от Съюза. Следва също така да бъде възможно за други субекти, отговарящи на критериите, посочени във Финансовия регламент, да станат партньори по изпълнението.
- (51) С оглед на насърчаването на подобрена географска диверсификация могат да се създадат инвестиционни платформи, които да съчетават усилията и експертния опит на партньорите по изпълнението с други национални насърчителни банки и институции, които имат ограничен опит в използването на финансови инструменти. Тези структури следва да бъдат насърчавани, включително с наличната подкрепа на консултантския център InvestEU. Целесъобразно е да се обединят съинвеститори, публични органи, експерти, институции в областта на образованието, обучението и научните изследвания, съответните социални партньори и представители на гражданското общество, както и други участници на равнището на Съюза, на национално и на регионално равнище, за насърчаване на използването на инвестиционните платформи в съответните сектори.

- (52) Гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ следва да бъде разпределена на всеки партньор по изпълнението, отговарящ на условията за допустимост в съответствие с член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент, включително национални или регионални насърчителни банки или институции, ЕИБ, ЕИФ и други международни финансови институции. При подбора на партньорите по изпълнението по раздел „Държави членки“ Комисията следва да вземе предвид предложенията, направени от всяка държава членка, както е отразено в споразумението за финансов принос. В съответствие с член 154 от Финансовия регламент Комисията следва да извърши оценка на правилата и процедурите на партньора по изпълнението, за да установи дали те осигуряват ниво на защита на финансовите интереси на Съюза, равностойно на предоставеното от Комисията.
- (53) Операциите по финансиране и инвестиране следва в крайна сметка да бъдат определяни от партньора по изпълнението от негово име, изпълнявани в съответствие с неговите вътрешни правила, политики и процедури и отчитани в неговите собствени финансови отчети или, когато е приложимо, оповестявани в бележките към финансовите обособки. Поради това Комисията следва да се отчита изключително за финансовата отговорност, произтичаща от гаранцията от ЕС, и да оповести максималния размер на гаранцията, включително цялата съответна информация относно предоставената гаранция.
- (54) Когато е целесъобразно, фондът InvestEU следва да дава възможност за гладкото, безпрепятствено и ефективно комбиниране на безвъзмездни средства, финансови инструменти или и двете, финансирани от бюджета на Съюза или от други фондове, като Иновационния фонд по линия на схемата за търговия с емисии (СТЕ) на ЕС, с гаранцията от ЕС в случаите, когато това е необходимо, за да се подкрепят в най-голяма степен инвестициите за преодоляване на конкретни прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации.
- (55) Проектите, представени от партньорите по изпълнението, за подкрепа по програмата InvestEU, включващи подкрепа за смесено финансиране от фонда InvestEU с подпомагане от други програми на Съюза, следва като цяло да съответстват на целите и критериите за допустимост на съответните други програми на Съюза. Решението за използване на гаранцията от ЕС следва да бъде взето в рамките на програмата InvestEU.
- (56) Консултантският център InvestEU следва да подкрепя разработването на стабилен набор от инвестиционни проекти във всеки компонент на политиката чрез консултативни инициативи, които се изпълняват от групата на ЕИБ или от други консултативни партньори, или се изпълняват пряко от Комисията. Консултантският център InvestEU следва да насърчава географската диверсификация с цел да допринесе за постигането на целите на Съюза за икономическо, социално и териториално сближаване и за намаляване на регионалните различия. Консултантският център InvestEU следва да отделя особено внимание на обединяването на малки по размер проекти в по-големи портфейли. Комисията, групата на ЕИБ и други консултативни партньори следва да си сътрудничат тясно с цел гарантиране на ефективност, полезни взаимодействия и ефективно географско покритие на подкрепата в целия Съюз, като се вземат предвид опитът и местният капацитет на партньорите по изпълнението на място, както и на Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси, създаден съгласно Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и Съвета ⁽¹⁵⁾. Констатациите в Специален доклад № 12/2020 на Европейската сметна палата „Европейски консултантски център по инвестиционни въпроси — създаден да стимулира инвестициите в ЕС, но все още с ограничено въздействие“ ⁽¹⁶⁾ следва да бъдат разгледани внимателно с цел постигане на максимална ефективност и максимално въздействие на консултантския център InvestEU. Консултантският център InvestEU следва да осигури централна входна точка за помощта за разработване на проекти, предоставяна по негова линия на публични органи и на организатори на проекти.
- (57) Консултантският център InvestEU следва да бъде създаден от Комисията заедно с групата на ЕИБ като основен партньор въз основа на опита, придобит чрез Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси. Комисията следва да отговаря за направляването на политиката на консултантския център InvestEU и за управлението на централната входна точка. Групата на ЕИБ следва да провежда консултативни инициативи в рамките на компонентите на политиката. Освен това групата на ЕИБ следва да предоставя оперативни услуги на Комисията, включително чрез принос за изготвянето на стратегическите и политическите насоки по отношение на консултативните инициативи, като картографира съществуващи и нововъзникващи консултативни инициативи, прави оценка на потребностите от консултации и предоставя консултации на Комисията относно оптималните начини за удовлетворяване на тези потребности чрез съществуващи или нови консултативни инициативи.

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2015 г. за Европейския фонд за стратегически инвестиции, Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и Европейския портал за инвестиционни проекти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1291/2013 и (ЕС) № 1316/2013 — Европейски фонд за стратегически инвестиции (ОВ L 169, 1.7.2015 г., стр. 1).

⁽¹⁶⁾ ОВ C 170, 18.5.2020 г., стр. 22.

- (58) С цел да се осигури широко географско покритие на консултантските услуги в целия Съюз и успешно да се използват местните знания за фонда InvestEU, при необходимост следва да се осигури присъствие на консултантския център InvestEU на местно равнище, като се вземат предвид съществуващите схеми за подпомагане и присъствието на местни партньори с цел предоставянето на осезаема, проактивна, адаптирана към конкретните обстоятелства помощ на място. С цел да се улесни предоставянето на консултантска подкрепа на местно равнище и да се осигурят ефективност, полезни взаимодействия и ефективно географско покритие на подкрепата в целия Съюз, консултантският център InvestEU следва да си сътрудничи с националните насърчителни банки и институции, да се възползва от техния експертен опит и да го използва.
- (59) Консултантският център InvestEU следва да предоставя консултантска подкрепа за малки проекти и проекти за стартиращи предприятия, особено когато стартиращите предприятия се стремят да защитават своите инвестиции в научни изследвания и иновации чрез получаване на права върху интелектуална собственост, например патенти, като се взема предвид съществуването на други услуги, които са в състояние да покрият такива действия и се търси взаимодействие с тези услуги.
- (60) В контекста на фонда InvestEU е необходимо да се предостави подкрепа за изготвянето на проекти и изграждането на капацитет за развитие на организационния капацитет и на дейностите за развитие на пазара, които са необходими за създаването на качествени проекти. Тази подкрепа следва също така да е насочена към финансови посредници, които са от ключово значение, за да се помогне на МСП да получат достъп до финансиране и да реализират пълния си потенциал. Освен това целта на консултантската подкрепа е да се създадат условия за разширяване на потенциалния брой на допустимите получатели в зараждащи се пазарни сегменти, по-специално когато малкият размер на отделните проекти увеличава значително разходите по трансакциите на равнище проекти, например за екосистемата за социално финансиране, включително филантропските организации, или за секторите на културата и творчеството. Подкрепата за изграждане на капацитет следва да бъде допълваща и да придружава действията, предприети по линия на други програми на Съюза, които обхващат конкретни области на политиката. Следва също така да се положат усилия с цел подкрепа за изграждането на капацитет за потенциалните организатори на проекти, и по-специално местните организации и органи.
- (61) Порталът InvestEU следва да бъде създаден с цел да се осигури леснодостъпна и удобна за ползване база данни за проекти, за да се насърчи видимостта на инвестиционните проекти, които търсят финансиране, със засилен акцент върху предоставянето на евентуален пакет от инвестиционни проекти, съвместими с правото и политиките на Съюза, на партньорите по изпълнението.
- (62) В съответствие с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета ⁽¹⁷⁾ и в рамките на определените в него ресурси следва да се предприемат мерки за възстановяване и устойчивост по линия на програмата InvestEU, за да се преодолее безпрецедентното отражение на кризата във връзка с COVID-19. Тези допълнителни ресурси следва да се използват по начин, който да гарантира спазването на сроковете, предвидени в Регламент (ЕС) 2020/2094.
- (63) Съгласно точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽¹⁸⁾ програмата InvestEU следва да се подложи на оценка въз основа на информацията, събрана в съответствие със специалните изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свръхрегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценяване на последиците на програмата InvestEU по места.
- (64) Следва да се прилага солидна рамка за мониторинг, основана на показатели за крайните продукти, резултатите и въздействието, за да се проследява напредъкът към постигането на целите на Съюза. За да се осигури отчетност пред гражданите на Съюза, Комисията следва да докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета за напредъка, въздействието и операциите на програмата InvestEU.
- (65) По отношение на настоящия регламент се прилагат хоризонтални финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета съгласно член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Тези правила са установени във Финансовия регламент, като с тях по-специално се определя процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение и се предвижда контрол върху отговорността на финансовите оператори. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, включват общ режим на обвързване с условия с цел защитата на бюджета на Съюза.

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23).

⁽¹⁸⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (66) Финансовият регламент се прилага за програмата InvestEU. В него са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно бюджетните гаранции.
- (67) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁹⁾, регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95 ⁽²⁰⁾, (Евратом, ЕО) № 2185/96 ⁽²¹⁾ и (ЕС) 2017/1939 ⁽²²⁾ на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, включително измами, със събирането на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²³⁾.

В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защитата на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (68) Трети държави, които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство ⁽²⁴⁾, което предвижда, че програмите се изпълняват въз основа на решение, прието съгласно посоченото споразумение. Третите държави могат също така да участват въз основа на други правни инструменти. В настоящия регламент следва да се въведе специална разпоредба, съдържаща изискването третите държави да предоставят правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на OLAF и на Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия.
- (69) Съгласно Решение 2013/755/ЕС на Съвета ⁽²⁵⁾ физическите лица и образуванията, установени в отвъдморски страни или територии, имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на програмата InvestEU и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.
- (70) За да се допълнят несъществени елементи на настоящия регламент с инвестиционни насоки и таблица с показатели, да се улесни бързото и гъвкаво адаптиране на показателите за изпълнение и да се адаптира процентът на провизиране, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с изготвянето на инвестиционни насоки за операциите по финансиране и инвестиране в рамките на различни компоненти на политиката, таблицата с показатели, изменението на приложение III към настоящия регламент с цел преразглеждане и допълване на показателите и корекцията на процента на провизиране. В съответствие с принципа на пропорционалност тези инвестиционни насоки следва да включват подходящи разпоредби, за да се избегне ненужна административна тежест. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁽²¹⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁽²²⁾ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁽²³⁾ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

⁽²⁴⁾ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

⁽²⁵⁾ Решение на Съвета 2013/755/ЕС от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- (71) Операции по финансиране и инвестиране, подписани или сключени от партньори по изпълнението през периода от 1 януари 2021 г. до подписването на съответните гаранционни споразумения, са допустими за покритие от гаранцията от ЕС, при условие че тези операции са посочени в гаранционното споразумение, минали са проверката на съответствието или за тях е дадено положително становище в рамките на процедурата, предвидена в член 19 от Протокол № 5 за Устава на Европейската инвестиционна банка, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към ДФЕС (наричан по-нататък „Уставът на ЕИБ“), и в двата случая са одобрени от инвестиционния комитет.
- (72) За да се оптимизира използването на бюджетните средства, следва да бъде възможно комбинирането на съответните портфейли от финансови инструменти, създадени съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014 — 2020 г., и гаранцията от ЕС съгласно Регламент (ЕС) 2015/1017 с гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент. Увеличеният капацитет за поемане на риск, постигнат чрез подобно комбиниране, следва да повиши ефективността на гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент и да даде възможност за осигуряването на по-голяма подкрепа за крайните получатели. Редът за комбинирането следва да бъде определен в гаранционното споразумение между Комисията и ЕИБ или ЕИФ. Условието на комбинирането следва да бъдат в съответствие със Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия ⁽²⁶⁾.
- (73) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да се отговори на конкретни прояви на неефективност на пазара и неоптимални инвестиционни ситуации, които засягат целия Съюз или са специфични за конкретна държава членка, и да се предвиди изпитване на пазара в целия Съюз на иновативни финансови продукти, които имат за цел преодоляването на нови или сложни прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, както и на системи за разпространението на такива продукти, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (74) За да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в имащата отношение област на политиката и да се даде възможност изпълнението да започне от началото на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност и да се прилага с обратен ефект от 1 януари 2021 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава фондът InvestEU, който предвижда гаранция от ЕС с цел подкрепяне на операции по финансиране и инвестиране, извършвани от партньорите по изпълнението, които допринасят за постигането на целите на вътрешните политики на Съюза.

⁽²⁶⁾ ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7.

С настоящия регламент се създава също механизъм за консултантска подкрепа с цел предоставяне на подкрепа за разработването на проекти за инвестиране и достъп до финансиране и с цел предоставяне на съответната помощ за изграждане на капацитет (наричан по-нататък „консултантският център InvestEU“). С Регламента се създава също така база данни, осигуряваща видимост на проектите, за които организаторите на проекти се стремят да получат финансиране, и която предоставя на инвеститорите информация за възможностите за инвестиции (наричана по-нататък „порталът InvestEU“).

С настоящия регламент се определят целите на програмата InvestEU, нейният бюджет и размерът на гаранцията от ЕС за периода 2021 — 2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „програмата InvestEU“ означава фонда InvestEU, консултантският център InvestEU, портала InvestEU и операциите за смесено финансиране, взети заедно;
- 2) „гаранция от ЕС“ означава цялостна неотменима и безусловна бюджетна гаранция при поискване, предоставена от бюджета на Съюза, при която бюджетните гаранции в съответствие с член 219, параграф 1 от Финансовия регламент пораждат действие чрез влизането в сила на отделни гаранционни споразумения с партньорите по изпълнението;
- 3) „компонент на политиката“ означава целева област за подкрепа чрез гаранцията от ЕС съгласно член 8, параграф 1;
- 4) „раздел“ означава част от гаранцията от ЕС, определена от гледна точка на произхода на ресурсите, с които тя е обезпечена;
- 5) „операция за смесено финансиране“ означава операция, подкрепяна от бюджета на Съюза, която съчетава неподлежащи на връщане форми на подкрепа, подлежащи на връщане форми на подкрепа, или и двете, от бюджета на Съюза с подлежащи на връщане форми на подкрепа от финансови институции в областта на развитието или други публични финансови институции, или от търговски финансови институции и инвеститори; за целите на това определение програмите на Съюза, финансирани от източници, различни от бюджета на Съюза, като Фонда за иновации по линия на СТЕ на ЕС, могат да бъдат приравнени към програми на Съюза, финансирани от бюджета на Съюза;
- 6) „групата на ЕИБ“ означава ЕИБ, нейните клонове и други субекти, създадени в съответствие с член 28, параграф 1 от Протокол № 5 за Устава на Европейската инвестиционна банка, приложен към ДЕС и към ДФЕС (наричан по-нататък „Уставът на ЕИБ“);
- 7) „финансов принос“ означава вноска от партньор по изпълнението под формата на собствен капацитет за поемане на риск, която се предоставя на база *pari passu* с гаранцията от ЕС, или под друга форма, която осигурява възможност за ефективно изпълнение на програмата InvestEU, като същевременно се гарантира подходящо съгласуване на интересите;
- 8) „споразумение за финансов принос“ означава правен инструмент, чрез който Комисията и една или повече държави членки определят условията за гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ съгласно член 10;
- 9) „финансов продукт“ означава финансов механизъм или договореност, при чиито условия партньорът по изпълнението предоставя пряко финансиране или финансиране чрез посредник на крайните получатели, като използва някой от видовете финансиране по член 16;
- 10) „операции по финансиране и инвестиране“ или „операции по финансиране или инвестиране“ означава операции за пряко или косвено предоставяне на финансиране на крайни получатели чрез финансови продукти, които операции се извършват от партньор по изпълнението от негово име, предоставят се от партньора по изпълнението в съответствие с вътрешните му правила, политики и процедури и се отчитат във финансовите отчети на партньора по изпълнението или, когато е приложимо, се оповестяват в бележките към тези финансови отчети;
- 11) „фондове при споделено управление“ означава фондове, които предвиждат възможност част от тези фондове да бъде заделена за провизирането на бюджетна гаранция в рамките на раздел „Държави членки“ на фонда InvestEU, а именно Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионният фонд, който ще бъде създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд за периода 2021 — 2027 г., Европейският социален фонд плюс (ЕСФ+), който ще бъде създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) (наричан по-нататък Регламентът за ЕСФ+ за периода 2021 — 2027 г.), Европейският фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), който ще бъде създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за отмяна на Регламент (ЕС) № 508/2014 и Европейският земеделски фонд за

развитие на селските райони (ЕЗФРСР), който ще бъде създаден с регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на Общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета (наричан по-нататък „Регламентът за стратегическите планове по ОСП);

- 12) „гаранционно споразумение“ означава правен инструмент, чрез който Комисията и партньор по изпълнението определят условията за предлагане на операции по финансиране и инвестиране, за да могат тези операции да се ползват от гаранцията от ЕС, за предоставяне на гаранцията от ЕС за тези операции и за тяхното извършване в съответствие с настоящия регламент;
- 13) „партньор по изпълнението“ означава допустим контрагент, например финансова институция или друг финансов посредник, с който Комисията е сключила гаранционно споразумение;
- 14) „важен проект от общоевропейски интерес“ означава проект, който изпълнява всички критерии, посочени в Съобщението на Комисията „Критерии за анализа на съвместимостта с вътрешния пазар на държавна помощ за насърчаване изпълнението на важни проекти от общоевропейски интерес“ или във всяко негово последващо преразглеждане на посоченото съобщение;
- 15) „консултантско споразумение“ означава правен инструмент, чрез който Комисията и консултативният партньор определят условията за функционирането на консултантския център InvestEU;
- 16) „консултативна инициатива“ означава техническа помощ и консултативни услуги в подкрепа на инвестициите, включително дейности за изграждане на капацитет, предоставяни от консултативни партньори, от външни доставчици на услуги, с които Комисията е сключила договор, или от изпълнителни агенции;
- 17) „консултативен партньор“ означава допустим контрагент, например финансова институция или друг субект, с които Комисията е сключила консултантско споразумение с цел изпълнение на една или повече консултативни инициативи, различни от консултативните инициативи, изпълнявани чрез външни доставчици на услуги, сключили договор с Комисията или чрез изпълнителни агенции;
- 18) „инвестиционна платформа“ означава дружество със специална цел, управлявана сметка, договорно съфинансиране или договореност за споделяне на риска, или договореност, постигната по всякакъв друг начин, чрез които субектите предоставят финансов принос с цел финансиране на различни инвестиционни проекти, като те могат да включват:
 - а) национална или поднационална платформа, която обединява няколко инвестиционни проекта на територията на дадена държава членка;
 - б) трансгранична, многонационална, регионална или макрорегионална платформа, която обединява партньори от няколко държави членки, региони или трети държави, които проявяват интерес към инвестиционни проекти в даден географски район;
 - в) тематична платформа, която обединява инвестиционни проекти в даден сектор;
- 19) „микрофинансиране“ означава микрофинансиране съгласно определението в съответните разпоредби от Регламента за ЕСФ+ за периода 2021 — 2027 г.;
- 20) „национална насърчителна банка или институция“ означава правен субект, извършващ финансови дейности на професионална основа, на който е възложено от държава членка или от субект на държава членка на централно, регионално или местно равнище да извършва дейности в областта на развитието или насърчаването;
- 21) „малки и средни предприятия“ или „МСП“ означава микро-, малки или средни предприятия по смисъла на приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽²⁷⁾;

⁽²⁷⁾ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

- 22) „малко дружество със средна пазарна капитализация“ означава субект, който не е МСП и в който са наети до 499 служители;
- 23) „социално предприятие“ означава социално предприятие съгласно определението в съответните разпоредби от Регламента за ЕСФ+ за периода 2021 — 2027 г.

Член 3

Цели на програмата InvestEU

1. Общата цел на програмата InvestEU е да подпомогне постигането на целите на политиката на Съюза посредством операции по финансиране и инвестиране, които допринасят за:

- а) конкурентоспособността на Съюза, включително научните изследвания, иновациите и цифровизацията;
- б) растежа и заетостта в икономиката на Съюза, устойчивостта на икономиката на Съюза и нейните измерения, свързани с околната среда и климата, които допринасят за постигането на целите за устойчиво развитие и на целите на Парижкото споразумение и за създаването на висококачествени работни места;
- в) социалната устойчивост, приобщаването и иновативността на Съюза;
- г) насърчаването на научния и технологичния напредък, културата, образованието и обучението;
- д) интегрирането на капиталовите пазари на Съюза и укрепването на вътрешния пазар, включително решения за преодоляване на разпокъсаността на капиталовите пазари на Съюза, диверсифициране на източниците на финансиране за предприятията от Съюза и насърчаване на устойчивите финанси;
- е) насърчаването на икономическото, социалното и териториалното сближаване; или
- ж) устойчивото и приобщаващо възстановяване на икономиката на Съюза след кризата във връзка с COVID-19 включително чрез предоставяне на капиталова подкрепа за МСП, които са били неблагоприятно засегнати от кризата във връзка с COVID-19 и които не са били в затруднение от гледна точка на държавните помощи още в края на 2019 г., като се защитават и укрепват съществуващите стратегически вериги за създаване на стойност на материални или нематериални активи, създават се нови такива вериги и се поддържат и подсилват дейностите от стратегическо значение за Съюза, включително важни проекти от общоевропейски интерес, във връзка с критичната инфраструктура, била тя физическа или виртуална, преобразяващите технологии, преломните иновации и суровините за предприятията и потребителите и като се подкрепя устойчивият преход.

2. Програмата InvestEU има следните специфични цели:

- а) да подкрепя операциите по финансиране и инвестиране, свързани с устойчивата инфраструктура, в областите по член 8, параграф 1, буква а);
- б) да подкрепя операциите по финансиране и инвестиране, свързани с научните изследвания, иновациите и цифровизацията, включително подкрепа за разрастването на иновативните дружества и внедряването на технологии на пазара, в областите по член 8, параграф 1, буква б);
- в) да увеличава достъпа до финансиране и наличието на финансиране за МСП и за малките дружества със средна пазарна капитализация и да подобрява глобалната конкурентоспособност на тези МСП;
- г) да увеличава достъпа до микрофинансиране и финансиране и наличието на микрофинансиране и финансиране за социалните предприятия, за да се подкрепят операциите по финансиране и инвестиране, свързани със социалните инвестиции, компетентността и уменията, и да се развият и консолидират пазарите за социални инвестиции в областите по член 8, параграф 1, буква г).

Член 4

Бюджет и размер на гаранцията от ЕС

1. Гаранцията от ЕС за целите на раздел „ЕС“, посочен в член 9, параграф 1, буква а), е в размер на 26 152 310 073 EUR по текущи цени. Тя се провизира при ставка от 40%. Сумата, посочена в член 35, параграф 3, първа алинея, буква а), се взема предвид и за участието в провизирането, произтичащо от този процент на провизиране.

Допълнителна сума по гаранцията от ЕС може да бъде предоставена за целите на раздел „Държави членки“, посочен в член 9, параграф 1, буква б) от настоящия регламент, при условие че съответните суми бъдат предоставени от държавите членки съгласно разпоредбите за използване на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в регламента на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд+, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход, Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и инструмента за финансово подпомагане за управлението на границите и за визите (наричан по-нататък „Регламентът за общоприложимите разпоредби за периода 2021 — 2027 г.“) и разпоредбите за използване на ЕЗФРСР на линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП.

Допълнителна сума по гаранцията от ЕС може също да бъде предоставена от държавите членки под формата на парични средства или гаранция за целите на раздел „Държави членки“. Предоставената под формата на парични средства сума представлява външен целеви приход в съответствие с второ изречение на член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

Приносът от трети държави по член 5 от настоящия регламент също увеличават гаранцията от ЕС, посочена в първа алинея, като предоставят провизиране в пълен размер в парични средства в съответствие с член 218, параграф 2 от Финансовия регламент.

2. Сума в размер на 14 825 000 000 EUR по текущи цени от сумата, посочена в параграф 1, първа алинея от настоящия член, се разпределя за операциите за изпълнение на мерките по член 1 от Регламент (ЕС) 2020/2094 за целите по член 3, параграф 2 от настоящия регламент.

Сума в размер на 11 327 310 073 EUR по текущи цени от сумата, посочена в параграф 1, първа алинея от настоящия член, се разпределя за целите по член 3, параграф 2.

Сумите, посочени в първа алинея от настоящия параграф, са налични едва от датата, посочена в член 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2020/2094.

Ориентиращото разпределение на гаранцията от ЕС за целите на раздел „ЕС“ е посочено в приложение I към настоящия регламент. Когато е целесъобразно, Комисията може да се отклонява от сумите, посочени в приложение I с максимум 15% за всяка цел, посочена в член 3, параграф 2, букви а)–г). Комисията информира Европейския парламент и Съвета за всяко отклонение.

3. Финансовият пакет за изпълнението на мерките, предвидени в глави VI и VII, възлиза на 430 000 000 EUR по текущи цени.

4. Сумата, посочена в параграф 3, може да бъде използвана също за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата InvestEU, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително за корпоративни информационни системи.

Член 5

Трети държави, асоциирани към фонда InvestEU

За раздел „ЕС“ от фонда InvestEU, посочен в член 9, параграф 1, буква а) от настоящия регламент, и за всеки компонент на политиката, посочен в член 8, параграф 1 от настоящия регламент, може да получава принос от следните трети държави с цел участие в определени финансови продукти съгласно член 218, параграф 2 от Финансовия регламент:

- а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на ЕИП — в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство;
- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и държави потенциални кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;

- в) държави в рамките на европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- г) други трети държави — в съответствие с условията, определени в специално споразумение относно участието на третата държава в програми на Съюза, при условие че споразумението:
 - i) гарантира справедлив баланс по отношение на приноса и ползите за третата държава, участваща в програмите на Съюза;
 - ii) определя условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовия принос за индивидуални програми и техните административни разходи;
 - iii) не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата на Съюза;
 - iv) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Приносът, посочен в първа алинея, буква г), подточка ii) от настоящия член, представлява целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

Член 6

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Гаранцията от ЕС се прилага в рамките на непряко управление с органите, посочени в член 62, параграф 1, буква в), подточки ii), iii), v) и vi) от Финансовия регламент. Други форми на финансиране от Съюза съгласно настоящия регламент се прилагат при пряко или непряко управление в съответствие с Финансовия регламент, включително безвъзмездни средства, прилагани в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент, и операции за смесено финансиране, прилагани в съответствие с настоящия член възможно най-гладко и по начин, гарантиращ ефикасна и съгласувана подкрепа за политиките на Съюза.
2. Операциите по финансиране и инвестиране, обхванати от гаранцията от ЕС, които са част от операцията за смесено финансиране, съчетаваща подкрепа по настоящия регламент с подкрепа, предоставяна по линия на една или повече други програми на Съюза, или обхванати от Фонда за иновации по линия на СТЕ на ЕС:
 - а) се съгласуват с целите на политиката и отговарят на критериите за допустимост, определени в правилата на програмата на Съюза, по линия на която се взема решение за подкрепата;
 - б) са в съответствие с настоящия регламент.
3. Операциите за смесено финансиране, включващи финансов инструмент, който е изцяло финансиран от други програми на Съюза или от Фонда за иновации по линия на СТЕ на ЕС, без да се използва гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент, са съобразени с целите на политиката и спазват критериите за допустимост, определени в правилата на програмата на Съюза, по линия на която се предоставя подкрепата.
4. В съответствие с параграф 2 от настоящия член решение за неподлежащите на връщане форми на подкрепа и финансовите инструменти от бюджета на Съюза, които са част от операцията за смесено финансиране, посочена в параграфи 2 и 3 от настоящия член, се взема съгласно правилата на съответната програма на Съюза и те се осъществяват в рамките на операцията за смесено финансиране в съответствие с настоящия регламент и с дял X от Финансовия регламент.

Докладването, свързано с такива операции за смесено финансиране, обхваща и тяхната съгласуваност с целите на политиката и критериите за допустимост, определени в правилата на програмата на Съюза, по линия на която се взема решение за предоставяне на подкрепа, както и информация за това дали спазват настоящия регламент.

Член 7

Комбиниране на портфейли

1. Подкрепата от гаранцията от ЕС по настоящия регламент, подкрепата от Съюза чрез финансовите инструменти, създадени с програмите през програмния период 2014 – 2020 г., и подкрепата от Съюза чрез гаранцията от ЕС, създадена с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1017 на Комисията, могат да бъдат комбинирани с финансовите продукти, които ще се прилагат от ЕИБ или ЕИФ съгласно настоящия регламент.

2. Чрез дерогация от член 19, параграф 2 и член 16, параграф 1, втора алинея гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент може също да покрива загубите, посочени в член 19, параграф 2, във връзка с целия портфейл от операции по финансиране и инвестиране, подкрепяни от финансовите продукти, посочени в параграф 1 от настоящия член.

Независимо от целите на финансовите инструменти, посочени в параграф 1, провизирането за покриване на финансовите пасиви, произтичащи от финансовите инструменти, посочени в параграф 1, може да се използва за покриване на загуби във връзка с целия портфейл от операции по финансиране и инвестиране, подкрепяни от финансовите продукти, посочени в параграф 1.

3. Загубите, приходите и възстановените средства от финансовите продукти, както е посочено в параграф 1, както и евентуалните събрани средства, се разпределят пропорционално между финансовите инструменти и гаранциите от ЕС, посочени в същия параграф, които са комбинирани за предоставянето на подкрепа от Съюза за този финансов продукт.

4. Редът и условията за финансовите продукти, посочени в параграф 1 от настоящия член, включително съответните пропорционални дялове на загубите, приходите, възстановените средства и събраните средства, се определят в гаранционното споразумение, посочено в член 17.

ГЛАВА II

Фонд InvestEU

Член 8

Компоненти на политиката

1. Фондът InvestEU функционира посредством следните четири компонента на политиката, насочени към проявите на неефективност на пазара или неоптималните инвестиционни ситуации, попадащи в техния конкретен обхват:

- а) компонент на политиката, свързан с устойчивата инфраструктура, който включва устойчиви инвестиции в областта на транспорта, включително мултимодалния транспорт, безопасността по пътищата, включително в съответствие с целта на Съюза за прекратяване на пътнотранспортните произшествия с фатален изход и тежките телесни повреди до 2050 г., ремонта и поддръжката на железопътната и пътната инфраструктура, енергетиката, и по-специално енергията от възобновяеми източници, енергийната ефективност в съответствие с рамката в областта на енергетиката до 2030 г., проектите за обновяване на сгради с акцент върху икономите на енергия и интегрирането на сградите в свързани енергийни, складови, цифрови и транспортни системи, подобряването на нивата на взаимна свързаност, цифровата свързаност и достъпа, включително в селските райони, доставката и преработката на суровини, космоса, океаните, водите, включително вътрешните водни пътища, управлението на отпадъците в съответствие с йерархията на отпадъците и кръговата икономика, природата и друга екологична инфраструктура, културното наследство, туризма, оборудването, мобилните активи и внедряването на иновативни технологии, които допринасят за постигането на целите на Съюза, свързани с устойчивостта на околната среда или спрямо изменението на климата или със социалната устойчивост, и които отговарят на стандартите на Съюза за устойчивост на околната среда или социална устойчивост;
- б) компонент на политиката, свързан с научните изследвания, иновациите и цифровизацията, който включва дейности в областта на научните изследвания, разработването на продукти и иновациите, трансфера на технологии и на резултатите от научните изследвания към пазара с цел подкрепа на факторите, формиращи пазара, и на сътрудничеството между предприятията, демонстрацията и внедряването на иновативни решения и оказването на подкрепа за разрастването на иновативните дружества, както и за цифровизирането на промишлеността на Съюза;
- в) компонент на политиката, свързан с МСП, който включва достъп до финансиране и наличие на финансиране най-вече за МСП, включително за иновативните МСП и за МСП, развиващи дейност в секторите на културата и творчеството, както и за малките дружества със средна пазарна капитализация;

г) компонент на политиката, свързан със социалните инвестиции и уменията, който включва микрофинансирането, финансирането за социални предприятия, социалната икономика и мерките за насърчване на равенството между половете, уменията, образованието, обучението и съответните услуги, социалната инфраструктура, включително здравната и образователната инфраструктура и социалните и студентските жилища, социалните иновации, здравните и дългосрочните грижи, приобщаването и достъпността, културните и творческите дейности със социална цел и интегрирането на уязвимите хора, включително гражданите на трети държави.

2. Създава се хоризонтална схема за справедлив преход, обхващаща всички компоненти на политиката. Тази схема включва инвестиции, които са насочени към социални, икономически и свързани с околната среда предизвикателства, произтичащи от процеса на преход към постигането на целта на Съюза в областта климата за 2030 г. и на целта му за неутралност по отношение на климата до 2050 г., и са в подкрепа на територии, посочени в план за справедлив преход, изготвен от дадена държава членка в съответствие със съответните разпоредби от Регламента за Фонда за справедлив преход.

3. Всички компоненти на политиката могат да включват стратегически инвестиции, включително важни проекти от общоевропейски интерес, за подкрепа на крайните получатели, чиито дейности са от стратегическо значение за Съюза, по-специално с оглед на зеления и цифровия преход, повишената устойчивост и укрепването на стратегическите вериги за създаване на стойност.

В случай на стратегически инвестиции в областта на отбраната и космоса и на киберсигурността, както и в специални видове проекти с реални и преки последици за сигурността в критични сектори, в инвестиционните насоки, приети в съответствие с параграф 9 от настоящия член (наричани по-нататък „инвестиционните насоки“), могат да бъдат определени ограничения по отношение на крайните получатели, контролирани от трета държава или от субекти на трета държава, и на крайните получатели, чието изпълнително управление се извършва извън Съюза, с цел защита на сигурността на Съюза и неговите държави членки. Тези ограничения се определят в съответствие с принципите относно допустимите субекти, посочени в съответните разпоредби от Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейския фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 и в съответните разпоредби от Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на космическа програма на Съюза и на Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013, (ЕС) № 377/2014 и Решение № 541/2014/ЕС.

Инвестиционните насоки определят всички необходими изисквания, свързани с контрола и изпълнителното управление на крайните получатели за други области и с контрола на посредниците, като се отчитат всички приложими съображения, свързани с обществения ред или сигурността. Като се взимат предвид тези изисквания, управителният съвет определя всички допълнителни изисквания.

4. Когато операция по финансиране или инвестиране, предложена за разглеждане на инвестиционния комитет, попада в приложното поле на повече от един компонент на политиката, тя се причислява към компонента на политиката, в чието приложно поле попада нейната основна цел или основната цел на повечето от нейните подпроекти, освен ако в инвестиционните насоки е предвидено друго.

5. Проверява се дали операциите по финансиране и инвестиране имат последици за околната среда и климата или социални последици. Ако тези операции имат такива последици, по отношение на тях се предприема проверка на устойчивостта от гледна точка на климата и околната среда и в социален аспект, за да се сведат до минимум вредните въздействия и да се увеличат максимално ползите за климата и околната среда и социалните ползи. За тази цел организаторите на проекти, които искат финансиране, предоставят подходяща информация въз основа на насоките, посочени в параграф 6. Проектите под определен размер, който е посочен в насоките, се изключват от проверката на устойчивостта. Проектите, които са несъвместими с целите в областта на климата, не са допустими за подкрепа по линия на настоящия регламент. В случай че партньорът по изпълнението заключи, че не е необходимо да се предприема проверка на устойчивостта, той представя обосновка пред инвестиционния комитет.

6. Комисията изготвя насоки относно устойчивостта, които, в съответствие със свързаните с околната среда и социалните цели и стандарти на Съюза и като се отчита надлежно принципът на ненанасяне на значителни вреди, дават възможност:

- а) що се отнася до адаптирането — да се гарантира устойчивостта по отношение на потенциалните неблагоприятни последици от изменението на климата чрез оценка на уязвимостта и риска по отношение на климата, включително чрез подходящи мерки за адаптиране, и що се отнася до смекчаването — да се включат разходите за емисиите на парникови газове и положителните последици от мерките за смекчаване на изменението на климата в анализа на разходите и ползите;
- б) да се вземе предвид общото въздействие на проектите от гледна точка на основните компоненти на природния капитал, а именно въздуха, водата, почвата и биологичното разнообразие;

- в) да се оцени социалното въздействие на проектите, включително върху равенството между половете, върху социалното приобщаване на определени райони или групи от населението и върху икономическото развитие на райони и сектори, засегнати от структурни предизвикателства, например нуждата от декарбонизиране на икономиката;
- г) да се набележат проектите, които са несъвместими с постигането на целите в областта на климата;
- д) да се предоставят насоки на партньорите по изпълнението за целите на проверката, предвидена в параграф 5.

7. Партньорите по изпълнението предоставят информацията, необходима за осигуряване на възможност за проследяване на инвестициите, допринасящи за постигането на целите на Съюза по отношение на климата и околната среда, въз основа на насоките, които Комисията ще предостави.

8. Партньорите по изпълнението прилагат целта поне 60% от инвестициите в рамките на компонента на политиката, свързан с устойчивата инфраструктура, да допринасят за постигането на целите на Съюза по отношение на климата и околната среда.

Комисията, заедно с партньорите по изпълнението, се стреми да гарантира, че частта от гаранцията от ЕС, използвана за компонента на политиката, свързан с устойчивата инфраструктура, е разпределена с цел постигане на баланс между различните области, посочени в параграф 1, буква а).

9. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 34 с цел допълване на настоящия регламент чрез определяне на инвестиционните насоки за всеки от компонентите на политиката. В инвестиционните насоки се определят също така редът и условията за изпълнението на схемата за справедлив преход, както е посочено в параграф 2 от настоящия член. Инвестиционните насоки се изготвят в тясно сътрудничество с групата на ЕИБ и други потенциални партньори по изпълнението.

10. Що се отнася до операциите по стратегическо финансиране и инвестиране в секторите на отбраната и космическото пространство и в областта на киберсигурността, в инвестиционните насоки могат да бъдат определени ограничения по отношение на прехвърлянето и лицензирането на права върху интелектуална собственост за технологиите от първостепенно значение и технологиите от съществено значение за защитата на сигурността на Съюза и неговите държави членки, като се зачитат правомощията на държавите членки за контрол на износа.

11. Комисията предоставя информацията за прилагането и тълкуването на инвестиционните насоки на партньорите по изпълнението, инвестиционния комитет и консултативните партньори.

Член 9

Раздели

1. Компонентите на политиката по член 8, параграф 1 се състоят от раздел „ЕС“ и раздел „Държави членки“. Тези раздели са предназначени за проявите на неефективност на пазара или неоптималните инвестиционни ситуации, както следва:

а) раздел „ЕС“ е насочен към която и да е от следните ситуации:

- i) прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, свързани с приоритетите на политиката на Съюза;
- ii) прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, които засягат целия Съюз или са специфични за конкретна държава членка; или
- iii) прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, които се нуждаят от разработване на иновативни финансови решения и пазарни структури, по-специално нови или сложни прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации;

б) раздел „Държави членки“ е насочен към специфични прояви на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации в един или няколко региона или държави членки с цел постигане на целите на политиката на участващите фондове при споделено управление или на допълнителната сума, предоставена от държава членка съгласно член 4, параграф 1, трета алинея, по-специално с цел задълбочаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване в Съюза чрез преодоляване на дисбалансите между неговите региони.

2. Когато е целесъобразно, разделите по параграф 1 се използват като допълнение за подпомагане на дадена операция по финансиране или инвестиране, включително чрез съчетаване на подкрепата от двата раздела.

Член 10

Специални разпоредби, приложими към раздел „Държави членки“

1. Сумите, предоставени от държава членка на доброволна основа съгласно разпоредбите за използването на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 — 2027 г. или съгласно разпоредбите за използването на ЕЗФРСР по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП, или сумите, предоставени под формата на парични средства в съответствие с член 4, параграф 1, трета алинея от настоящия регламент, се използват за провизирането на частта от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“, обхващаща операции по финансиране и инвестиране в съответната държава членка, или за евентуалния принос към консултантския център InvestEU. Тези суми се използват за подпомагане на постигането на целите на политиката, формулирани в споразумението за партньорство, посочено в разпоредбите за подготовка и изпращане на споразумението за партньорство, съдържащи се в Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 — 2027 г., в програмите или в стратегическия план по ОСП, които участват в програмата InvestEU с оглед на изпълнението на съответните мерки, определени в плана за възстановяване и устойчивост, изготвен съгласно Регламент (ЕС) 2021/241, или в други случаи — за целите, определени в споразумението за финансов принос, в зависимост от произхода на внесената сума.

2. За определянето на частта от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ е необходимо да бъде сключено споразумение за финансов принос между държава членка и Комисията.

Четвърта алинея от настоящия параграф и параграф 5 от настоящия член не се прилагат по отношение на допълнителната сума, предоставена от държава членка съгласно член 4, параграф 1, трета алинея.

Разпоредбите в настоящия член, отнасящи се до суми, предоставени съгласно разпоредбите за използването на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 — 2027 г. или съгласно разпоредбите за използването на ЕЗФРСР по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП, не са приложими за споразумение за финансов принос във връзка с допълнителна сума от държава членка, посочена в член 4, параграф 1, трета алинея от настоящия регламент.

Държавата членка и Комисията сключват споразумение за финансов принос или негово изменение в срок от четири месеца след решението на Комисията за одобряване на споразумението за партньорство съгласно разпоредбите за одобрението на споразумението за партньорство, съдържащи се в Регламента за общоприложимите за периода 2021 — 2027 г. или стратегическия план по ОСП съгласно Регламента за стратегическите планове по ОСП или едновременно с решението на Комисията за изменение на програма в съответствие с разпоредбите за използването на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за общоприложимите за периода 2021 — 2027 г. или стратегически план по ОСП в съответствие с разпоредбите за изменението на стратегически план по ОСП, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП.

Две или повече държави членки могат да сключат съвместно споразумение за финансов принос с Комисията.

Чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Финансовия регламент процентът на провизиране на гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ е 40%, като той може да бъде намаляван или увеличаван във всяко споразумение за финансов принос, за да се вземат предвид рисковете, свързани с финансовите продукти, които се предвижда да бъдат използвани.

3. Споразумението за финансов принос съдържа поне следните елементи:

- a) общия размер на частта от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“, който се отнася до съответната държава членка, нейния процент на провизиране, размера на приноса от фондовете при споделено управление или предоставени в съответствие с член 4, параграф 1, трета алинея, етапът на натрупване на провизирането и размера на получения условен пасив, който ще бъде покрит чрез насрещна гаранция, предоставена от съответната държава членка;

- б) стратегията на държавата членка, която се състои от финансовите продукти и техния минимален ливъридж, географското покритие, включително регионалното покритие, ако е необходимо, видовете проекти, инвестиционния период и когато е приложимо, категориите на крайните получатели и на допустимите посредници;
- в) потенциалния(-ите) партньор(-и) по изпълнението, предложен(-и) в съответствие с член 15, параграф 1, четвърта алинея, и задължението на Комисията да информира съответната държава членка за избория(-ите) партньор(-и) по изпълнението;
- г) всеки принос от фондовете при споделено управление или от суми, предоставени в съответствие с член 4, параграф 1, трета алинея, към консултантския център InvestEU;
- д) задълженията за предоставяне на годишни доклади на държавата членка, включително докладване за съответните показатели, свързани с целите на политиката, обхванати от споразумението за партньорство, програмата, стратегическия план за ОСП или от плана за възстановяване и устойчивост и посочени в споразумението за финансов принос;
- е) разпоредби относно възнаграждението за частта от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“;
- ж) всяко комбиниране с ресурси в рамките на раздел „ЕС“ в съответствие с член 9, параграф 2, включително в многопластова структура с цел постигане на по-добро покритие на риска.

4. Споразуменията за финансов принос се изпълняват от Комисията посредством гаранционни споразумения, сключени с партньорите по изпълнението в съответствие с член 17, и консултантски споразумения, сключени с консултативните партньори в съответствие с член 25, параграф 1, втора алинея.

Ако не бъде сключено гаранционно споразумение в срок от девет месеца от сключването на споразумението за финансов принос, споразумението за финансов принос се прекратява или продължава по взаимно съгласие. Когато не е поето задължение за пълния размер на споразумението за финансов принос съгласно едно или повече гаранционни споразумения в срок от девет месеца от сключването на споразумението за финансов принос, този размер се изменя по съответния начин. Неусвоените средства за провизиране, които могат да бъдат отнесени към сумите, предоставени от държавите членки съгласно разпоредбите за използването на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 — 2027 г. или съгласно разпоредбите за използването на ЕЗФРСР по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП, се използват повторно в съответствие с посочените регламенти. Неусвоените средства за провизиране, които могат да бъдат отнесени към сумите, предоставени от държава членка съгласно член 4, параграф 1, трета алинея от настоящия регламент, се връщат на държавата членка.

Когато гаранционно споразумение не е било надлежно изпълнено в срок, посочен в разпоредбите за използването на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 — 2027 г. или в разпоредбите за използването на ЕЗФРСР по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП, или в случай на гаранционно споразумение, свързано със сумите, предоставени в съответствие с член 4, параграф 1, трета алинея от настоящия регламент, в съответното споразумение за финансов принос, споразумението за финансов принос се изменя. Неусвоените средства за провизиране, които могат да бъдат отнесени към сумите, предоставени от държавите членки съгласно разпоредбите за използването на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 — 2027 г. или съгласно разпоредбите за използването на ЕЗФРСР по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП, се използват повторно в съответствие с посочените регламенти. Неусвоените средства за провизиране, които могат да бъдат отнесени към сумите, предоставени от държава членка съгласно член 4, параграф 1, трета алинея от настоящия регламент, се връщат на държавата членка.

5. По отношение на провизирането на частта от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“, определена със споразумение за финансов принос, се прилагат следните правила:

- а) след етапът на натрупване, посочен в параграф 3, буква а) от настоящия член, всеки годишен излишък от провизии, изчислен чрез сравняване на размера на провизиите, изисквани съгласно процента на провизиране, определен в споразумението за финансов принос, с реалния размер на провизиите, се използва повторно съгласно разпоредбите за използването на ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд и ЕФМДРА по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 — 2027 г. и съгласно разпоредбите за използването на ЕЗФРСР по линия на програмата InvestEU, съдържащи се в Регламента за стратегическите планове по ОСП;

- б) чрез дерогация от член 213, параграф 4 от Финансовия регламент след етапа на натрупване, посочен в параграф 3, буква а) от настоящия член, провизирането не води до попълване на средствата на годишна база, докато е налична тази част от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“;
 - в) Комисията незабавно уведомява държавата членка, когато нивото на провизиите за тази част от гаранцията от ЕС падне под 20% от първоначалното провизиране в резултат на искания за плащане по тази част от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“;
 - г) ако нивото на провизиите за тази част от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ достигне 10% от първоначалното провизиране, съответната държава членка предоставя по искане на Комисията до 5% от първоначалното провизиране на общия фонд „Провизии“ по член 212 от Финансовия регламент.
6. По отношение на сумите, посочени в член 4, параграф 1, трета алинея, управлението на годишните излишъци и попълвания след етапа на натрупване се определя в споразумението за финансов принос.

ГЛАВА III

Партньорство между Комисията и групата на ЕИБ

Член 11

Обхват на партньорството

1. Комисията и групата на ЕИБ създават партньорство съгласно настоящия регламент с цел да се подкрепи изпълнението на програмата InvestEU и да се насърчат последователността, приобщаващият характер, допълняемостта и ефективното разгръщане. В съответствие с настоящия регламент и както е допълнително уточнено в споразуменията по параграф 3, групата на ЕИБ:
- а) изпълнява частта от гаранцията от ЕС, посочена в член 13, параграф 4;
 - б) подпомага прилагането на раздел „ЕС“ на фонда InvestEU и когато е приложимо, на раздел „Държави членки“, по-специално като:
 - i) допринася, заедно с потенциалните партньори по изпълнението, за инвестиционните насоки в съответствие с член 8, параграф 9, за изготвянето на набора от показатели в съответствие с член 22 и за други документи, определящи оперативното ръководство на фонда InvestEU;
 - ii) определя, заедно с Комисията и потенциалните партньори по изпълнението, методиката за риска и системата за картографиране на риска, свързани с операциите по финансиране и инвестиране на партньорите по изпълнението, за да могат тези операции да бъдат оценявани въз основа на обща рейтингова скала;
 - iii) по искане на Комисията и със съгласието на съответния потенциален партньор по изпълнението извършва оценка на системите на този потенциален партньор по изпълнението и предоставя целенасочени технически консултации за тях, когато и доколкото това се изисква от заключенията от одита на оценката по стълбове с оглед на въвеждането на финансовите продукти, предвидени от този потенциален партньор по изпълнението;
 - iv) предоставя необвързващо становище относно свързаните с банкирането аспекти, по-специално относно финансовия риск и финансовите условия, свързани с частта от гаранцията от ЕС, която ще бъде предоставена на партньора по изпълнението, различен от групата на ЕИБ, както е определено в гаранционното споразумение, което ще бъде сключено с този партньор по изпълнението;
 - v) извършва симулации и прогнози за финансовия риск и възнаграждението на съвкупния портфейл въз основа на предположения, договорени с Комисията;
 - vi) измерва финансовия риск за съвкупния портфейл и изготвя финансови отчети относно съвкупния портфейл; и

- vii) предоставя на Комисията услуги за реструктуриране и възстановяване, определени в споразумението, посочено в параграф 3, буква б) от настоящия член, по искане на Комисията и със съгласието на партньора по изпълнението в съответствие с член 17, параграф 2, буква ж), когато този партньор по изпълнението вече не отговаря за извършването на дейности по реструктуриране и възстановяване съгласно съответното гаранционно споразумение;
- в) може да предоставя изграждане на капацитет съгласно член 25, параграф 2, буква з) на национална насърчителна банка или институция и други услуги във връзка с въвеждането на финансови продукти, подкрепяни от гаранцията от ЕС, ако това бъде поискано от тази национална насърчителна банка или институция;
- г) във връзка с консултантския център InvestEU:
- i) получава сума в размер до 300 000 000 EUR за консултативните инициативи по член 25 и оперативните задачи по подточка ii) от настоящата буква от финансовия пакет по член 4, параграф 3;
- ii) съветва Комисията и изпълнява оперативните задачи, посочени в споразумението по параграф 3, буква в), като:
- подпомага Комисията при проектирането, създаването и управлението на консултантския център InvestEU;
 - оценява исканията за консултантска подкрепа, която според Комисията не попада в обхвата на съществуващите консултативни инициативи, с цел да се подкрепи решението на Комисията за разпределяне на средства във връзка с исканията за консултации, получени през централната входна точка, определена в член 25, параграф 2, буква а);
 - оказва подкрепа на националните насърчителни банки и институции, като предоставя изграждане на капацитет съгласно член 25, параграф 2, буква з) във връзка с развитието на техните консултативни способности, за да могат да участват в консултативни инициативи, по искане на такива банки или институции;
 - по искане на Комисията и на потенциален консултативен партньор — и при условие че групата на ЕИБ даде съгласието си — сключва от името на Комисията споразумение с консултативния партньор за изпълнението на консултативни инициативи.

Групата на ЕИБ гарантира, че нейните задачи по първа алинея, буква г), подточка ii) се извършват напълно независимо от ролята ѝ на консултативен партньор.

Когато е целесъобразно, Комисията общува с партньора по изпълнението въз основа на констатациите от становището на групата на ЕИБ, посочено в първа алинея, буква б), подточка iv). Комисията уведомява групата на ЕИБ за резултата от своя процес на вземане на решение.

2. Банковата информация, предоставена на групата на ЕИБ от Комисията в съответствие с параграф 1, първа алинея, буква б), подточки ii), iv), v) и vi), се ограничава до строго необходимата информация, от която групата на ЕИБ се нуждае, за да изпълнява задълженията си по тези подточки. В тясно сътрудничество с групата на ЕИБ и потенциалните партньори по изпълнението Комисията определя естеството и обхвата на тази банкова информация, като взема предвид изискванията за добро финансово управление на гаранцията от ЕС, законните интереси на партньора по изпълнението по отношение на чувствителната в търговско отношение информация и нуждите на групата на ЕИБ във връзка с изпълнението на задълженията ѝ по тези подточки.

3. Условието на партньорството се определят в споразумения, включително:

- а) относно предоставянето и изпълнението на частта от гаранцията от ЕС, посочена в член 13, параграф 4:
- i) гаранционно споразумение между Комисията и групата на ЕИБ; или
- ii) отделни гаранционни споразумения между Комисията и ЕИБ и нейните клонове или други субекти, създадени в съответствие с член 28, параграф 1 от Устава на ЕИБ, както е приложимо;
- б) споразумение между Комисията и групата на ЕИБ във връзка с параграф 1, алинея първа, букви б) и в);
- в) споразумение между Комисията и групата на ЕИБ във връзка с консултантския център InvestEU;

г) споразумения за услуги между групата на ЕИБ и националните насърчителни банки и институции във връзка с изграждането на капацитет и други услуги, предвидени в параграф 1, алинея първа, буква в).

4. Без да се засягат разпоредбите на член 18, параграф 3 и член 25, параграф 4 от настоящия регламент, разходите, направени от групата на ЕИБ при изпълнението на задачите, посочени в параграф 1, алинея първа, букви б) и в) от настоящия член, отговарят на условията на споразумението, посочено в параграф 3, буква б) от настоящия член, и могат да бъдат покрити от възстановените суми или приходите, които могат да бъдат отнесени към гаранцията от ЕС, или от провизирането, в съответствие с член 211, параграфи 4 и 5 от Финансовия регламент, или могат да бъдат за сметка на финансовия пакет, посочен в член 4, параграф 3 от настоящия регламент, при представяне на обосновка за тези разходи от групата на ЕИБ и в рамките на общ таван от 7 000 000 EUR.

5. Разходите, направени от групата на ЕИБ за изпълнението на оперативните задачи по параграф 1, алинея първа, буква г), подточка ii) се покриват изцяло и се заплащат от сумата по параграф 1, алинея първа, буква г), подточка i) при представяне на обосновка за тези разходи от групата на ЕИБ и в рамките на общ таван от 10 000 000 EUR.

Член 12

Конфликт на интереси

1. В рамките на партньорството по член 11 групата на ЕИБ предприема всички необходими и предпазни мерки за избягване на конфликтите на интереси с други партньори по изпълнението, включително чрез сформирани на специален и независим екип за задачите по член 11, параграф 1, алинея първа, буква б), подточки iii)–vi). Този екип спазва строги правила за поверителност, които продължават да се прилагат за членовете на екипа и след като те напуснат екипа.

2. Групата на ЕИБ и другите партньори по изпълнението уведомяват незабавно Комисията за всяка ситуация, която представлява конфликт на интереси или има вероятност да доведе до конфликт на интереси. При наличие на съмнение Комисията преценява дали съществува конфликт на интереси и уведомява групата на ЕИБ за своето заключение. При наличие на конфликт на интереси групата на ЕИБ предприема подходящи мерки. Групата на ЕИБ уведомява управителния съвет за тези мерки и за резултатите от тях.

3. Групата на ЕИБ взема необходимите предпазни мерки, за да избегне ситуации, в които може да възникне конфликт на интереси при функционирането на консултантския център InvestEU, по-специално във връзка с оперативните му задачи в рамките на ролята му по подпомагане на Комисията, както е посочено в член 11, параграф 1, алинея първа, буква г), подточка ii). При наличие на конфликт на интереси групата на ЕИБ предприема подходящи мерки.

ГЛАВА IV

Гаранция от ЕС

Член 13

Гаранция от ЕС

1. Гаранцията от ЕС се предоставя на партньорите по изпълнението като неотменима и безусловна гаранция при поискване в съответствие с член 219, параграф 1 от Финансовия регламент. Тя се изпълнява под режим непряко управление в съответствие с дял X на посочения регламент.

2. Възнаграждението за гаранцията от ЕС е свързано с характеристиките и рисковия профил на финансовите продукти, като се отчитат естеството на свързаните с тях операции по финансиране и инвестиране и изпълнението на целите на политиката, към които са насочени финансовите продукти.

Когато това е надлежно обосновано от естеството на целите на политиката, към които е насочен финансовият продукт, и от необходимостта финансовите продукти да бъдат достъпни от финансова гледна точка за целевите крайни получатели, разходите по финансирането, предоставено на крайния получател, могат да бъдат намалени или условията на това финансиране могат да бъдат подобрени чрез намаляване на възнаграждението за гаранцията от ЕС или, когато е необходимо, чрез покриване на оставащите административни разходи на партньора по изпълнението чрез бюджета на Съюза, и по-специално:

- а) когато неблагоприятни условия на финансовите пазари ще попречат на осъществяването на операция по финансиране или инвестиране при пазарно ценообразуване; или
- б) когато е необходимо да се катализират операции по финансиране и инвестиране в сектори или области, в които се наблюдава значителна неефективност на пазара или неоптимална инвестиционна ситуация, или да се улесни създаването на инвестиционни платформи.

Намаляването на възнаграждението за гаранцията от ЕС или покриването на оставащите административни разходи на партньора по изпълнението, посочени във втора алинея, могат да бъдат извършени доколкото, доколкото не оказват значително въздействие върху провизирането на гаранцията от ЕС.

Намаляването на възнаграждението за гаранцията от ЕС е изцяло в полза на крайните получатели.

3. Условието, определено в член 219, параграф 4 от Финансовия регламент, се прилага за всеки партньор по изпълнението на база портфейл.

4. 75% от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „ЕС“, посочена в член 4, параграф 1, първа алинея, възлизащи на 19 614 232 554 EUR, се предоставят на групата на ЕИБ. Групата на ЕИБ предоставя съвкупен финансов принос в размер на 4 903 558 139 EUR. Тази вноска се предоставя по начин и във вид, които улесняват изпълнението на фонда InvestEU и постигането на целите, определени в член 15, параграф 2.

5. Останалите 25% от гаранцията от ЕС в рамките на раздел „ЕС“ се предоставят на други партньори по изпълнението, които също предоставят финансов принос в размер, който следва да бъде определен в гаранционните споразумения.

6. Полагат се максимални усилия, за да се гарантира, че в края на инвестиционния период е обхванат широк кръг от сектори и региони и че е избегната прекомерната концентрация на секторен или географски принцип. Тези усилия включват стимули за по-малките или по-опростени национални насърчителни банки и институции, които имат сравнително предимство поради своето местно присъствие, знания и инвестиционни компетенции. Комисията разработва съгласуван подход, за да подкрепи тези усилия.

7. Подкрепата по линия на гаранцията от ЕС, посочена в член 4, параграф 2, първа алинея от настоящия регламент, се предоставя при условията, определени в член 3, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2020/2094. В останалите случаи подкрепата по линия на гаранцията от ЕС може да се предоставя за операции по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент, за инвестиционен период, който приключва на 31 декември 2027 г.

Договорите между партньора по изпълнението и крайния получател, финансовия посредник или друг субект по член 16, параграф 1, буква а) по линия на гаранцията от ЕС, посочена в член 4, параграф 2, първа алинея, се подписват най-късно една година след одобряването на съответната операция по финансиране или инвестиране от партньора по изпълнението. В останалите случаи договорите между партньора по изпълнението и крайния получател, финансовия посредник или друг субект по член 16, параграф 1, буква а) се подписват до 31 декември 2028 г.

Член 14

Допустими операции по финансиране и инвестиране

1. По линия на фонда InvestEU се предоставя подкрепа единствено за операции по финансиране и инвестиране, които:
 - а) отговарят на условията, определени в член 209, параграф 2, букви а)–д) от Финансовия регламент, по-специално във връзка с неефективността на пазара, неоптималните инвестиционни ситуации и допълняемостта, както е определено в член 209, параграф 2, букви а) и б) от Финансовия регламент и в приложение V към настоящия регламент, и когато е целесъобразно, увеличават максимално частните инвестиции в съответствие с член 209, параграф 2, буква г) от Финансовия регламент;

- б) допринасят за постигането на целите на политиката на Съюза и попадат в обхвата на областите, които са допустими за операции по финансиране и инвестиране в рамките на подходящия компонент на политиката в съответствие с приложение II към настоящия регламент;
 - в) не предоставят финансова подкрепа за изключените дейности, определени в раздел Б от приложение V към настоящия регламент; и
 - г) са съгласувани с инвестиционните насоки.
2. В допълнение към проектите на територията на Съюза или в отвъдморска страна или територия, свързани с държава членка, както е посочено в приложение II към ДФЕС, фондът InvestEU може да подкрепя следните проекти и операции чрез операции по финансиране и инвестиране:
- а) проекти с участието на субекти, които се намират или са установени в една или повече държави членки, които обхващат една или повече трети държави, включително присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидати, държави, попадащи в обхвата на европейската политика за съседство, ЕИП или ЕАСТ, отвъдморска страна или територия, както е посочено в приложение II към ДФЕС, или асоциирана трета държава, независимо от това дали в тези трети държави или отвъдморски страни или територии има партньор;
 - б) операции по финансиране и инвестиране в трети държави, посочени в член 5, които са допринесли за конкретен финансов продукт.
3. Фондът InvestEU може да подпомага операции по финансиране и инвестиране, предоставящи финансиране на крайни получатели, които са правни субекти, установени в някоя от следните държави или територии:
- а) държава членка или отвъдморска страна или територия, свързани с държава членка, както е посочено в приложение II към ДФЕС;
 - б) трета държава, асоциирана към програмата InvestEU в съответствие с член 5;
 - в) трета държава по параграф 2, буква а), когато е приложимо;
 - г) други трети държави, когато това е необходимо за финансирането на проект в държава или територия по буква а), б) или в).

Член 15

Избор на партньори по изпълнението, различни от групата на ЕИБ

1. Комисията избира партньори по изпълнението, различни от групата на ЕИБ, в съответствие с член 154 от Финансовия регламент.

Партньорите по изпълнението могат да образуват група. Партньор по изпълнението може да бъде член на една или повече групи.

За раздел „ЕС“ е необходимо допустимите контрагенти да са изразили своя интерес по отношение на частта от гаранцията от ЕС, посочена в член 13, параграф 5.

За раздел „Държави членки“ съответната държава членка може да предложи за партньори по изпълнението един или повече контрагенти измежду контрагентите, които са изразили интерес. Съответната държава членка може също да предложи групата на ЕИБ като партньор по изпълнението и може, за своя сметка, да сключи договор с групата на ЕИБ, за да предоставя услугите, изброени в член 11.

Ако съответната държава членка не предложи партньор по изпълнението, Комисията действа в съответствие с трета алинея от настоящия параграф и избира за партньори по изпълнението допустимите контрагенти, които са в състояние да покрият операциите по финансиране и инвестиране в съответните географски райони.

2. При избора на партньори по изпълнението Комисията гарантира, че портфейлът от финансови продукти по фонда InvestEU отговаря на следните цели:

- а) увеличава максимално покриването на целите, определени в член 3;
- б) увеличава максимално въздействието на гаранцията от ЕС посредством собствените ресурси, за които е поел задължение партньорът по изпълнението;
- в) увеличава максимално, когато е целесъобразно, частните инвестиции;

- г) насърчава иновативните решения в областта на финансите и риска с цел преодоляване на проявите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации;
 - д) постига географска диверсификация чрез постепенно разпределяне на гаранцията от ЕС и позволява финансирането на по-малки проекти;
 - е) осигурява достатъчна диверсификация на риска.
3. При избора на партньорите по изпълнението Комисията взема предвид също така:
- а) евентуалните разходи и възнаграждения за бюджета на Съюза;
 - б) капацитета на партньора по изпълнението за стриктно спазване на изискванията по член 155, параграфи 2 и 3 от Финансовия регламент, свързани с избягването на данъци, данъчните измами, отклонението от данъчно облагане, изпирането на пари, финансирането на тероризма и юрисдикциите, които не оказват съдействие.
4. Национални насърчителни банки и институции могат да бъдат избирани за партньори по изпълнението, при условие че изпълняват изискванията, предвидени в настоящия член.

Член 16

Допустими видове финансиране

1. Гаранцията от ЕС може да се използва с цел покриване на риска за следните видове финансиране, предоставяно от партньорите по изпълнението:
- а) заеми, гаранции, насрещни гаранции, инструменти на капиталовия пазар, всякакви други форми на финансиране или кредитно подобрение, включително подчинен дълг, или капиталови или квазикапиталови инвестиции, предоставяни пряко или косвено чрез финансови посредници, фондове, инвестиционни платформи или други средства, които следва да бъдат насочени към крайните получатели;
 - б) финансиране или гаранции от партньор по изпълнението, предоставени на друга финансова институция, което ѝ позволява да извършва финансиране по буква а).

За да бъде обхванато от гаранцията от ЕС, финансирането, посочено в букви а) и б) от първа алинея от настоящия параграф, се предоставя, придобива или емитира в полза на операциите по финансиране и инвестиране, посочени в член 14, параграф 1, когато финансирането от партньора по изпълнението е било предоставено в съответствие със споразумение за финансиране или трансакция, подписани или сключени от партньора по изпълнението след подписването на гаранционното споразумение и чийто срок не е изтекъл или които не са прекратени.

2. Операциите по финансиране и инвестиране, извършвани чрез фондове или други междинни структури, се подкрепят от гаранцията от ЕС в съответствие с разпоредби, които се определят в инвестиционните насоки, дори ако тези структури влагат малка част от своите инвестиции извън Съюза и в трети държави по член 14, параграф 2 или влагат малка част от своите инвестиции в активи, различни от тези, които са допустими съгласно настоящия регламент.

Член 17

Гаранционни споразумения

1. Комисията сключва гаранционно споразумение с всеки партньор по изпълнението във връзка с предоставянето на гаранцията от ЕС до размер, който се определя от Комисията.

В случай че партньорите по изпълнението формират група, се сключва едно гаранционно споразумение между Комисията и всеки партньор по изпълнението в рамките на групата или с един партньор по изпълнението от името на групата.

2. Гаранционното споразумение съдържа:
- а) размера и условията за финансовия принос, който трябва да бъде предоставен от партньора по изпълнението;
 - б) условията на финансирането или гаранциите, които трябва да бъдат предоставени от партньора по изпълнението на друг правен субект, участващ в изпълнението, когато случаят е такъв;

- в) подробни правила за предоставянето на гаранцията от ЕС в съответствие с член 19, включително относно покритието на портфейли от специфични видове инструменти и съответните събития, които пораждаят евентуални искания за плащане по гаранцията от ЕС;
- г) възнаграждението за поемане на риск, което се разпределя пропорционално на съответния дял на Съюза и на партньора по изпълнението от поемането на риска или както е намалено в надлежно обосновани случаи съгласно член 13, параграф 2;
- д) условията за плащане;
- е) ангажимента на партньора по изпълнението да приема решенията на Комисията и на инвестиционния комитет относно използването на гаранцията от ЕС в полза на предложена операция по финансиране или инвестиране, без да се засяга вземането на решение от страна на партньора по изпълнението относно предложената операция по финансиране или инвестиране без гаранцията от ЕС;
- ж) разпоредбите и процедурите във връзка със събирането на вземанията, което ще бъде възложено на партньора по изпълнението;
- з) финансовото и оперативното докладване и мониторинга на операциите по финансиране и инвестиране по линия на гаранцията от ЕС;
- и) ключовите показатели за изпълнението, по-специално по отношение на използването на гаранцията от ЕС, изпълнението на целите и критериите, определени в членове 3, 8 и 14, и мобилизирането на частен капитал;
- й) ако е приложимо, разпоредби и процедури, свързани с операциите за смесено финансиране;
- к) други приложими разпоредби в съответствие с изискванията на член 155, параграф 2 и дял X от Финансовия регламент;
- л) наличието на подходящи механизми за разсейване на възможните опасения на частните инвеститори.

3. В гаранционното споразумение се предвижда също, че възнаграждението, дължимо на Съюза от операциите по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент, се предоставя след приспадане на плащанията, дължими по искания за плащане по гаранцията от ЕС.

4. Освен това в гаранционното споразумение се предвижда, че всяка сума, дължима на партньора по изпълнението във връзка с гаранцията от ЕС, се приспада от общата сума на възнаграждението, приходите и възстановените суми, дължими от партньора по изпълнението на Съюза от операциите по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент. Ако тази сума не е достатъчна, за да покрие сумата, дължима на партньора по изпълнението в съответствие с член 18, параграф 3, неизплатената сума се взема от провизирането на гаранцията от ЕС.

5. Когато гаранционното споразумение се сключва в рамките на раздел „Държави членки“, в него може да се предвиди участието на представители от съответната държава членка или региони в мониторинга на изпълнението на това гаранционно споразумение.

Член 18

Изисквания за използването на гаранцията от ЕС

1. Предоставянето на гаранцията от ЕС е обвързано с влизането в сила на гаранционното споразумение със съответния партньор по изпълнението.

2. Операциите по финансиране и инвестиране се покриват от гаранцията от ЕС само ако отговарят на критериите, определени в настоящия регламент и в съответните инвестиционни насоки, и ако инвестиционният комитет е заключил, че тези операции отговарят на изискванията за ползване на гаранцията от ЕС. Партньорите по изпълнението продължават да носят отговорност за гарантирането на това, че операциите по финансиране и инвестиране спазват настоящия регламент и съответните инвестиционни насоки.

3. Комисията не дължи на партньора по изпълнението никакви административни разходи или такси, свързани с изпълнението на операциите по финансиране и инвестиране в рамките на гаранцията от ЕС, освен ако естеството на целите на политиката, към които е насочен финансовият продукт, който ще се въвежда, и финансовата достъпност за целевите крайни получатели или видът на предоставеното финансиране позволяват на партньора по изпълнението да оправдае надлежно пред Комисията необходимостта от изключение. Покриването на тези разходи от бюджета на Съюза се ограничава до сумата, която е строго необходима за изпълнението на съответните операции по финансиране и инвестиране, и се предоставя само до степеня, в която разходите не се покриват от приходите, получени от партньорите по изпълнението от съответните операции по финансиране и инвестиране. Договореностите във връзка с таксите се определят в гаранционното споразумение и са в съответствие с член 17, параграф 4 от настоящия регламент и член 209, параграф 2, буква ж) от Финансовия регламент.

4. Освен това партньорът по изпълнението може да използва гаранцията от ЕС за покриване на съответния дял от разходите по събирането в съответствие с член 17, параграф 4, освен ако тези разходи са приспаднати от постъпленията от събирането.

Член 19

Покритие и условия на гаранцията от ЕС

1. Възнаграждението за поемане на риск се разпределя между Съюза и партньор по изпълнението пропорционално на съответния им дял в поемането на риска във връзка с портфейл от операции по финансиране и инвестиране, или, когато е приложимо, във връзка с отделни операции по финансиране и инвестиране. Възнаграждението за гаранцията от ЕС може да бъде намалено в надлежно обосновани случаи, посочени в член 13, параграф 2.

Партньорът по изпълнението има на свой собствен риск подходяща експозиция към операциите по финансиране и инвестиране, подкрепяни от гаранцията от ЕС, освен когато по изключение естеството на целите на политиката, към които е насочен финансовият продукт, който ще се въвежда, не позволява на партньора по изпълнението да участва в разумна степен със свой собствен капацитет за поемане на риск към гаранцията от ЕС.

2. Гаранцията от ЕС покрива:

а) за дълговите продукти, посочени в член 16, параграф 1, буква а):

- i) главницата и всички лихви и суми, които са дължими на партньора по изпълнението, но не са получени от него в съответствие с условията на операциите по финансиране преди настъпването на неизпълнението;
- ii) загубите от реструктуриране;
- iii) загубите, произтичащи от колебанията на валути, различни от еврото, на пазарите, на които възможностите за дългосрочно хеджиране са ограничени;

б) за капиталовите или квазикапиталовите инвестиции, посочени в член 16, параграф 1, буква а): инвестираните суми и свързаните с тях разходи за финансиране и загубите, произтичащи от колебанията на валути, различни от еврото;

в) за финансирането или гаранциите, предоставени от партньор по изпълнението на друга финансова институция, в съответствие с член 16, параграф 1, буква б): усвоените суми и свързаните с тях разходи за финансиране.

За целите на първа алинея, буква а), подточка i) по отношение на подчинения дълг отлагането, намаляването или изискването излизане се считат за случаи на неизпълнение.

3. Когато Съюзът извършва плащане към партньора по изпълнението вследствие на искане за плащане по гаранцията от ЕС, Съюзът встъпва в съответните права на партньора по изпълнението във връзка с която и да е от неговите операции по финансиране или инвестиране, покрити от гаранцията от ЕС, доколкото тези права продължават да съществуват.

Партньорът по изпълнението предприема от името на Съюза действия за събиране на вземанията във връзка със суброгираните суми и възстановява на Съюза събраните суми.

ГЛАВА V

Управление

Член 20

Консултативен съвет

1. Комисията и управителният съвет, създаден съгласно член 21, се консултират с консултативен съвет (наричан по-нататък „консултативният съвет“).
2. Консултативният съвет се стреми да осигури балансирано представителство на половете и включва:
 - а) по един представител на всеки партньор по изпълнението;
 - б) по един представител на всяка държава членка;
 - в) един експерт, назначен от Европейския икономически и социален комитет;
 - г) един експерт, назначен от Комитета на регионите.
3. Заседанията на консултативния съвет се председателстват от представител на Комисията. Представителят на групата на ЕИБ е заместник-председател.

Консултативният съвет заседава редовно — поне два пъти годишно — по искане на председателя.

4. Консултативният съвет:
 - а) съветва Комисията и управителния съвет относно разработването на финансовите продукти, които ще бъдат въведени съгласно настоящия регламент;
 - б) съветва Комисията и управителния съвет относно тенденциите на пазара, пазарните условия, проявите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации;
 - в) обменя становища относно тенденциите на пазара и споделя най-добри практики.
5. Комисията посочва първите членове на консултативния съвет, които представляват партньорите по изпълнението, различни от групата на ЕИБ, след консултация с потенциалните партньори по изпълнението. Техният мандат е ограничен до една година.
6. Организират се също така срещи на представители на държавите членки в отделен състав поне два пъти годишно и под председателството на Комисията.
7. В рамките на консултативния съвет и на срещите на представителите на държавите членки по параграф 6 могат да се формулират препоръки до управителния съвет във връзка с изпълнението и функционирането на програмата InvestEU.
8. Подробните протоколи от заседанията на консултативния съвет се оповестяват публично във възможно най-кратък срок след одобряването им от консултативния съвет.

Комисията определя оперативните правила и процедури за консултативния съвет и управлява секретариата на консултативния съвет. Всички съответни документи и информация се предоставят на консултативния съвет, за да може той да изпълнява своите задачи.

9. Националните насърчителни банки и институции, представени в консултативния съвет, избират помежду си представителите на партньорите по изпълнението, различни от групата на ЕИБ, в управителния съвет, създаден съгласно член 21. Националните насърчителни банки и институции се стремят към балансирано представителство в управителния съвет от гледна точка на размера и географското местоположение. Избраните представители представляват договорената обща позиция на всички партньори по изпълнението, различни от групата на ЕИБ.

Член 21

Управителен съвет

1. Създава се управителен съвет за програмата InvestEU (наричан по-нататък „управителният съвет“). Той се състои от четирима представители на Комисията, трима представители на групата на ЕИБ, двама представители на партньорите по изпълнението, различни от групата на ЕИБ, и един експерт, назначен от Европейския парламент като член без право на глас. Експертът, назначен от Европейския парламент като член без право на глас, не търси, нито приема инструкции от институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, както и от което и да е правителство на държава членка или от друг публичен или частен орган, и действа напълно независимо. Този експерт изпълнява своите задължения безпристрастно и в интерес на програмата InvestEU.

Членовете на управителния съвет се назначават за срок от четири години с възможност за еднократно подновяване, с изключение на представителите на партньорите по изпълнението, различни от групата на ЕИБ, които се назначават за срок от две години.

2. Управителният съвет избира председател измежду представителите на Комисията за срок от четири години с възможност за еднократно подновяване. Председателят докладва два пъти годишно на представителите на държавите членки в консултативния съвет относно изпълнението и функционирането на програмата InvestEU.

Подробните протоколи от заседанията на управителния съвет се публикуват веднага след като бъдат одобрени от управителния съвет.

3. Управителният съвет:

- a) дава стратегически и оперативни насоки за партньорите по изпълнението, включително насоки относно разработването на финансови продукти и относно други оперативни политики и процедури, необходими за функционирането на фонда InvestEU;
- б) приема методическата рамка за риска, изготвена от Комисията в сътрудничество с групата на ЕИБ и другите партньори по изпълнението;
- в) следи изпълнението на програмата InvestEU;
- г) отговаря на допитвания, отразявайки становищата на всички свои членове, относно списъка с предварително одобрени кандидати за инвестиционния комитет, преди те да бъдат избрани в съответствие с член 24, параграф 2;
- д) приема правилника за дейността на секретариата на инвестиционния комитет по член 24, параграф 4;
- е) приема правилата, приложими за операциите с инвестиционни платформи.

4. Управителният съвет възприема подход на консенсус в своите разисквания, като съответно отчита в максимална степен позициите на всички членове. Ако членовете не могат да сближат своите позиции, управителният съвет взема своите решения с квалифицирано мнозинство от имащите право на глас членове, което се състои от най-малко седем гласа.

Член 22

Набор от показатели

1. Изготвя се набор от показатели, за да се гарантира, че инвестиционният комитет е в състояние да извършва независима, прозрачна и хармонизирана оценка на исканията за използване на гаранцията от ЕС за операции по финансиране и инвестиране, предложени от партньорите по изпълнението.

2. Партньорите по изпълнението попълват таблицата с набора от показатели за своите предложения за операции по финансиране и инвестиране.

3. Наборът от показатели включва следните елементи:

- a) описание на предлаганата операция по финансиране или инвестиране;
- б) начинът, по който предлаганата операция по финансиране или инвестиране допринася за постигането на целите на политиката на ЕС;
- в) описание на допълняемостта;
- г) описание на неефективността на пазара или неоптималната инвестиционна ситуация;

- д) финансовия и техническия принос на партньора по изпълнението;
- е) въздействието на инвестицията;
- ж) финансовия профил на операцията по финансиране или инвестиране;
- з) допълнителни показатели.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 34 с цел допълване на настоящия регламент чрез въвеждане на допълнителни елементи на набора от показатели, включително подробни правила за него, които да бъдат използвани от партньорите по изпълнението.

Член 23

Проверка на съответствието

1. Комисията прави проверка, за да се увери, че операциите по финансиране и инвестиране, предлагани от партньорите по изпълнението, различни от ЕИБ, са в съответствие с правото и политиките на Съюза.
2. Операциите на ЕИБ по финансиране и инвестиране, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, не се покриват от гаранцията от ЕС, ако Комисията изрази отрицателно становище в рамките на процедурата, предвидена в член 19 от Устава на ЕИБ.

Член 24

Инвестиционен комитет

1. Създава се напълно независим инвестиционен комитет за фонда InvestEU (наричан по-нататък „инвестиционният комитет“). Инвестиционният комитет:
 - а) разглежда предложенията за операции по финансиране и инвестиране, представени от партньори по изпълнението за покритие по линия на гаранцията от ЕС, които са минали проверката на съответствието по член 23, параграф 1 от настоящия регламент или за които е дадено положително становище в рамките на процедурата, предвидена в член 19 от Устава на ЕИБ;
 - б) проверява съответствието на предложенията, посочени в точка а), с настоящия регламент и със съответните инвестиционни насоки; и
 - в) проверява дали операциите по финансиране и инвестиране, които ще се ползват от подкрепата по линия на гаранцията от ЕС, отговарят на всички съответни изисквания.

Когато извършва задачите, посочени в първа алинея от настоящия параграф, инвестиционният комитет отделя специално внимание на изискването за допълняемост, посочено в член 209, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент и в приложение V към настоящия регламент, и на изискването за привличане на частни инвестиции, посочено в член 209, параграф 2, буква г) от Финансовия регламент.

2. Инвестиционният комитет заседава в четири различни състава, съответстващи на четирите компонента на политиката по член 8, параграф 1.

Всеки състав на инвестиционния комитет се състои от шестима външни експерти, получаващи възнаграждение. Експертите се избират и се назначават от Комисията по препоръка на управителния съвет. Експертите се назначават за срок от максимум четири години с възможност за еднократно подновяване. Те получават възнаграждение от Съюза. По препоръка на управителния съвет Комисията може да реши да поднови мандата на действащ член на инвестиционния комитет, без да следва процедурата, предвидена в настоящия параграф.

Експертите притежават солиден подходящ пазарен опит в областта на структурирането и финансирането на проекти или финансирането на МСП или други предприятия.

Съставът на инвестиционния комитет гарантира, че комитетът познава задълбочено секторите, обхванати от компонентите на политиката, посочени в член 8, параграф 1, и географските пазари в Съюза, и гарантира, че представителството на половете в инвестиционния комитет като цяло е балансирано.

Четири членове на инвестиционния комитет са постоянни членове на всеки от четирите състава на инвестиционния комитет. Поне един от постоянните членове има експертен опит в областта на устойчивите инвестиции. Освен това всеки от четирите състава разполага с двама експерти, които имат опит в областта на инвестициите в сектори, обхванати от съответния компонент на политиката. Управителният съвет назначава членовете на инвестиционния комитет в съответния състав или състави. Инвестиционният комитет избира председател измежду своите постоянни членове.

3. Когато участват в дейностите на инвестиционния комитет, неговите членове изпълняват задълженията си безпристрастно и единствено в интерес на фонда InvestEU. Те не търсят, нито приемат инструкции от партньорите по изпълнението, институциите на Съюза, държавите членки или друг публичен или частен орган.

Автобиографиите и декларациите за интереси на всеки член на инвестиционния комитет се оповестяват публично и се поддържат актуализирани. Всеки член на инвестиционния комитет съобщава незабавно на Комисията и на управителния съвет цялата информация, необходима за потвърждаване на липсата на конфликт на интереси, на текущ принцип.

Управителният съвет може да препоръча на Комисията да освободи даден член от неговите функции, ако този член не отговаря на изискванията, определени в настоящия параграф, или поради други надлежно обосновани причини.

4. Когато действа в съответствие с настоящия член, инвестиционният комитет се подпомага от секретариат. Секретариатът е независим и отговаря пред председателя на инвестиционния комитет. Административното седалище на секретариата е в Комисията. Правилникът за дейността на секретариата гарантира поверителността на обмена на информация и документи между партньорите по изпълнението и съответните управителни органи. Групата на ЕИБ може да представя своите предложения за операции по финансиране и инвестиране директно на инвестиционния комитет, като уведомява секретариата за тях.

Документацията, която следва да бъде предоставяна от партньорите по изпълнението, включва стандартизиран формуляр за внасяне на искане, набора от показатели по член 22 и всеки друг документ, който инвестиционният комитет счита за подходящ, по-специално описание на естеството на неефективността на пазара или неоптималната инвестиционна ситуация и по какъв начин операцията по финансиране или инвестиране ще спомогне за тяхното смекчаване, както и надеждна оценка на операцията, която доказва допълняемостта на операцията по финансиране или инвестиране. Секретариатът проверява дали документацията, предоставена от партньорите по изпълнението, различни от групата на ЕИБ, е пълна. Инвестиционният комитет може да иска разяснения от съответния партньор по изпълнението във връзка с предложение за операция по инвестиране или финансиране, включително като изиска представител на съответния партньор по изпълнението да присъства пряко на обсъждането на горепосочената операция. Оценка на проектите, извършени от партньор по изпълнението, не обвързват инвестиционния комитет за целите на предоставянето на покритие от гаранцията от ЕС за дадена операция по финансиране или инвестиране.

Инвестиционният комитет използва набора от показатели по член 22 при оценяването и проверката на предложените операции по финансиране и инвестиране.

5. Заклученията на инвестиционния комитет се приемат с обикновено мнозинство от всички членове, при условие че това обикновено мнозинство включва поне един от непостоянните членове на състава, свързан с компонента на политиката, в рамките на който е направено предложението. В случай на равен брой гласове председателят на инвестиционния комитет има решаващ глас.

Заклученията на инвестиционния комитет за одобрение на покритието от гаранцията от ЕС за операция по финансиране или инвестиране се оповестяват публично и включват обосновката за одобрението и информация за операцията, и по-специално описание на операцията, името на организаторите на проекти или на финансовите посредници и целите на операцията. В заключенията се посочва също така общата оценка, направена въз основа на набора от показатели.

Съответният набор от показатели се оповестява публично след подписването на операцията по финансиране или инвестиране или на подпроекта, ако е приложимо.

Информацията, която следва да бъде оповестена публично съгласно втора и трета алинея, не съдържа чувствителна търговска информация, нито лични данни, които не могат да се оповестяват съгласно правилата на Съюза за защита на данните. Частите от заключенията на инвестиционния комитет, които представляват чувствителна търговска информация, при поискване се изпращат от Комисията на Европейския парламент и на Съвета при спазване на строги изисквания за поверителност.

Два пъти годишно инвестиционният комитет представя на Европейския парламент и на Съвета списък с всички заключения на инвестиционния комитет от предходните шест месеца, както и публикуваните набори от показатели, свързани с тях. Представената информация включва всички решения за отказ на използването на гаранцията от ЕС. Тези решения подлежат на строги изисквания за поверителност.

Секретариатът на инвестиционния комитет предоставя своевременно заключенията на инвестиционния комитет на съответния партньор по изпълнението.

Секретариатът на инвестиционния комитет записва цялата информация, свързана с предложения за операции по финансиране и инвестиране, предоставена на инвестиционния комитет, и заключенията на инвестиционния комитет по тези предложения в централен регистър.

6. Ако инвестиционният комитет бъде приканен да одобри използването на гаранцията от ЕС за операция по финансиране или инвестиране, представляваща инструмент, програма или структура, която има подпроекти, това одобрение включва тези подпроекти, освен ако инвестиционният комитет реши да си запази правото да ги одобри отделно. Инвестиционният комитет няма право да одобрява отделно подпроекти на стойност под 3 000 000 EUR.

7. Ако счете за необходимо, инвестиционният комитет може да повдига пред Комисията всякакъв оперативен въпрос, свързан с прилагането или тълкуването на инвестиционните насоки.

ГЛАВА VI

Консултантски център InvestEU

Член 25

Консултантски център InvestEU

1. Комисията създава консултантския център InvestEU. Консултантският център InvestEU осигурява консултантска подкрепа за набелязването, подготвянето, разработването, структурирането, възлагането и изпълнението на инвестиционни проекти и за увеличаване на капацитета на организаторите на проекти и финансовите посредници за извършване на операции по финансиране и инвестиране. Тази подкрепа може да обхваща всеки етап от жизнения цикъл на проект или финансиране на получаващ подкрепа субект.

Комисията сключва консултантски споразумения с групата на ЕИБ и с други потенциални консултативни партньори и им възлага да предоставят консултантската подкрепа, посочена в първа алинея от настоящия параграф, и услугите, посочени в параграф 2. Комисията може също да провежда консултативни инициативи, включително чрез сключване на договори с външни доставчици на услуги. Комисията създава централна входна точка за консултантския център InvestEU и разпределя исканията за консултантска подкрепа, които трябва да бъдат разгледани в рамките на подходящата консултативна инициатива. Комисията, групата на ЕИБ и другите консултативни партньори работят в тясно сътрудничество помежду си с цел осигуряване на ефикасност, полезни взаимодействия и ефективно географско покритие на подкрепата в рамките на целия Съюз, като надлежно вземат предвид съществуващите структури и дейност.

Консултативните инициативи са на разположение като елемент в рамките на всеки компонент на политиката, посочен в член 8, параграф 1, и обхващат сектори, които попадат в приложното поле на този компонент. Освен това се осигуряват консултативни инициативи в рамките на междусекторен компонент.

2. По-специално консултантският център InvestEU:

- a) осигурява централна входна точка, която се управлява и -поддържа от Комисията, за предоставяне на помощ, в рамките на консултантския център InvestEU, за разработването на проекти, предназначена за публичните органи и организаторите на проекти;
- b) разпространява сред публичните органи и организаторите на проекти цялата налична допълнителна информация за инвестиционните насоки, включително информацията за тяхното прилагане или тълкуване, предоставена от Комисията;

- в) когато е целесъобразно, подпомага организаторите на проекти при разработването на техните проекти, за да изпълняват проектите целите, посочени в членове 3 и 8, и критериите за допустимост, посочени в член 14, и улеснява разработването, наред с другото, на важни проекти от общоевропейски интерес и на механизми за групиране на малки проекти, включително чрез инвестиционни платформи, посочени в буква е) от настоящия параграф, при условие че тази помощ не предопределя заключенията на инвестиционния комитет във връзка с покритието на гаранцията от ЕС за такива проекти;
 - г) подкрепя действия и оползотворява местните познания, за да се улесни използването на подкрепата по линия на фонда InvestEU в целия Съюз, и когато е възможно, допринася активно за постигането на целта за секторна и географска диверсификация на фонда InvestEU чрез предоставяне на подкрепа на партньорите по изпълнението при създаването и разработването на потенциални операции по финансиране и инвестиране;
 - д) улеснява създаването на платформи за сътрудничество за партньорски обмен и споделяне на данни, ноу-хау и най-добри практики в подкрепа на планираните проекти и секторното развитие;
 - е) предоставя проактивна консултантска подкрепа във връзка със създаването на инвестиционни платформи, включително трансгранични и макрорегионални инвестиционни платформи и инвестиционни платформи, които групират по теми или по региони малки и средни по размер проекти в една или повече държави членки;
 - ж) подкрепя комбинирането с безвъзмездни средства или финансови инструменти, финансирани от бюджета на Съюза или от други източници, за да се увеличат полезните взаимодействия и взаимното допълване между инструментите на Съюза и да се постигнат максимален ефект на лоста и максимално въздействие на програмата InvestEU;
 - з) подкрепя действия за изграждане на капацитет, за да се развият организационният капацитет, уменията и процесите и да се ускори готовността на организациите за инвестиции, за да могат публичните органи и организаторите на проекти да планират инвестиционни проекти, да разработват механизми за финансиране и инвестиционни платформи и да управляват проекти, а финансовите посредници — да извършват операции по финансиране и инвестиране от полза за субектите, чийто достъп до финансиране е затруднен, включително чрез подкрепа за развиване на капацитета за оценяване на риска или специфични за съответния сектор познания;
 - и) предоставя консултантска подкрепа за стартиращи предприятия, особено когато те се стремят за защитят инвестициите си в научни изследвания и иновации посредством придобиване на права върху интелектуална собственост, например чрез патенти.
3. Консултантският център InvestEU може да се ползва от публични и частни организатори на проекти, включително МСП и стартиращи предприятия, от публични органи, от национални насърчителни банки и институции, и от финансови и нефинансови посредници.
4. Комисията сключва консултантско споразумение с всеки консултативен партньор относно изпълнението на една или повече консултативни инициативи. За услугите, посочени в параграф 2, могат да се начисляват такси от Консултантският център InvestEU за покриване на част от разходите за тяхното предоставяне, освен за услугите, предоставяни на публични организатори на проекти или на организации с нестопанска цел — в тези случаи услугите са безплатни, ако това е обосновано. По отношение на МСП таксите за услугите, посочени в параграф 2, не могат да надвишават една трета от разходите за предоставяне на тези услуги.
5. За да извършва дейностите, посочени в параграф 1, и да се улесни предоставянето на консултантска подкрепа, работата на консултантския център InvestEU се основава на експертния опит на Комисията, групата на ЕИБ и другите консултативни партньори.
6. Всяка консултативна инициатива включва механизъм за поделение на разходите между Комисията и консултативния партньор, освен когато Комисията се съгласи да покрие всички разходи по консултативната инициатива в надлежно обоснован случай, в който особеностите на консултативната инициатива го налагат и е осигурено съгласувано и справедливо третиране на съответните консултативни партньори.
7. Консултантският център InvestEU осигурява местно присъствие, когато е необходимо. Местно присъствие се осигурява по-специално в държави членки или региони, които срещат затруднения при разработването на проекти по линия на фонда InvestEU. Консултантският център InvestEU подпомага прехвърлянето на знания към регионалното и местното равнище с цел увеличаване на регионалния и местния капацитет и експертен опит, за да може да се предоставя консултантска подкрепа по параграф 1, включително подкрепа за изпълнението и приспособяването на малки проекти.

8. За да предоставя консултантската подкрепа по параграф 1 и да се улеснява предоставянето на тази консултантска подкрепа на местно равнище, консултантският център InvestEU по възможност си сътрудничи с националните насърчителни банки и институции и се възползва от техния експертен опит. Когато е целесъобразно, се сключват споразумения за сътрудничество с национални насърчителни банки и институции в рамките на консултантския център InvestEU с поне една национална насърчителна банка или институция от всяка държава членка.

9. Ако е целесъобразно, партньорите по изпълнението предлагат на организаторите на проекти, кандидатстващи за финансиране, включително по-специално за малки проекти, да поискат подкрепа от консултантския център InvestEU за своите проекти, ако е целесъобразно, за да се подобри подготовката на проектите им и да може да се обмисли възможността за евентуално групиране на проектите.

Също така, когато е уместно, партньорите по изпълнението и консултативните партньори уведомяват организаторите на проекти за възможността техните проекти да бъдат поместени на портала InvestEU, посочен в член 26.

ГЛАВА VII

Портал InvestEU

Член 26

Портал InvestEU

1. Комисията създава портала InvestEU. Порталът InvestEU представлява леснодостъпна и удобна за използване база данни за проекти, която предоставя информация от практическо значение за всеки проект.
2. Порталът InvestEU предоставя канал, чрез който организаторите на проекти правят проектите, за които търсят финансиране, видими за инвеститорите. Включването на проекти в портала InvestEU не засяга решенията относно окончателните проекти, избрани да получат подкрепа съгласно настоящия регламент или друг инструмент на Съюза, или решенията за отпускане на публично финансиране. В портала InvestEU се поместват само проекти, които са съвместими с правото и политиките на Съюза.
3. Комисията предава проектите, които са съвместими с правото и политиките на Съюза, на съответните партньори по изпълнението. Когато е целесъобразно и когато съществува консултативна инициатива, Комисията предава тези проекти и на консултантския център InvestEU.
4. Партньорите по изпълнението разглеждат проектите, които попадат в техния географски обхват и в обхвата на тяхната дейност.

ГЛАВА VIII

Отчетност, мониторинг и докладване, оценка и контрол

Член 27

Отчетност

1. По искане на Европейския парламент или на Съвета председателят на управителния съвет докладва пред институцията, отправила искането, за резултатите на фонда InvestEU, включително като участва в изслушване пред Европейския парламент.
2. Председателят на управителния съвет отговаря устно или в писмен вид на въпросите, отправени към фонда InvestEU от Европейския парламент или от Съвета, в срок до пет седмици от тяхното получаване.

Член 28

Мониторинг и докладване

1. Показателите във връзка с докладването относно напредъка на програмата InvestEU към постигане на общите и специфичните цели, определени в член 3, се съдържат в приложение III.
2. Системата за докладване във връзка с качеството на изпълнението осигурява ефикасното, ефективно и навременно събиране на данни за целите на мониторинга на изпълнението и резултатите от програмата InvestEU, и че тези данни позволяват да бъде извършван подходящ мониторинг на риска и на гаранционния портфейл. За тази цел на партньорите по изпълнението, на консултативните партньори и на другите получатели на средства от Съюза се налагат, по целесъобразност, пропорционални изисквания за докладване.
3. Комисията докладва за изпълнението на програмата InvestEU в съответствие с членове 241 и 250 от Финансовия регламент. В съответствие с член 41, параграф 5 от Финансовия регламент годишният доклад предоставя информация за степента на изпълнение на програмата по отношение на нейните цели и показатели за изпълнението. За тази цел всеки партньор по изпълнението предоставя ежегодно информацията, от която Комисията се нуждае, за да изпълнява задълженията си за докладване, включително информация за функционирането на гаранцията от ЕС.
4. На всеки шест месеца всеки партньор по изпълнението представя на Комисията доклад относно операциите по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент, в който, по целесъобразност, е направена разбивка за раздел „ЕС“ и за раздел „Държави членки“. Всеки партньор по изпълнението предоставя също информация за раздел „Държави членки“ на държавата членка, чийто раздел той изпълнява. Докладът включва оценка на съответствието с изискванията относно използването на гаранцията от ЕС, както и с ключовите показатели за изпълнението, посочени в приложение III към настоящия регламент. Докладът включва също оперативни, статистически, финансови и счетоводни данни за всяка операция по финансиране или инвестиране и прогноза за очакваните парични потоци на равнище раздел, компонент на политиката и фонда InvestEU. Веднъж годишно докладът от групата на ЕИБ и — ако е целесъобразно — от други партньори по изпълнението съдържа също информация за пречките пред инвестициите, срещнати при извършването на операции по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент. Докладите съдържат информацията, която партньорите по изпълнението трябва да предоставят съгласно член 155, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент.
5. За да се гарантира ефикасната оценка на напредъка на програмата InvestEU към постигане на нейните цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 34 за изменение на приложение III с цел преглед или допълване на показателите, когато прецени за необходимо, и за допълване на настоящия регламент с разпоредби за създаването на рамка за мониторинг и оценка.

Член 29

Оценка

1. Оценките на програмата InvestEU се извършват своевременно, за да могат да бъдат взети предвид в процеса на вземане на решения.
2. До 30 септември 2024 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за независима междинна оценка на програмата InvestEU, по-специално относно използването на гаранцията от ЕС, относно изпълнението на задълженията на групата на ЕИБ съгласно член 11, параграф 1, първа алинея, букви б) и в), относно разпределението на гаранцията от ЕС, предвидено в член 13, параграфи 4 и 5, относно изпълнението на функциите на консултантския център InvestEU, относно бюджетните средства, предвидени в член 11, параграф 1, първа алинея, буква г), подточка i), и относно член 8, параграф 8. Оценката показва по-конкретно как включването на партньорите по изпълнението и на консултативните партньори в изпълнението на програмата InvestEU е допринесло за постигането на целите на програмата InvestEU, както и на целите на политиката на ЕС, особено по отношение на добавената стойност и географския и секторния баланс на подкрепяните операции по финансиране и инвестиране. Оценката разглежда също прилагането на проверка на устойчивостта съгласно член 8, параграф 5 и акцента върху МСП, постигнат в рамките на компонента на политиката, свързан с МСП, посочен в член 8, параграф 1, буква в).

3. В края на изпълнението на програмата InvestEU, но не по-късно от 31 декември 2031 г., Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за независима окончателна оценка на програмата InvestEU, и по-специално на използването на гаранцията от ЕС.
4. Комисията представя заключенията от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите.
5. Партньорите по изпълнението и консултативните партньори допринасят към информацията, необходима за извършването на оценките по параграфи 2 и 3, и предоставят тази информация на Комисията.
6. В съответствие с член 211, параграф 1 от Финансовия регламент на всеки три години Комисията включва в годишния доклад по член 250 от Финансовия регламент преглед на адекватността на процента на провизиране, определен в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, по отношение на действителния рисков профил на операциите по финансиране и инвестиране, покрити от гаранцията от ЕС. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 34 от настоящия регламент, за да изменя настоящия регламент, като коригира процента на провизиране, определен в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, с до 15% въз основа на този преглед.

Член 30

Одити

Одитите на използването на финансирането от Съюза, извършени от лица или субекти, включително от лица или субекти, различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили да извършат одит, служат за основа на общата увереност в съответствие с член 127 от Финансовия регламент.

Член 31

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в програмата InvestEU въз основа на решение, прието съгласно международно споразумение, или въз основа на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

ГЛАВА IX

Прозрачност и видимост

Член 32

Информация, комуникация и публичност

1. Партньорите по изпълнението и консултативните партньори посочват произхода и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително на медиите и обществеността.

Прилагането на изискванията по първа алинея по отношение на проектите в секторите на киберсигурността, отбраната и космическото пространство се осъществява при спазване на всички задължения за поверителност или тайна.

2. Партньорите по изпълнението и консултативните партньори уведомяват крайните получатели, включително МСП, за съществуването на подкрепа по линия на програмата InvestEU или задължават други финансови посредници да уведомяват тези крайни получатели за тази подкрепа, като осигуряват ясна видимост на тази информация в съответното споразумение, с което се предоставя подкрепа по линия на програмата InvestEU, особено в случай на МСП, за да се повиши информираността на обществеността и да се подобри видимостта.

3. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата InvestEU, на действията, предприети по програмата InvestEU, и на получените резултати. Финансовите ресурси, разпределени на програмата InvestEU, допринасят също така за корпоративната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в член 3.

ГЛАВА X

Участие на Европейския съюз в увеличение на капитала на Европейския инвестиционен фонд

Член 33

Участие в увеличение на капитала на ЕИФ

В допълнение към дяловото си участие в ЕИФ към 3 декември 2020 г. Съюзът записва до 853 акции в ЕИФ, всяка от които с номинална стойност от 1 000 000 EUR, така че относителният му дял от капитала да остане на равнище, равностойно на това към 3 декември 2020 г. Записването на акциите и плащането на до 375 000 000 EUR от внесената част от акциите и за премиите от емисията на акциите се извършват съгласно условия, които се одобряват от общото събрание на ЕИФ и преди 31 декември 2021 г. Получената записана, но неплатена част от акциите, придобити съгласно настоящия член, не надвишава 682 400 000 EUR.

ГЛАВА XI

Преходни и заключителни разпоредби

Член 34

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия. Когато делегираните актове засягат дейности, които следва да бъдат извършени от групата на ЕИБ и други партньори по изпълнението или с участието на групата на ЕИБ и други партньори по изпълнението, Комисията провежда консултации с групата на ЕИБ и с другите потенциални партньори по изпълнението, преди да изготви тези делегирани актове.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 8, параграф 9, член 22, параграф 4, член 28, параграф 5 и член 29, параграф 6, се предоставя на Комисията до 31 декември 2028 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди същата дата. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 8, параграф 9, член 22, параграф 4, член 28, параграф 5 и член 29, параграф 6, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 8, параграф 9, член 22, параграф 4, член 28, параграф 5 и член 29, параграф 6, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 35

Преходни разпоредби

1. Чрез дерогация от член 209, параграф 3, първа и четвърта алинея от Финансовия регламент всички приходи, възстановени средства и събрани средства от финансовите инструменти, създадени с програми, посочени в приложение IV към настоящия регламент, могат да бъдат използвани за провизиране на гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент, като се взема предвид съответните разпоредби относно бюджета, посочени в регламента относно механизма за отпускане на заеми в публичния сектор за периода 2021 — 2027 г.
2. Чрез дерогация от член 213, параграф 4, буква а) от Финансовия регламент всеки излишък от провизии за гаранцията от ЕС, създадена с Регламент (ЕС) 2015/1017, може да бъде използван за провизиране на гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент, като се взема предвид съответните разпоредби относно бюджета, посочени в регламента относно механизма за отпускане на заеми за публичния сектор за периода 2021 — 2027 г.
3. Сумата от 6 074 000 000 EUR по текущи цени, посочена в член 2, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2020/2094, се използва:
 - а) за провизиране на гаранцията от ЕС съгласно настоящия регламент със сума в размер на 5 930 000 000 EUR по текущи цени в допълнение към ресурсите, посочени в член 211, параграф 4, първа алинея от Финансовия регламент;
 - б) за изпълнение на мерките, предвидени в глави VI и VII от настоящия регламент, и мерките, посочени във второ изречение на член 1, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2020/2094, при условие че се спазва член 3, параграфи 4 и 8 от посочения регламент, със сума в размер на 142 500 000 EUR по текущи цени.

Тази сума представлява външен целеви приход в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

4. Чрез дерогация от член 16, параграф 1, втора алинея от настоящия регламент операции по финансиране и инвестиране, подписани или сключени от партньори по изпълнението през периода от 1 януари 2021 г. до подписването на съответните гаранционни споразумения, може да бъдат покривани от гаранцията от ЕС, при условие че тези операции за посочени в гаранционното споразумение, минали са проверката на съответствието по член 23, параграф 1 от настоящия регламент или за тях е дадено положително становище в рамките на процедурата, предвидена в член 19 от Устава на ЕИБ, и в двата случая са одобрени от инвестиционния комитет в съответствие с член 24 от настоящия регламент.

Член 36

Изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017

В Регламент (ЕС) 2015/1017 на Съвета се вмъква следният член:

„Член 11а

Комбиниране на портфейла на ЕФСИ с други портфейли

Чрез дерогация от член 11, параграф 6 от настоящия регламент и член 10, параграф 2, втора алинея от настоящия регламент гаранцията от ЕС може да покрива загубите, посочени в член 11, параграф 6 от настоящия регламент, във връзка с целия портфейл от операции по финансиране и инвестиране, подкрепяни от финансовите продукти, посочени в член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета (*).

(*). Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).“.

*Член 37***Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 24 март 2021 година.

За Европейския парламент
Председател
D. M. SASSOLI

За Съвета
Председател
A. P. ZACARIAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

РАЗМЕР НА ГАРАНЦИЯТА ОТ ЕС ЗА ВСЯКА СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ

Ориентировъчното разпределение, посочено в член 4, параграф 2, четвърта алинея, за операциите по финансиране и инвестиране, е както следва:

- а) до 9 887 682 891 EUR за целите, посочени в член 3, параграф 2, буква а);
 - б) до 6 575 653 460 EUR за целите, посочени в член 3, параграф 2, буква б);
 - в) до 6 906 732 440 EUR за целите, посочени в член 3, параграф 2, буква в);
 - г) до 2 782 241 282 EUR за целите, посочени в член 3, параграф 2, буква г).
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОБЛАСТИ, КОИТО СА ДОПУСТИМИ ЗА ОПЕРАЦИИТЕ ПО ФИНАНСИРАНЕ И ИНВЕСТИРАНЕ

Операциите по финансиране и инвестиране може да включват стратегически инвестиции за предоставяне на подкрепа на крайните получатели, чиито дейности са от стратегическо значение за Съюза, по-специално с оглед на зеления и цифровия преход, повишената устойчивост и укрепването на стратегическите вериги за създаване на стойност. Те може да включват важни проекти от общоевропейски интерес. Операциите по финансиране и инвестиране могат да попадат в една или повече от следните области:

- 1) Развитие на енергийния сектор в съответствие с приоритетите на енергийния съюз, включително сигурността на енергийните доставки, прехода към чиста енергия и ангажиментите, поети по линия на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и на Парижкото споразумение, по-специално чрез:
 - а) разширяването на производството, доставката или използването на чиста и устойчива енергия от възобновяеми източници и други безопасни и устойчиви енергийни източници и решения с нулеви или ниски емисии;
 - б) енергийна ефективност и енергоспестяване (като се обръща специално внимание на намаляването на търсенето на енергия посредством управление на търсенето и реновирането на сгради);
 - в) развитие, усъвършенстване и модернизиране на инфраструктурата за устойчива енергия, по-специално, на технологиите за съхраняване на енергия, на електроенергийните междусистемни връзки между държавите членки и на интелигентните мрежи както на ниво пренос, така и на ниво разпределение;
 - г) разработване на новаторски системи с нулеви или ниски емисии за топлоснабдяване и комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия;
 - д) производство и доставка на устойчиви синтетични горива от възобновяеми/неутрални по отношение на въглеродните емисии източници на енергия и други безопасни и устойчиви източници на нулеви и ниски емисии, биогорива, биомаса и алтернативни горива, включително горива за всички видове транспорт, в съответствие с целите на Директива (ЕС) 2018/2001;
 - е) инфраструктура за улавяне и за съхранение на въглерод при промишлени процеси, биоенергийни инсталации и производствени мощности във връзка с енергийния преход; и
 - ж) критична инфраструктура, била тя физическа или виртуална, включително инфраструктурни елементи, установени като критични, както и земята и недвижимите имоти, които са от решаващо значение за използването на такава критична инфраструктура, и предоставянето на стоки и услуги, които са необходими за експлоатацията и поддръжката на такава инфраструктура.
- 2) Развитие на устойчиви и безопасни транспортни инфраструктури и решения за мобилност, оборудване и иновативни технологии в съответствие с приоритетите на Съюза в сектора на транспорта, както и с ангажиментите, поети в рамките на Парижкото споразумение, по-специално чрез:
 - а) проекти в подкрепа на развитието на инфраструктурата на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T), включително поддръжката и безопасността на инфраструктурата, градските възли на TEN-T, морските и вътрешните пристанища, летищата, мултимодалните терминали и свързването на тези терминали към мрежите на TEN-T, както и телематичните приложения, посочени в Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
 - б) инфраструктурни проекти в рамките на TEN-T, които създават условия за използването на поне два различни вида транспорт, и по-специално мултимодални терминали за товари и възли за превоз на пътници;
 - в) проекти за интелигентна и устойчива градска мобилност, насочени към различни видове градски транспорт с ниски емисии, включително транспорт по вътрешните водни пътища и иновативни решения за мобилност, недискриминираща достъпност, намалено замърсяване на въздуха и шум, енергийно потребление, мрежи на интелигентните градове, поддръжка и повишаващи равнищата на безопасност и намаляващи честотата на произшествията, включително за велосипедистите и пешеходците;
 - г) подкрепа за подновяването и преоборудването на мобилни активи в транспорта с цел внедряване на решения за мобилност с ниски и нулеви емисии, включително чрез използването на алтернативни горива за превозните средства от всички видове транспорт;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1).

- д) железопътна инфраструктура, други железопътни проекти, инфраструктура по вътрешните водни пътища, проекти за масов транспорт и морски пристанища и морски магистрали;
 - е) инфраструктура за алтернативни горива за всички видове транспорт, включително електрическа инфраструктура за зареждане;
 - ж) други проекти за интелигентна и устойчива мобилност, чиито цели са свързани със:
 - i) безопасността по пътищата,
 - ii) достъпността,
 - iii) намаляване на емисиите, или
 - iv) разработването и внедряването на нови транспортни технологии и услуги, например услуги във връзка със свързани и автономни видове транспорт или интегрирани системи за продажба на билети;
 - з) проекти за поддържане или модернизиране на съществуващата транспортна инфраструктура, включително автомагистралите от TEN-T, когато това е необходимо за повишаването, поддържането или подобряването на пътната безопасност, за разработване на услуги на ИТС или за гарантиране на целостта и стандартите на инфраструктурата, за разработване на безопасни места и съоръжения за паркиране, станции за зареждане с електроенергия и зареждане с алтернативни горива; и
 - и) критична инфраструктура, включително инфраструктурни елементи, установени като критични, както и земята и недвижимите имоти, които са от решаващо значение за използването на такава критична инфраструктура, и предоставянето на стоки и услуги, които са необходими за експлоатацията и поддръжката на такава инфраструктура.
- 3) Околна среда и ресурси, по-специално по отношение на:
- а) води, включително водоснабдяване с питейна вода и канализация, и ефикасност на мрежите, намаляване на течовете, инфраструктура за събирането и пречистването на отпадъчните води, брегова инфраструктура и друга свързана с водите зелена инфраструктура;
 - б) инфраструктура за управление на отпадъците;
 - в) проекти и предприятия в областта на екологичното управление на ресурсите и устойчивите технологии;
 - г) подобряването и възстановяването на екосистемите и техните услуги, включително чрез укрепване на природата и биологичното разнообразие посредством проекти за зелена и синя инфраструктура;
 - д) устойчиво развитие на градовете, на селските и на бреговите райони;
 - е) действия за борба срещу изменението на климата, за приспособяване към изменението на климата и смекчаване на последиците от него, включително намаляване на риска от природни бедствия;
 - ж) проекти и предприятия, които прилагат кръговата икономика чрез интегриране на аспекти, свързани с ефективността на ресурсите, в производството и жизнения цикъл на продукта, включително устойчиви доставки на първични и вторични суровини;
 - з) декарбонизацията на енергоемки производства и същественото намаляване на емисиите от такива производства, включително демонстрационни проекти за иновативни технологии с ниски емисии и тяхното внедряване;
 - и) декарбонизацията на веригата за производство и разпределение на енергия чрез постепенно премахване на използването на въглища и нефт; и
 - й) проекти за насърчаване на устойчивото културно наследство.
- 4) Развитието на инфраструктурата за цифрова свързаност, била тя физическа или виртуална, по-специално чрез проекти, които подпомагат внедряването на цифрови мрежи с много висок капацитет или 5G свързаност или подобряват цифровата свързаност и достъпа, особено в селските райони и периферните региони.

- 5) Научни изследвания, развойна дейност и иновации, по-специално чрез:
- а) научни изследвания и иновативни проекти, съдействащи за постигане на целите на „Хоризонт Европа“, включително инфраструктура за научни изследвания и оказване на подкрепа за академичните среди;
 - б) корпоративни проекти, включително обучение и насърчаване на създаването на клъстери и корпоративни мрежи;
 - в) демонстрационни проекти и програми, както и внедряване на свързаните с тях инфраструктури, технологии и процеси;
 - г) съвместни научноизследователски и иновационни проекти, в които вземат участие академичните среди, организации за научни изследвания и иновации и промишлеността, публично-частни партньорства и организации на гражданското общество;
 - д) трансфер на знания и технологии;
 - е) научни изследвания в областта на главните базови технологии (ГБТ) и техните промишлени приложения, включително нови и авангардни материали; и
 - ж) нови ефективни и достъпни здравни продукти, включително научни изследвания, развойна дейност, иновации и производство на фармацевтични продукти, медицински изделия, диагностика и лекарствени продукти за модерна терапия и нови антимикробни средства, както и иновативни процеси на разработване, които избягват използването на изпитвания върху животни.
- 6) Разработването, внедряването и усъвършенстването на цифрови технологии и услуги, особено на цифрови технологии и услуги, включително медии, платформи за онлайн услуги и сигурни цифрови комуникации, които допринасят за целите на програмата „Цифрова Европа“, по-специално чрез:
- а) изкуствен интелект;
 - б) квантова технология;
 - в) инфраструктури за кибернетична сигурност и защита на мрежите;
 - г) интернет на нещата;
 - д) блокова верига и други технологии на разпределения регистър;
 - е) модерни цифрови умения;
 - ж) роботика и автоматизация;
 - з) фотоника;
 - и) други модерни цифрови технологии и услуги, допринасящи за цифровизирането на промишлеността на Съюза и за интегрирането на цифровите технологии, услуги и умения в транспортния сектор на Съюза; и
 - й) съоръжения за рециклиране и производствени съоръжения за производството на информационни, комуникационни и технологични компоненти и устройства в Съюза.
- 7) Финансова подкрепа за образувания, които имат до 499 служители, със специална насоченост към МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация, по-специално чрез:
- а) предоставяне на оборотен капитал и инвестиции;
 - б) предоставяне на финансиране на риска от самото създаване до разрастването с цел заемане на водещи позиции в областта на технологиите в иновативните и устойчиви сектори, включително чрез увеличаване на капацитета им за цифровизация и иновации, както и с цел гарантиране на тяхната конкурентоспособност в световен мащаб;
 - в) предоставяне на финансиране за придобиването на предприятие от служителите или за участието им в капитала на предприятието.
- 8) Секторите на културата и творчеството, културно наследство, медии, аудиовизуалния сектор, журналистика и преса, по-специално чрез разработването на нови технологии, използването на цифрови технологии и технологично управление на правата върху интелектуалната собственост.

- 9) Туризм.
- 10) Рехабилитация на промишлени обекти (включително замърсени терени) и възстановяване на такива обекти за устойчиво използване.
- 11) Устойчиво селско стопанство, горско стопанство, рибарство, аквакултури и други елементи на устойчивата биоикономика в по-широк смисъл.
- 12) Социални инвестиции, включително тези в подкрепа на изпълнението на европейския стълб на социалните права, по-специално чрез:
- а) микрофинансиране, етично финансиране, финансиране за социални предприятия и социална икономика;
 - б) търсене и предлагане на умения;
 - в) образование, обучение и свързани с тях услуги, включително за възрастни;
 - г) социална инфраструктура, по-специално:
 - и) приобщаващо образование и обучение, включително образование и грижи в ранна детска възраст, и свързаните с тях образователна инфраструктура и заведения, алтернативни грижи за деца, студентски жилища и цифрово оборудване, които са достъпни за всички;
 - ii) достъпно социално жилищно настаняване ⁽²⁾;
 - iii) здравни и дългосрочни грижи, включително клиники, болници, първични здравни грижи, услуги по домовете и полагане на грижи в рамките на общностите;
 - д) социални иновации, включително иновативни социални решения и схеми, целящи насърчаване на социалните въздействия и резултатите в областите, посочени в точки а) —г) и е) —й);
 - е) културни дейности със социална цел;
 - ж) мерки за насърчаване на равенството между половете;
 - з) интеграцията на уязвимите хора, включително гражданите на трети държави;
 - и) иновативни решения в здравеопазването, включително електронно здравеопазване, здравни услуги и нови модели на грижи;
 - й) приобщаване и достъпност за хората с увреждания.
- 13) Развитие на отбранителната промишленост, с което да се допринесе за стратегическата автономност на Съюза, по-специално чрез подкрепа за:
- а) веригата за доставки за отбранителната промишленост на Съюза, в частност чрез финансова подкрепа за МСП и за дружествата със средна пазарна капитализация;
 - б) дружествата, участващи в революционни проекти за иновации в областта на отбраната и тясно свързани с тази област технологии с двойна употреба;
 - в) веригата за доставки на отбранителната промишленост при участие в съвместни проекти за научни изследвания и развойна дейност в този сектор, включително тези, подкрепяни от Европейския фонд за отбрана;
 - г) инфраструктура за научни изследвания и обучение в областта на отбраната.
- 14) Космически изследвания, по-специално във връзка с развитието на космическия сектор в съответствие с целите на „Космическата стратегия за Европа“:
- а) извличане на максимални ползи за обществото и икономиката на Съюза;
 - б) укрепване на конкурентоспособността на космическите системи и технологии, като се преодолее по-специално уязвимостта на веригите за доставки;
 - в) подкрепа за предприемачеството в космическия сектор, включително развитие надолу по веригата;
 - г) укрепване на автономността на Съюза за безопасен и сигурен достъп до Космоса, включително аспектите, свързани с двойната употреба.

⁽²⁾ Под „достъпно социално жилищно настаняване“ се разбира жилищно настаняване за лица в неравностойно положение или групи в неравностойно социално положение, които поради ограничената си платежоспособност живеят в жилища с изключително лоши условия или нямат възможност да си осигурят жилище при пазарни условия.

- 15) Морета и океани, чрез разработването на проекти и предприятия в областта на синята икономика и на финансовите принципи на устойчивата синя икономика, по-специално чрез морско предприемачество и промишленост, възобновяема морска енергия и кръгова икономика.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО И МОНИТОРИНГА

1. Обем на финансирането, подкрепяно по линия на фонд InvestEU (с разбивка по компоненти на политиката)
 - 1.1 Обем на подписаните операции
 - 1.2 Мобилизирани инвестиции
 - 1.3 Размер на мобилизираното частно финансиране
 - 1.4 Постигнат ефект на лоста и мултиплициращ ефект
2. Географски обхват на финансирането, подкрепяно по линия на фонд InvestEU (с разбивка по компоненти на политиката, държава и регион на ниво 2 по общата класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS))
 - 2.1 Брой на държавите (държави членки и трети държави), обхванати от операциите
 - 2.2 Брой на регионите, обхванати от операциите
 - 2.3 Брой на операциите по държави (държави членки и трети държави) и по региони
3. Въздействие на финансирането, подкрепено от фонд InvestEU
 - 3.1 Брой на създадените или подпомогнатите работни места
 - 3.2 Инвестиции в подкрепа на целите, свързани с климата, и когато е приложимо, с разбивка по компоненти на политиката
 - 3.3 Инвестиции в подкрепа на цифровизацията
 - 3.4 Инвестиции в подкрепа на промишления преход
 - 3.5 Инвестиции в подкрепа на справедливия преход
 - 3.6 Стратегически инвестиции
 - Брой и обем на операциите, допринасящи за осигуряването на критична инфраструктура
 - Брой и обем на операциите, допринасящи за инвестициите в киберсигурност, космическото пространство и отбраната
4. Устойчива инфраструктура
 - 4.1 Енергетика: инсталирана допълнителна мощност за производство на енергия от възобновяеми източници и други безопасни и устойчиви енергийни източници с нулеви и ниски въглеродни емисии (в мегавати (MW))
 - 4.2 Енергетика: брой домакинства, брой обществени и търговски помещения, преминали в по-горен клас на енергопотребление
 - 4.3 Енергетика: прогнозни икономии на енергия, генерирани от проектите (в киловатчас (kWh))
 - 4.4 Енергетика: годишен обем на намалените/предотвратените емисии на парникови газове, измерен в тонове еквивалент на CO₂
 - 4.5 Енергетика: обем на инвестициите в развитието, повишаването на интелигентността и модернизацията на устойчивата енергийна инфраструктура
 - 4.6 Цифрови технологии: допълнителен брой домакинства, предприятия или обществени сгради, в които е въведен широколентов достъп от поне 100 Mbps и с възможност за достигане на гигабитова скорост, или брой на новосъздадените Wi-Fi точки за достъп
 - 4.7 Транспорт: мобилизирани инвестиции, по-специално в TEN-T
 - брой на трансграничните проекти и на проектите по липсващи връзки (включително проекти, свързани с градски възли, регионални трансгранични железопътни връзки, мултимодални платформи, морски пристанища, вътрешноводни пристанища, връзки с летища и железопътно-автомобилни терминали на основната и широкообхватната мрежа на TEN-T)
 - брой на проектите, допринасящи за цифровизацията на транспорта, по-специално посредством внедряването на Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS), Речната информационна система (RIS), интелигентните транспортни системи (ИТС), системата за контрол на движението на корабите и за информация (СКДКИ)/електронните морски услуги и изследването на управлението на въздушното движение в единното европейско небе (SESAR)

- брой на построените или модернизирани пунктове за предлагане на алтернативни горива
 - брой на проектите, допринасящи за безопасността на транспорта
- 4.8 Околна среда: инвестиции, допринасящи за изпълнението на плановете и програмите, които се изискват съгласно достиженията на правото на Съюза в областта на околната среда, свързани с качеството на въздуха, водата, отпадъците и природата
5. Научни изследвания, иновации и цифровизация
- 5.1 Принос за постигане на целта 3% от брутния вътрешен продукт (БВП) на Съюза да се инвестират в научни изследвания, развойна дейност и иновации
 - 5.2 Брой на подпомогнатите предприятия, които провеждат проекти за научни изследвания и иновации, по размер
6. МСП
- 6.1 Брой на подпомогнатите предприятия, по размер (микро-, малки, средни предприятия и малки дружества със средна пазарна капитализация)
 - 6.2 Брой на подпомогнатите предприятия, според етапа (ранен, растеж/разрастване)
 - 6.3 Брой на подпомогнатите предприятия, по държави членки и региони на ниво 2 по NUTS
 - 6.4 Брой на подпомогнатите предприятия, по сектори и по кодове на статистическата класификация на икономическите дейности в Европейския съюз (NACE)
 - 6.5 Процент на инвестиционния обем по компонента за МСП, насочен към МСП
7. Социални инвестиции и умения
- 7.1 Социална инфраструктура: капацитет и достъп до подпомогнатата социална инфраструктура по сектори: жилищно настаняване, образование, здравеопазване, други
 - 7.2 Микрофинансиране и финансиране на социални предприятия: брой на получателите на микрофинансиране и на подпомогнатите социални предприятия
 - 7.3 Умения: брой на хората, придобили нови умения, или чиито умения са валидирани и сертифицирани — квалификация за формално образование и обучение
8. Консултантски център InvestEU
- 8.1. Брой на предоставените услуги от консултантския център InvestEU за оказване на консултантска подкрепа по сектори и държави членки
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРОГРАМА INVESTEU — ПРЕДИШНИ ИНСТРУМЕНТИ

А. Капиталови инструменти:

- Европейски механизъм за технологии (ETF98): Решение 98/347/ЕО на Съвета от 19 май 1998 г. относно мерките за финансова помощ за малките и средните предприятия (МСП), които са иновационни и създават работни места — инициативата за растеж и заетост (ОВ L 155, 29.5.1998 г., стр. 43)
- Пилотен проект за трансфер на технологии (ПТТ): Решение на Комисията за приемане на решение за допълнително финансиране относно финансирането на действия на дейността „Вътрешен пазар за стоки и отраслови политики“ на Генерална дирекция „Предприятия и промишленост“ за 2007 г. и приемане на рамково решение относно финансирането на подготвителното действие „Европейският съюз поема ролята си в глобализирания свят“ и четири пилотни проекта „Еразъм за млади предприемачи“, „Мерки за насърчаване на сътрудничеството и партньорствата между микропредприятия и МСП“, „Трансфер на технологии“ и „Най-добри европейски дестинации“ на Генерална дирекция „Предприятия и промишленост“ за 2007 г.
- Европейски механизъм за технологии (ETF01): Решение 2000/819/ЕО на Съвета от 20 декември 2000 г. относно многогодишна програма за предприятия и предприемачество, и по-специално за малките и средните предприятия (МСП) (2001 — 2005 г.) (ОВ L 333, 29.12.2000 г., стр. 84)
- Програма за конкурентоспособност и иновации — Механизъм за висок растеж и иновации на МСП (ПКИ МРИ): Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации (2007 — 2013 г.) (ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 15)
- Механизъм за свързване на Европа (MCE): Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129), изменен с Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2015 г. за Европейския фонд за стратегически инвестиции, Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и Европейския портал за инвестиционни проекти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1291/2013 и (ЕС) № 1316/2013 — Европейски фонд за стратегически инвестиции (ОВ L 169, 1.7.2015 г., стр. 1)
- Капиталов механизъм за растеж по COSME (КМР по COSME): Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и за малките и средните предприятия (COSME) (2014 — 2020 г.) и за отмяна на Решение № 1639/2006/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 33)
- Капиталов механизъм по InnovFin:
 - Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014 — 2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 104)
 - Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014 — 2020 г.)“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 81)
 - Решение 2013/743/ЕС на Съвета от 3 декември 2013 г. за създаване на специфичната програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014 — 2020 г.) и за отмяна на решения 2006/971/ЕО, 2006/972/ЕО, 2006/973/ЕО, 2006/974/ЕО и 2006/975/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 965)
- Компонент на EaSI в областта на инвестициите за изграждане на капацитет: Регламент (ЕС) № 1296/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („EaSI“) и за изменение на Решение № 283/2010/ЕС за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване „Прогрес“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 238)

Б. Гаранционни инструменти:

- Механизъм за гарантиране по отношение на МСП '98 (SMEG98): Решение 98/347/ЕО на Съвета от 19 май 1998 г. относно мерките за финансова помощ за малките и средните предприятия (МСП), които са иновационни и създават работни места — инициативата за растеж и заетост (ОВ L 155, 29.5.1998 г., стр. 43)
- Механизъм за гарантиране по отношение на МСП '01 (SMEG01): Решение 2000/819/ЕО на Съвета от 20 декември 2000 г. относно многогодишна програма за предприятия и предприемачество, и по-специално за малките и средните предприятия (МСП) (2001 — 2005 г.) (ОВ L 333, 29.12.2000 г., стр. 84)
- Програма за конкурентоспособност и иновации — Механизъм за гарантиране по отношение на МПС '07 (ПКИ SMEG07): Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации (2007 — 2013 г.) (ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 15)
- Европейски механизъм за микрофинансиране „Прогрес“ — Гаранции (EPMF-G): Решение № 283/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2010 г. за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване „Прогрес“ (ОВ L 87, 7.4.2010 г., стр. 1)
- Финансиране със споделен риск — Инструмент за поделяне на риска (ИПР):
 - Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.) изцялния на Комисията (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1)
 - Решение 2006/971/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специфичната програма „Сътрудничество“ в изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 86)
 - Решение 2006/974/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специалната програма „Капацитети“ за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 299)
- Гаранционен инструмент по EaSI: Регламент (ЕС) № 1296/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („EaSI“) и за изменение на Решение № 283/2010/ЕС за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване „Прогрес“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 238)
- Механизъм за гарантиране на заеми по COSME (МГЗ по COSME): Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и за малките и средните предприятия (COSME) (2014 — 2020 г.) и за отмяна на Решение № 1639/2006/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 33)
- Дългов механизъм по InnovFin:
 - Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014 — 2020 г.)“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 81)
 - Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014 — 2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 104)
 - Решение 2013/743/ЕС на Съвета от 3 декември 2013 г. за създаване на специфичната програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014 — 2020 г.) и за отмяна на решения 2006/971/ЕО, 2006/972/ЕО, 2006/973/ЕО, 2006/974/ЕО и 2006/975/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 965)
- Механизъм за гарантиране за секторите на културата и творчеството (МГ СКТ): Регламент (ЕС) № 1295/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на програма „Творческа Европа“ (2014 — 2020 г.) и за отмяна на Решения № 1718/2006/ЕО, № 1855/2006/ЕО и № 1041/2009/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 221)

- Механизъм за гарантиране на студентски заеми (МГСЗ): Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на „Еразъм+“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 50)
- Частно финансиране за енергийна ефективност (PF4EE): Регламент (ЕС) № 1293/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 614/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 185)

В. Инструменти за поделяне на риска:

- Финансов инструмент за споделяне на риска (ФИСР): Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007-2013 г.), изявления на Комисията (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1)
- InnovFin:
 - Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014 — 2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 104)
 - Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014 — 2020 г.)“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 81)
- Дългов инструмент на Механизма за свързване на Европа (ДИ на МСЕ): Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129)
- Инструмент за финансиране на природен капитал (ИФПК): Регламент (ЕС) № 1293/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 614/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 185)

Г. Специални инвестиционни механизми:

- Европейски механизъм за микрофинансиране „Прогрес“ — Fonds commun de placement — fonds d'investissement spécialisé (EPMF FCP-FIS): Решение № 283/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2010 г. за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване „Прогрес“ (ОВ L 87, 7.4.2010 г., стр. 1)
- Фонд „Marguerite“:
 - Регламент (ЕО) № 680/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 г. за установяване на общи правила за отпускане на финансова помощ от Общността в областта на трансевропейските транспортни и енергийни мрежи (ОВ L 162, 22.6.2007 г., стр. 1)
 - Решение С(2010)0941 на Комисията от 25 февруари 2010 г. относно участието на Европейския съюз в Европейския фонд за енергетика, изменение на климата и инфраструктура 2020 г. (фонд „Marguerite“)
- Европейски фонд за енергийна ефективност (ЕФЕЕ): Регламент (ЕС) № 1233/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2010 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 663/2009 за създаване на програма за подпомагане на икономическото възстановяване чрез предоставяне на финансова помощ от Общността на проекти в областта на енергетиката (ОВ L 346, 30.12.2010 г., стр. 5)

ПРИЛОЖЕНИЕ V

НЕЕФЕКТИВНОСТ НА ПАЗАРА, НЕОПТИМАЛНИ ИНВЕСТИЦИОННИ СИТУАЦИИ, ДОПЪЛНЯЕМОСТ И ИЗКЛЮЧЕНИ ДЕЙНОСТИ**A. Неефективност на пазара, неоптимални инвестиционни ситуации и допълняемост**

В съответствие с член 209 от Финансовия регламент гаранцията от ЕС е насочена към преодоляване на неефективност на пазара или на неоптимални инвестиционни ситуации (член 209, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент) и постига допълняемост чрез предотвратяване на замяната на евентуална подкрепа и инвестиции от други публични или частни източници (член 209, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент).

С цел спазване на член 209, параграф 2, букви а) и б) от Финансовия регламент операциите по финансиране и инвестиране, ползващи се от гаранцията от ЕС, отговарят на следните изисквания, посочени в точки 1 и 2:

1. Неефективност на пазара и неоптимални инвестиционни ситуации

За да се преодолеят неефективността на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, както е посочено в член 209, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент, инвестициите, към които са насочени операциите по финансиране и инвестиране, имат една от следните характеристики:

- а) имат естеството на обществено благо, от което операторът или дружеството не може да извлече достатъчно финансови ползи (например образование и умения, здравеопазване и достъпност, сигурност и отбрана, както и инфраструктура, достъпна безплатно или на незначителна цена);
- б) външни фактори, които операторът или дружеството като цяло не успява да интернализира, например инвестиции в научноизследователска и развойна дейност, енергийна ефективност, опазване на климата или опазване на околната среда;
- в) информационни асиметрии, по-специално в случай на МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация, включително по-високи нива на риска, свързани с дружества на ранния етап, дружества с главно нематериални активи или недостатъчно обезпечение или дружества, които се съсредоточават върху дейности, свързани с по-висок риск;
- г) трансгранични инфраструктурни проекти и свързаните с тях услуги или фондове, инвестиращи на трансгранична основа, за преодоляване на разпокъсаността на вътрешния пазар и подобряване на координацията в рамките на вътрешния пазар;
- д) излагане на по-високи нива на риск в определени сектори, държави или региони, отвъд равнищата, които частните финансови участници могат или желаят да приемат, включително когато инвестицията не би била осъществена или не би била осъществена в същата степен поради своята новост или поради рискове, свързани с иновации или недоказани технологии;
- е) нова или сложна неефективност на пазара или неоптимална инвестиционна ситуация в съответствие с член 9, параграф 1, буква а), подточка iii) от настоящия регламент.

2. Допълняемост

Операциите по финансиране и инвестиране изпълняват и двата аспекта на допълняемостта, посочени в член 209, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент. Това означава, че без подкрепата от фонд InvestEU операциите не биха били осъществени или не биха били осъществени в същата степен чрез други публични или частни източници. За целите на настоящия регламент по отношение на операциите по финансиране и инвестиране трябва да са изпълнени следните два критерия:

- 1) За да се разглежда като допълнителен към частните източници, посочени в член 209, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент, фондът InvestEU подпомага операциите по финансиране и инвестиране на партньорите по изпълнението, като средствата от него се насочват към инвестиции, които поради своите характеристики (естество на обществено благо, външни фактори, информационни асиметрии, съображения за социално-икономическо сближаване или други) не са в състояние да генерират достатъчно финансови печалби на пазарно равнище или се считат за твърде рискови (в сравнение с нивата на риск, които съответните частни субекти са готови да поемат). Поради посочените характеристики подобни операции по финансиране и инвестиране не могат да получат достъп до пазарно финансиране при разумни условия на ценообразуване, изисквания за обезпечение, вид финансиране, срок на предоставянето финансиране или други условия и без публична подкрепа изобщо не биха били предприети или не биха били предприети в същата степен в Съюза;

- 2) За да се разглежда като допълнителен към съществуващата подкрепа от други публични източници, посочени в член 209, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент, фондът InvestEU подпомага само операции по финансиране и инвестиране, за които се прилагат следните условия:
- а) без подкрепата от фонда InvestEU операциите по финансиране и инвестиране не биха били осъществени или не биха били осъществени в същата степен от партньора по изпълнението; и
 - б) операциите по финансиране и инвестиране не биха били осъществени или не биха били осъществени в същата степен в Съюза чрез други съществуващи публични инструменти, например финансови инструменти при споделено управление, действащи на регионално или национално равнище, въпреки че допълващото използване на фонд InvestEU и други публични източници трябва да е възможно, по-специално когато може да бъде постигната добавена стойност от Съюза и когато използването на публични средства за постигане на целите на политиката по ефикасен начин може да бъде оптимизирано.

С цел да докажат, че операциите по финансиране и инвестиране, които се възползват от гаранция от ЕС, са в допълнение към съществуващата подкрепа на пазара и съществуващата друга публична подкрепа, партньорите по изпълнението предоставят информация, която доказва наличието на най-малко едно от следните:

- а) подкрепа чрез подчинени позиции по отношение на други публични или частни кредитодатели или в рамките на структурата на финансиране;
- б) подкрепа чрез капитал и квазикапитал или чрез заеми, които са дългосрочни, с ценообразуване, изисквания за обезпечение или други условия, които не са налични в достатъчна степен на пазара или предлагани от други публични източници;
- в) подкрепа за операции, които имат по-висок рисков профил от риска, който обикновено се приема за собствените стандартни дейности на партньора по изпълнението, или подкрепа за партньорите по изпълнението при надхвърляне на собствения капацитет за подкрепа на такива операции;
- г) участие в механизми за поделение на риска, насочени към области на политиката, които излагат партньора по изпълнението на по-високи нива на риск в сравнение с нивата, обичайно приемани от него, или в сравнение с това, което частните финансови участници могат или са склонни да приемат;
- д) подкрепа, която катализира или привлича допълнително частно или публично финансиране и която допълва други частни и търговски източници, по-специално от традиционно непоемащи риск класове инвеститори или институционални инвеститори, в резултат на сигнализиращия ефект на подкрепата, предоставяна от фонд InvestEU;
- е) подкрепа чрез финансови продукти, които не са налични или не се предлагат на достатъчно ниво в целевите държави или региони поради липсващи, недоразвити или незавършени пазари.

За операции по финансиране и инвестиране чрез посредник, особено за подкрепа на МСП, допълняемостта се проверява на равнището на посредника, а не на равнището на крайния получател. Приема се, че има допълняемост, когато фонд InvestEU подпомага финансов посредник при създаването на нов портфейл с по-високо ниво на риск или при увеличаване на обема на дейностите, които вече са високорискови в сравнение с нивата на риск, които частните и публичните финансови участници в момента могат или желаят да поемат в целевите държави или региони.

Гаранцията от ЕС не се предоставя за подпомагане на операции по рефинансиране (например замяна на съществуващи кредитни споразумения или други форми на финансова подкрепа за проекти, които вече са отчасти или изцяло реализирани), освен при специфични изключителни и добре обосновани обстоятелства, за които е доказано, че операцията по линия на гаранция от ЕС ще даде възможност за нова инвестиция в допустима област за операции по финансиране и инвестиране, посочени в приложение II, на стойност, допълваща обичайния обем на дейност на партньора по изпълнението или на финансовия посредник, и най-малко равностойна на стойността на операцията, която отговаря на критериите за допустимост, посочени в настоящия регламент. Такива операции по рефинансиране трябва да отговарят на посочените в раздел А от настоящото приложение изисквания във връзка с неефективността на пазара, неоптималните инвестиционни ситуации и допълняемостта.

Б. Изключени дейности

Фонд InvestEU не предоставя подкрепа за:

- 1) Дейности, които ограничават индивидуалните права и свободи или нарушават правата на човека

- 2) В областта на отбранителните дейности — използването, разработването или производството на продукти и технологии, които са забранени от приложимото международно право
- 3) Тютюневи изделия и свързани с тях дейности (производство, дистрибуция, преработка и търговия)
- 4) Дейности, изключени от финансирането съгласно съответните разпоредби от Регламента за програма „Хоризонт Европа“: научни изследвания в областта на клонирането на хора с репродуктивна цел; дейности, насочени към изменение на генетичното наследство на човека, така че тези изменения да бъдат наследствени; и дейности, насочени към създаване на човешки ембриони единствено с изследователска цел или за набавяне на стволови клетки, включително посредством трансфер на ядра на соматични клетки
- 5) Хазарт (производство, създаване, дистрибуция, преработка, търговия или дейности в областта на софтуера)
- 6) Търговия със сексуални услуги и свързана с тях инфраструктура, услуги и медии
- 7) Дейности, включващи живи животни за експериментални и научни цели, доколкото спазването на Европейската конвенция за защита на гръбначните животни, използвани за експериментални и други научни цели ⁽¹⁾, не може да бъде гарантирано
- 8) Предприемаческа дейност в областта на недвижимите имоти, например дейност с единствена цел обновяване и повторно наемане или препродажба на съществуващи сгради, както и изграждане на нови проекти; допустими са обаче дейностите в сектора на недвижимите имоти, които са свързани със специфичните цели на програма InvestEU, посочени в член 3, параграф 2, и с допустимите области за операции по финансиране и инвестиране съгласно приложение II, например инвестиции в проекти за енергийна ефективност или социални жилища.
- 9) Финансови дейности, като закупуване или търговия с финансови инструменти. По-специално се изключват интервенциите, насочени към изкупуване с цел източване на активи или заместване на капитал с цел източване на активи
- 10) Дейности, забранени от приложимото национално законодателство
- 11) Извеждането от експлоатация, експлоатацията, приспособяването или изграждането на атомни електроцентрали
- 12) Инвестиции, свързани с минно дело или с добив, преработка, дистрибуция, съхранение или изгаряне на твърди изкопаеми горива и петрол, както и инвестиции, свързани с добива на газ. Това изключение не се прилага за:
 - а) проекти, при които няма надеждна алтернативна технология;
 - б) проекти, свързани с предотвратяване и контрол на замърсяването;
 - в) проекти, оборудвани с инсталации за улавяне и съхранение на въглероден диоксид или инсталации за улавяне и оползотворяване на въглероден диоксид; промишлени или изследователски проекти, които водят до значително намаляване на емисиите на парникови газове в сравнение с приложимите референтни показатели на схемата за търговия с емисии
- 13) Инвестиции в съоръжения за обезвреждане на отпадъци в депа за отпадъци. Това изключение не се прилага за инвестиции в:
 - а) депа за отпадъци на място, които са спомагателен елемент към даден промишлен или минен инвестиционен проект, и когато е доказано, че депонирането е единственият надежден вариант за третиране на промишлените или минните отпадъци, генерирани от самата дейност;
 - б) съществуващи съоръжения за депониране, с цел да се гарантира използването на сметищен газ и да се насърчи добивът на суровини от депата за отпадъци и преработването на минни отпадъци
- 14) Инвестиции в инсталации за механично-биологично третиране на отпадъци (МБТ). Това изключение не се прилага за инвестиции за модернизация на съществуващи инсталации за МБТ за целите на производството на енергия от отпадъци или за рециклиране на разделно събирани отпадъци, като компостиране и анаеробно разграждане
- 15) Инвестиции в инсинератори за обработката на отпадъци. Това изключение не се прилага за инвестиции в:
 - а) инсталации, предназначени изключително за третирането на нерезиклируеми опасни отпадъци;

⁽¹⁾ ОВ L 222, 24.8.1999 г., стр. 31.

- б) съществуващи инсталации, когато инвестицията се прави с цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел след изгаряне, при условие че тези инвестиции не водят до увеличаване на капацитета на инсталацията за обработване на отпадъци.

Партньорите по изпълнението отговарят за съответствието на операциите по финансиране и инвестиране с критериите за изключване, посочени в настоящото приложение, към момента на подписване на съответното споразумение, както и за мониторинга на това съответствие по време на изпълнението на проекта и за предприемане на подходящи коригиращи действия, когато е целесъобразно.

ISSN 1977-0618 (електронно издание)

ISSN 1830-3617 (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG